

Väljaandja:	Riigikogu
Akti liik:	seadus
Teksti liik:	terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	17.01.2025
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	Hetkel kehtiv
Avaldamismärge:	RT I, 07.01.2025, 13

Audiitortegevuse seadus¹

Vastu võetud 27.01.2010

[RT I 2010, 9, 41](#)

jõustumine 08.03.2010, osaliselt jõustumise aeg vastavalt §-le 207

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
22.04.2010	RT I 2010, 22, 108	01.01.2011 jõustub päeval, mis on kindlaks määratud Euroopa Liidu Nõukogu otsuses Eesti Vabariigi suhtes kehtestatud erandi kehtetuks tunnistamise kohta Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 140 lõikes 2 sätestatud alusel, Euroopa Liidu Nõukogu 13.07.2010. a otsus Nr 2010/416/EL (ELT L 196, 28.07.2010, lk 24–26).
16.09.2010	RT I 2010, 72, 543	01.01.2011
28.10.2010	RT I, 12.11.2010, 1	15.11.2010
09.12.2010	RT I, 17.12.2010, 20	01.01.2011, kehtides majandusaasta aruannete aruandeperioodide kohta, mis algasid 2010. aasta 1. jaanuaril või hiljem.
15.09.2011	RT I, 22.09.2011, 3	02.10.2011
05.12.2012	RT I, 18.12.2012, 3	19.12.2012
05.12.2013	RT I, 23.12.2013, 4	02.01.2014, osaliselt 24.12.2013
19.02.2014	RT I, 13.03.2014, 4	01.07.2014
19.06.2014	RT I, 29.06.2014, 109	01.07.2014, Vabariigi Valitsuse seaduse § 107 ³ lõike 4 alusel asendatud ministrite ametinimetused.
19.06.2014	RT I, 12.07.2014, 1	01.01.2015
03.12.2014	RT I, 23.12.2014, 2	01.01.2015
09.12.2015	RT I, 30.12.2015, 1	18.01.2016
10.12.2015	RT I, 30.12.2015, 4	01.01.2016
14.06.2017	RT I, 30.06.2017, 1	01.07.2017, osaliselt 01.09.2017
26.10.2017	RT I, 17.11.2017, 2	27.11.2017
17.10.2018	RT I, 26.10.2018, 1	01.04.2022
13.02.2019	RT I, 28.02.2019, 1	01.03.2019
17.06.2020	RT I, 10.07.2020, 1	20.07.2020
12.11.2020	RT I, 21.11.2020, 1	01.01.2021
05.05.2021	RT I, 13.05.2021, 1	01.06.2021
13.04.2022	RT I, 05.05.2022, 1	01.02.2023
22.02.2023	RT I, 17.03.2023, 2	01.11.2023
11.12.2024	RT I, 30.12.2024, 1	01.01.2025, Vabariigi Valitsuse seaduse § 105.19 lõike 12 alusel asendatud sõna „Justiitsministeerium” sõnadega

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Seaduse reguleerimisala

Käesoleva seadusega sätestatakse:

- 1) majandusarvestusala (edaspidi *arvestusala*) audiitortegevuse õiguslikud alused;
- 2) vandeaudiitorile ja audiitorettevõtjale esitatavad nõuded;
[RT I, 07.01.2025, 1- jõust. 17.01.2025]
- 3) vandeaudiitori ja vandeaudiitorite ühingu tegevuse õiguslikud alused ja vastutus;
- 4) atesteeritud siseaudiitorile ja avaliku sektori siseaudiitorile (edaspidi *siseaudiitorid*) esitatavad nõuded;
- 5) siseaudiitorite tegevuse õiguslikud alused avaliku sektori ja avaliku huvi üksustes;
- 6) auditi ja ülevaatuse kohustus, auditikomitee tegevuse alused ning siseaudiitorite õigus kutsetegevuseks;
- 7) Audiitorkogu õiguslik seisund, pädevus ja vastutus, samuti tegevuse ja töökorralduse ning rahastamise alused;
- 8) siseaudiitorite, vandeaudiitorite, audiitorettevõtjate ja Audiitorkogu üle järelevalve teostamise alused;
[RT I, 07.01.2025, 1- jõust. 17.01.2025]
- 9) audiitortegevuse registri (edaspidi *register*) tegevuse alused.

§ 2. Seaduse kohaldamine

(1) Teistes seadustes kasutatud arvestusalaga seotud mõistet «audiitor» käsitatakse käesoleva seaduse tähenduses audiitorettevõtjana.

(2) Teistes seadustes käesoleva seaduse tähenduses vandeaudiitori kohta sätestatud kohaldatakse ka audiitorettevõtjale, kui teistest seadustest ei tulene teisiti.

(3) Käesolevas seaduses ette nähtud haldusmenetlusele kohaldatakse haldusmenetluse seaduse sätteid, arvestades käesoleva seaduse erisusi.

§ 3. Vandeaudiitor

(1) Vandeaudiitor on finantsvandeaudiitor ja kestlikkusvandeaudiitor.

(2) Finantsvandeaudiitor on vandeaudiitor, kellel on finantsvandeaudiitori kutse ja kes vastab käesolevas seaduses finantsvandeaudiitorile sätestatud nõuetele.

(3) Kestlikkusvandeaudiitor on vandeaudiitor, kellel on kestlikkusvandeaudiitori kutse ja kes vastab käesolevas seaduses kestlikkusvandeaudiitorile sätestatud nõuetele.

[RT I, 07.01.2025, 1- jõust. 17.01.2025]

§ 4. Avaliku sektori vandeaudiitor

(1) Avaliku sektori vandeaudiitor on vandeaudiitor, kellel on avaliku sektori vandeaudiitori kutsetase ja kes vastab käesolevas seaduses avaliku sektori vandeaudiitorile sätestatud nõuetele.

(2) Vandeaudiitor, kellel on käesoleva seaduse § 3 lõigetes 2 ja 3 nimetatud kutse ning kes omab või taotleb avaliku sektori vandeaudiitori kutsetaset, antakse kutsetase mõlemale kutsele.

[RT I, 07.01.2025, 1- jõust. 17.01.2025]

§ 5. Atesteeritud siseaudiitor

Atesteeritud siseaudiitor on isik, kes on sooritanud kutseeksami siseaudiitori eriosa siseaudiitori atesteerimise alamosa ning kellele valdkonna eest vastutava ministri või tema volitatud ministeeriumi ametniku otsusega on antud siseaudiitori kutse.

[RT I, 07.01.2025, 1- jõust. 17.01.2025]

§ 6. Avaliku sektori siseaudiitor

(1) Avaliku sektori siseaudiitor on isik, kellele valdkonna eest vastutava ministri või tema volitatud ministeeriumi ametniku otsusega on antud avaliku sektori üksuse siseaudiitori või avaliku sektori ühingu siseaudiitori kutsetase.

[RT I, 07.01.2025, 1- jõust. 17.01.2025]

(2) Avaliku sektori üksuse siseaudiitor on isik, kes on sooritanud käesoleva seaduse § 34 lõike 1 punktis 2 nimetatud alamosa ja kutseeksami avaliku õiguse eriosa ning kellele valdkonna eest vastutava ministri või tema volitatud ministeeriumi ametniku otsusega on antud avaliku sektori üksuse siseaudiitori kutsetase.
[RT I, 07.01.2025, 1- jõust. 17.01.2025]

(3) Avaliku sektori ühingu siseaudiitor on isik, kes on sooritanud käesoleva seaduse § 34 lõike 1 punktis 1 nimetatud alamosa ning kellele valdkonna eest vastutava ministri või tema volitatud ministeeriumi ametniku otsusega on antud avaliku sektori ühingu siseaudiitori kutsetase.
[RT I, 07.01.2025, 1- jõust. 17.01.2025]

§ 7. Audiitorettevõtja

(1) Vandeaudiitor, välja arvatud käesoleva seaduse § 81 lõikes 3 nimetatud isik, osutab vandeaudiitori kutseteenust audiitorettevõtja kaudu. Vandeaudiitori poolt vandeaudiitori kutseteenuse osutamine on audiitorettevõtja ettevõtlus.

(2) Audiitorettevõtja on vandeaudiitorite ühing või füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsev vandeaudiitor.

(3) Vandeaudiitorite ühing (edaspidi *audiitorühing*) on äriühing, mille üheks tegevusalaks on vandeaudiitori kutseteenuse osutamine.
[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(4) Eestis võib vandeaudiitori kutseteenuse all vandeaudiitori kutseteenust osutada üksnes audiitorettevõtja, kui käesolevast seadusest ei tulene teisiti.

(5) Audiitorettevõtjat ja vandeaudiitorit loetakse omavahel seotuks, kui:

- 1) vandeaudiitor ise on füüsilisest isikust ettevõtjana audiitorettevõtja;
- 2) vandeaudiitor on audiitorühingu seadusjärgne esindaja või prokurist;
- 3) vandeaudiitoril on enamus audiitorühingu osade või aktsiatega esindatud häälest või
- 4) vandeaudiitori lahkumisel audiitorühingust jääks täitmata käesoleva seaduse § 76 lõikes 3 sätestatud nõue.
[RT I, 23.12.2014, 2- jõust. 01.01.2015]

§ 8. Vandeaudiitorite võrgustik

Vandeaudiitorite võrgustik on struktuur, millesse kuuluvate vandeaudiitorite või audiitorühingute eesmärk on koostöö ja kasumi või kulude jagamine või millesse kuulujatel on ühised omanikud, kontroll- või juhtorganid, ühine kvaliteedikontroll, äristrateegia, kaubamärk või ühised kutsealased ressursid.

§ 9. Ärinimi ja nime kaitse

(1) Sõna «vandeaudiitor» või selle tuletisi ja võõrkeelseid vasteid võib oma tegevuses või ärinimes kasutada üksnes vandeaudiitor või audiitorettevõtja, arvestades äriseadustikus ärinime kohta sätestatud.

(2) Sõna «audiitorühing» või selle tuletisi ja võõrkeelseid vasteid võib oma majandustegevuses või ärinimes kasutada üksnes audiitorühing, arvestades äriseadustikus ärinime kohta sätestatud.

(3) Sõna «audiitorettevõtja» või selle tuletisi ja võõrkeelseid vasteid võib oma tegevuses või ärinimes kasutada üksnes audiitorettevõtja, arvestades äriseadustikus ärinime kohta sätestatud.

(4) Füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsev vandeaudiitor ei või sama ärinime all tegutseda tegevusalal, mis pole vandeaudiitori kutseteenuse osutamine või muu äritegevus käesoleva seaduse § 44 lõikes 3¹ sätestatud tähenduses.

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

§ 10. Pädev asutus

(1) Käesoleva seaduse tähenduses on pädev asutus Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigi (edaspidi *lepinguriik*) või kolmanda riigi organ, mille ülesanne on vandeaudiitorite või audiitorühingute tegevuse reguleerimine või järelevalve.

(2) Käesoleva seaduse tähenduses on kolmas riik iga riik, mis ei ole lepinguriik.

(3) Eestis on pädevaks asutuseks audiitortevõtmise järelevalve nõukogu.
[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

§ 11. Kolmanda riigi vandeaudiitor

Käesoleva seaduse tähenduses on kolmanda riigi vandeaudiitor füüsiline isik või mis tahes õigusliku vormiga juriidiline isik või üksus, kes teeb kolmandas riigis registreeritud äriühingu raamatupidamise aastaaruande või konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditit või ülevaatuset ja kes ei ole lepinguriigi vandeaudiitor ega audiitorühing ning keda ei ole sellisena tunnustatud.
[RT I, 07.01.2025, 1- jõust. 17.01.2025]

§ 12. Avaliku sektori üksus ja ühing

(1) Käesoleva seaduse tähenduses on avaliku sektori üksus Eesti Vabariik avalik-õigusliku juriidilise isikuna (edaspidi *riik*), riigiraamatupidamiskohustuslane raamatupidamise seaduse tähenduses, riigi tulundusasutus, kohaliku omavalitsuse üksus, avalik-õiguslik juriidiline isik ning riigi või kohaliku omavalitsuse üksuse või avalik-õigusliku juriidilise isiku enamusosalusega või valitseva mõju all olev äriühing, sihtasutus, mittetulundusühing või konsolideerimisgrupp, mille konsolideeriv üksus raamatupidamise seaduse tähenduses on käesolevas lõikes nimetatud avaliku sektori üksus.

(2) Käesoleva seaduse tähenduses on avaliku sektori ühing avaliku sektori üksuse enamusosalusega või valitseva mõju all olev äriühing, sihtasutus, mittetulundusühing või konsolideerimisgrupp.

§ 13. Avaliku huvi üksus

(1) Käesoleva seaduse tähenduses on avaliku huvi üksus:

1) äriühing, mille väärtpaberitega on lubatud kaubelda reguleeritud väärtpaberiturul väärtpaberituru seaduse tähenduses;

2) äriühing, mis on krediitiasutus krediitiasutuste seaduse tähenduses;

3) äriühing, mis on kindlustusandja kindlustustegevuse seaduse tähenduses;

4) [kehtetu -RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.07.2017]

5) [kehtetu -RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.07.2017]

(2) [Kehtetu -RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.07.2017]

(3) [Kehtetu -RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.07.2017]

2. peatükk KUTSEEKSAM, KUTSE JA KUTSETASE

1. jagu Kutseksam

§ 14. Kutseeksami korraldus

(1) Kutseeksamit korraldatakse ja sooritatakse vastavalt käesolevale seadusele ja kutseeksami korrale, kasutades võimaluse korral registri infosüsteemi.

(2) Kutseeksamit korraldab Rahandusministeerium ja võtab vastu kutseeksami eksamikomisjon (edaspidi *eksamikomisjon*), kui kutseeksami korras ei ole sätestatud teisiti.

(3) Kutseeksami korra kehtestab **valdkonna eest vastutav minister**määrusega.

(4) Kutseeksami programmi alusel koostatud kutseeksami küsimustest ja ülesannetest võib kutseeksamil kasutamiseks valida küsimusi ja ülesandeid õigusakti redaktsiooni kohta, mis on avaldatud vähemalt kaks kuud enne kutseeksami toimumise päeva.
[RT I, 23.12.2014, 2- jõust. 01.01.2015]

(5) Kutseeksamil eksamineeritavale esitavad küsimused ja ülesanded valitakse kutseeksami programmi alusel koostatud kutseeksami küsimuste ja ülesannete hulgast juhuslikult.
[RT I, 23.12.2014, 2- jõust. 01.01.2015]

(6) Kutseksam korraldatakse vastavalt vajadusele, kuid mitte harvem kui kord aastas. Kutseeksami toimumise aja ja koha ning dokumentide esitamise tähtaja määrab audiitoritegevuse järelevalve nõukogu (edaspidi *järelevalvenõukogu*).

(7) Kutseksam korraldatakse eesti keeles ning kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis. Eksamineeritava isiksuseomaduste sobivuse hindamiseks võib korraldada vestluse ja arvestada suuliselt antavaid selgitusi.

(8) Selleks et tagada hindamise objektiivsus, kasutatakse eksamineeritava isikuandmeid kutseeksamil kooderitult, välja arvatud isiksuseomaduste sobivuse hindamiseks korraldataval vestlusel.

(9) Kutseeksami korraldamisel registri infosüsteemi sisestatud või selle vahendusel esitatud või edastatud andmed ei ole avalikud.

§ 15. Eksamikomisjon

- (1) Eksamikomisjon moodustatakse vähemalt viieliikmelisena.
- (2) Eksamikomisjoni liikmed ja esimehe nimetab ning kutsub tagasi järelevalvenõukogu.
- (3) Eksamikomisjoni liikme volituste tähtaeg on kolm aastat eksamikomisjoni liikmeks nimetamisest arvates.
- (4) Eksamikomisjoni töökord sätestatakse kutseeksami korras.
- (5) Eksamikomisjoni esimees korraldab eksamikomisjoni tegevust ja selle asjaajamist.

§ 16. Kutseeksamitasu

- (1) Kutseeksamitasu on kutseeksami korraldamise ja vastuvõtmise eest eksamineeritavalt võetav tasu.
- (2) Kutseeksamitasu maksimaalne suurus on:
 - 1) raamatupidamise eriosa korraldamise ja vastuvõtmise eest 400 eurot;
[RT I, 07.01.2025, 1- jõust. 17.01.2025]
 - 1¹) kestlikkusarvestuse eriosa korraldamise ja vastuvõtmise eest 400 eurot;
[RT I, 07.01.2025, 1- jõust. 17.01.2025]
 - 2) vandeaudiitori eriosa korraldamise ja vastuvõtmise eest 400 eurot;
[RT I, 07.01.2025, 1- jõust. 17.01.2025]
 - 3) tunnustamise sobivustesti korraldamise ja vastuvõtmise eest 650 eurot;
 - 4) avaliku õiguse eriosa korraldamise ja vastuvõtmise eest 150 eurot;
 - 5) siseaudiitori kutsetegevuse standardite alamosa korraldamise ja vastuvõtmise eest 150 eurot;
 - 6) avaliku sektori siseaudiitori alamosa korraldamise ja vastuvõtmise eest 900 eurot;
[RT I, 23.12.2014, 2- jõust. 01.01.2015]
 - 7) siseaudiitori atesteerimise alamosa korraldamise ja vastuvõtmise eest 1300 eurot.
[RT I, 23.12.2014, 2- jõust. 01.01.2015]
- (3) Kutseeksamitasu kasutatakse kutseeksami korraldamise ja vastuvõtmise kulude katmiseks.
- (4) Kutseeksami korras sätestatakse käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud kutseeksamitasude suuruse määramise alused.
- (5) Kutseeksami korras võib sätestada käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 7 nimetatud tasu osade kaupa maksmise tingimused.

§ 17. Teadmiste, oskuste ja isiksuseomaduste kontrollimine

- (1) Eksamikomisjon kontrollib ja hindab koos isiksuseomadustega kutseeksamil ka eksamineeritava kutsetegevuse alustamiseks või jätkamiseks vajalikku ettevalmistuse taset, teadmisi, oskusi ja vilumusi.
- (2) Järelevalvenõukogu võib eksamineeritavat kutseeksamile mitte lubada, kui eespool nimetatud isik:
 - 1) ei vasta käesoleva seaduse § 20 lõike 1 punktides 1 ja 3 ning lõikes 2 sätestatud nõuetele;
 - 2) ei täida käesoleva seaduse § 23 lõikes 5 sätestatud kohustust;
 - 3) ei ole hea mainega või usaldusväärne.

§ 18. Kutseeksami sooritamine

- (1) Eksamineeritava kutseeksami jao või alamosa sooritamisel antud vastuseid hinnatakse pallides ühest sajani. Eraldi hinnatakse eksamineeritava isiksuseomaduste sobivust kutsetegevuseks.
- (2) Eksamineeritava vastuste hindamise tulemuseks on kutseeksami jao või alamosa sooritamist hindavate eksamikomisjoni liikmete antud pallide aritmeetiline keskmine, mis ümardatakse täisarvuks. Kutseeksami jao või alamosa tulemus alla 60 palli on mitterahuldav.
- (3) Isiksuseomadusi hinnatakse sobivaks või mitesobivaks. Mitesobivaks hinnatud isiksuseomaduste otsust peab põhjendama.
- (4) Eksamineeritava vastuste hindamise tulemused ja isiksuseomaduste hinnangu kannab eksamikomisjon eksamiprotokollis.

(5) Kutseksam loetakse sooritatuks, kui kõik kutseksami jaod või alamosad, mida eksamineeritav on kohustatud sooritama, on sooritatud.

(6) Kutseksami jagu või alamosa jääb sooritamata, kui tulemus on mitterahuldav või kui eksamineeritava isiksuseomadusi ei peeta sobivaks.

(7) Kutseksami sooritatuse otsustab kutseksami tulemuste põhjal järelevalvenõukogu.

(8) Pärast kutseksami sooritatuse otsustamist teavitab järelevalvenõukogu viivitamata eksamineeritavaid kutseksami tulemustest.

§ 19. Kutseksami jaod ja alamosad

(1) Kutseksami jaod on:

1) raamatupidamise eriosa;

1¹) kestlikkusarvestuse eriosa;

[RT I, 07.01.2025, 1- jõust. 17.01.2025]

2) vandeaudiitori eriosa;

3) avaliku õiguse eriosa;

4) siseaudiitori eriosa;

5) tunnustamise sobivustest.

(2) Kutseksami jao võib jaotada alamosadeks. Lisaks käesolevas seaduses sätestatule võib järelevalvenõukogu oma otsusega moodustada alamosasid ja neid rühmitada.

(3) Vandeaudiitori või siseaudiitori eriosa üheks alamosaks võib olla järelevalvenõukogu määratud teemal essee kirjutamine. Essee alusel hinnatakse eksamineeritava isiksuseomaduste sobivust vandeaudiitori või siseaudiitori kutsetegevuseks.

§ 20. Eksamineeritava kohustused seoses kutseksamiga

(1) Eksamineeritav peab:

1) omama vähemalt bakalaureusekraadi või rakenduskõrghariduse diplomit või nendega samaväärset haridusalast kvalifikatsiooni enne kutseksami tegemiseks avalduse esitamist;

2) sooritama kutseksami jaod või alamosad, mis on sätestatud käesolevas seaduses või järelevalvenõukogu otsusega;

3) tasuma kutseksamitasu enne kutseksami tegemiseks avalduse esitamist.

(2) Eksamineeritav peab olema enne kutseksami tegemiseks avalduse esitamist praktiseerinud käesoleva paragrahvi lõike 7 alusel kehtestatud korras:

1) [kehtetu -RT I, 07.01.2025, 1- jõust. 17.01.2025]

1¹) vähemalt kolm aastat raamatupidamise aastaaruande, konsolideeritud aastaaruande või muu sarnase aruande audiitorikontrolli tegemist mõnes lepinguriigis tunnustatud vandeaudiitori juhendamisel, kui ta taotleb finantsvandeaudiitori kutset;

[RT I, 07.01.2025, 1- jõust. 17.01.2025]

1²) vähemalt kaheksa kuud käesoleva lõike punktis 1¹ nimetatud perioodist kestlikkusaruande audiitorikontrolli tegemist või muude kestlikkusega seotud teenuste osutamist mõnes lepinguriigis tunnustatud vandeaudiitori juhendamisel, kui ta taotleb kestlikkusvandeaudiitori kutset;

[RT I, 07.01.2025, 1- jõust. 17.01.2025]

2) tunnustatud siseaudiitori juhendamisel vähemalt kaks aastat, kui ta taotleb siseaudiitori kutset või kutsetaset.

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 1 sätestatud nõue loetakse täidetuks isiku puhul, kes taotleb finantsvandeaudiitori kutset ja tõendab käesoleva paragrahvi lõike 7 alusel kehtestatud korras, et ta on vähemalt seitse aastat tegutsenud kutsealal, mis on võimaldanud tal omandada küllaldased teadmised rahanduse, õiguse ja arvestuse valdkonnas.

[RT I, 07.01.2025, 1- jõust. 17.01.2025]

(3¹) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 1 sätestatud nõue loetakse täidetuks isiku puhul, kes taotleb kestlikkusvandeaudiitori kutset ja tõendab lõike 7 alusel kehtestatud korras, et ta on vähemalt seitse aastat tegutsenud kutsealal, mis on võimaldanud tal omandada küllaldased teadmised keskkonna-, sotsiaal-, ühingu üldjuhtimise, õiguse ja arvestuse valdkonnas.

[RT I, 07.01.2025, 1- jõust. 17.01.2025]

(4) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 1 ja lõike 2 punktis 1¹ sätestatud nõuded loetakse täidetuks isiku puhul, kes taotleb finantsvandeaudiitori kutset ja tõendab käesoleva paragrahvi lõike 7 alusel kehtestatud korras, et ta on vähemalt 15 aastat tegutsenud kutsealal, mis on võimaldanud tal omandada küllaldased teadmised rahanduse, õiguse ja arvestuse valdkonnas.

[RT I, 07.01.2025, 1- jõust. 17.01.2025]

(4¹) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 1 ja lõike 2 punktis 1² sätestatud nõuded loetakse täidetuks isiku puhul, kes taotleb kestlikkusvandeaudiitori kutset ja tõendab lõike 7 alusel kehtestatud korras, et ta on vähemalt

15 aastat tegutsenud kutsealal, mis on võimaldanud tal omandada küllaldased teadmised keskkonna-, sotsiaal-, ühingu üldjuhtimise, õiguse ja arvestuse valdkonnas.
[RT I, 07.01.2025, 1- jõust. 17.01.2025]

(5) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 2 sätestatud nõue loetakse täidetuks isiku puhul, kes taotleb siseaudiitori kutset või kutsetaset ja tõendab käesoleva paragrahvi lõike 7 alusel kehtestatud korras, et ta on vähemalt viis aastat tegutsenud kutsealal, mis on võimaldanud tal omandada küllaldased teadmised rahanduse, õiguse ja sisekontrolli valdkonnas.
[RT I, 23.12.2014, 2- jõust. 01.01.2015]

(5¹) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 1 ja lõike 2 punktis 2 sätestatud nõue loetakse täidetuks isiku puhul, kes taotleb avaliku sektori ühingu siseaudiitori kutsetaset ja tõendab käesoleva paragrahvi lõike 7 alusel kehtestatud korras, et ta on vähemalt viis aastat tegutsenud kutsealal, mis on võimaldanud tal omandada küllaldased teadmised rahanduse, õiguse ja sisekontrolli valdkonnas.
[RT I, 23.12.2014, 2- jõust. 01.01.2015]

(6) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 1 sätestatud nõue loetakse täidetuks avaliku sektori üksuses töötava isiku puhul, kes taotleb vandeaudiitori kutset ja tõendab, et ta on vähemalt kolm aastat töötanud Riigikontrollis vandeaudiitori juhendamisel ametikohal, mis on võimaldanud tal omandada küllaldased teadmised rahanduse, õiguse ja arvestuse valdkonnas.

(7) Käesoleva paragrahvi lõigetes 2–5 nimetatud korrad kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#)määrusega.

(8) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 3 sätestatud kutseeksamitasu tasumise kohustuse võib eksamineeritava asemel täita avaliku sektori üksus, kus vandeaudiitori kutset, avaliku sektori vandeaudiitori kutsetaset, siseaudiitori kutset või kutsetaset esmakordselt taotleb eksamineeritav töötab, või audiitorettevõtja.

§ 21. Kutseeksami programm

(1) Kutseeksami programmis esitatakse kutseeksamiga hõlmatavate valdkondade ja teemade seotus kutseeksami jagudega ning valdkondade ja teemade üksikasjalik liigendus.

(2) Kutseeksami programmi kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#)määrusega.

(3) Kutseeksami programmi koostab ja esitab Rahandusministeeriumile:

1) käesoleva seaduse § 19 lõike 1 punktide 1–2 ja 5 kohta Audiitorkogu;

[RT I, 07.01.2025, 1- jõust. 17.01.2025]

2) käesoleva seaduse § 19 lõike 1 punkti 3 kohta Riigikontroll.

(4) Kutseeksami korras sätestatakse, kas kutseeksami programmi alusel korraldab kutseeksami küsimuste, ülesannete ja näidisvastuste koostamist ning avalikkusele kättesaadavaks tegemist Audiitorkogu või muu isik. Avalikkusele tehakse kättesaadavaks kõik kutseeksami küsimused ja ülesanded ning kuni pool näidisvastustest.
[RT I, 23.12.2014, 2- jõust. 01.01.2015]

(5) Käesoleva seaduse § 121 lõikes 6 nimetatud siseaudiitorite kutsekomisjon teeb vajaduse korral ettepanekuid kutseeksami programmi ja selle alusel koostatud kutseeksami siseaudiitori eriosa küsimuste, ülesannete või näidisvastuste kohta.

[RT I, 23.12.2014, 2- jõust. 01.01.2015]

(6) Kutseeksami programmi kehtestamisel ning selle alusel küsimuste, ülesannete ja näidisvastuste koostamisel ning avalikkusele kättesaadavaks tegemisel võib arvestada rahvusvaheliselt tunnustatud vande- või siseaudiitorite organisatsioonide soovitusi ja nõudeid.

[RT I, 23.12.2014, 2- jõust. 01.01.2015]

§ 22. Kutseeksami programmiga hõlmatavad valdkonnad ja teemad

(1) Kutseeksami programm hõlmab vandeaudiitori ja siseaudiitori kutsetegevuse ulatuses vähemalt järgmised valdkonnad:

1) arvestus, sealhulgas raamatupidamine, kestlikkusarvestus ja audiitortegevus;

[RT I, 07.01.2025, 1- jõust. 17.01.2025]

2) ettevõtte rahandus;

3) õigus;

4) juhtimine;

5) infotehnoloogia;

6) matemaatika ja statistika.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud valdkonnad liigendatakse vähemalt järgmisteks teemadeks, hõlmates nii teoreetilisi kui ka praktilisi aspekte:

- 1) finantsarvestus;
- 2) rahvusvahelised finantsaruandluse standardid ja nende tõlgendused;
- 3) Eesti finantsaruandluse standard ja selle tõlgendused;
[RT I, 07.01.2025, 1- jõust. 17.01.2025]
- 4) kulu-, juhtimis- ja maksuarvestus;
- 5) vande- ja siseaudiitori ning audiitorühingu tegevuse alused;
- 6) käesoleva seaduse §-des 46 ja 70 sätestatud kutsetegevuse standardid ja tõlgendused;
- 7) riskijuhtimine, sisekontroll ja siseaudiitori kutsetegevus;
- 8) ühinguõigus, sealhulgas ühingu üldjuhtimise hea tava;
[RT I, 07.01.2025, 1- jõust. 17.01.2025]
- 9) majandushaldusõigus;
- 10) kaubandusõigus;
- 11) võlaõigus;
- 12) tööõigus;
- 13) pankrotiõigus;
- 14) maksuõigus;
- 15) riigiõigus;
- 16) haldusmenetlus;
- 17) mikro- ja makroökonomika;
- 18) äri- ja avaliku sektori juhtimine;
- 19) Euroopa kestlikkusaruandluse standardid ja nende tõlgendused;
[RT I, 07.01.2025, 1- jõust. 17.01.2025]
- 20) kestlikkusanalüüs;
[RT I, 07.01.2025, 1- jõust. 17.01.2025]
- 21) keskkonnaõigus;
[RT I, 07.01.2025, 1- jõust. 17.01.2025]
- 22) kestlikkusaspektidega seotud hoolsuskohustuse täitmise menetlused.
[RT I, 07.01.2025, 1- jõust. 17.01.2025]

§ 23. Kutseeksami tegemiseks esitatavad dokumendid

- (1) Kutseeksami tegemiseks esitab eksamineeritav registri infosüsteemi vahendusel:
[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]
 - 1) avalduse kutseeksami tegemiseks, näidates eri- ja alamosa, kui see on asjakohane;
 - 2) elulookirjelduse, sealhulgas kontaktandmed;
 - 3) käesoleva seaduse § 20 lõike 1 punktis 3 nõutud kutseeksamitasu tasumist tõendava dokumendi koopia.
- (2) Eksamineeritav kinnitab käesoleva paragrahvi lõike 1 punkti 1 alusel esitatavas avalduses muu hulgas:
 - 1) kõigi esitatud ja esitatavate andmete õigsust;
 - 2) oma head mainet ja usaldusväarsust.
- (3) Täiendavale kutseeksamile suunatud eksamineeritav esitab registri infosüsteemi vahendusel kutseeksami tegemiseks käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 2 ja 3 sätestatud dokumendid või nende koopiad.
- (4) Eksamineeritava esitatud andmetes või dokumentides kutseeksami perioodi kestel toimunud muudatustest teatab eksamineeritav viivitamata pärast muudatuste tegemist või nendest teadasaamist ja esitab uued andmed, dokumendid või nende koopiad.
- (5) Kui eksamineeritav on esitanud valeandmeid või ei ole esitanud kõiki käesolevas seaduses kutseeksami tegemiseks nõutud andmeid, dokumente või nende koopiaid või need ei ole täielikud või nõuetekohaselt vormistatud, on kutseeksami korraldajal õigus nõuda eksamineeritavalt puuduste kõrvaldamist. Eksamineeritav on kohustatud puudused kõrvaldama kutseeksami korras sätestatud organi või isiku poolt ettenähtud tähtaja jooksul.

2. jagu

Vandeaudiitori kutse andmine, äravõtmine ja vastastikune tunnustamine, kolmanda riigi vandeaudiitori registreerimine ning avaliku sektori vandeaudiitori erisused

[RT I, 23.12.2014, 2- jõust. 01.01.2015]

§ 24. Vandeaudiitori kutse taotleja ja vandeaudiitori kohustused seoses kutseeksamiga

- (1) [Kehtetu -RT I, 07.01.2025, 1- jõust. 17.01.2025]
- (1¹) Finantsvandeaudiitori kutse taotleja ja täiendavale kutseeksamile suunatud finantsvandeaudiitor peavad sooritama käesoleva seaduse § 19 lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud kutseeksami eriosad.
[RT I, 07.01.2025, 1- jõust. 17.01.2025]

(1²) Kestlikkusvandeaudiitori kutse taotleja ja täiendavale kutseksamile suunatud kestlikkusvandeaudiitor peavad sooritama käesoleva seaduse § 19 lõike 1 punktides 1¹ ja 2 nimetatud kutseksami eriosad.
[RT I, 07.01.2025, 1- jõust. 17.01.2025]

(1³) Avaliku sektori vandeaudiitori kutsetaseme taotleja peab sooritama käesoleva seaduse § 19 lõike 1 punktis 3 nimetatud kutseksami eriosa.
[RT I, 07.01.2025, 1- jõust. 17.01.2025]

(1⁴) Kutseksami vandeaudiitori eriosa sooritamist finantsvandeaudiitori kutset taotledes arvestatakse ka kestlikkusvandeaudiitori kutse taotlemisel ning vastupidi.
[RT I, 07.01.2025, 1- jõust. 17.01.2025]

(2) Järelevalvenõukogu otsusega suunatakse vandeaudiitor täiendavale kutseksamile, kui distsiplinaarmenetluse tulemusel selgub, et vandeaudiitori teadmiste või oskuste ebapiisavus seab ohtu vandeaudiitori kutsetegevuse kvaliteedi. Järelevalvenõukogu otsusega määratakse vandeaudiitorile tähtaeg täiendava kutseksami sooritamiseks.
[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(3) Kui isik taotleb füüsilisest isikust kolmanda riigi vandeaudiitori või lepinguriigi vandeaudiitori kutse samaväärsuse tunnustamist käesoleva seaduse §-s 3 sätestatuga, peab ta sooritama käesoleva seaduse § 19 lõike 1 punktis 5 nimetatud tunnustamise sobivustesti Eestis kehtivate vandeaudiitori tööks vajalike õigusaktide tundmise kohta vastavalt käesolevale seadusele.
[RT I, 07.01.2025, 1- jõust. 17.01.2025]

§ 25. Avaliku sektori vandeaudiitori kohustused seoses kutseksamiga

Avaliku sektori vandeaudiitori kutsetaseme taotleja ja täiendavale kutseksamile suunatud avaliku sektori vandeaudiitor peavad sooritama käesoleva seaduse § 19 lõike 1 punktides 1–3 nimetatud kutseksami jaod.

§ 26. Kutseksami raamatupidamise ja vandeaudiitori eriosa

[Kehtetu -RT I, 07.01.2025, 1- jõust. 17.01.2025]

§ 27. Kutseksami vandeaudiitori eriosa ja tunnustamise sobivustesti tegemiseks esitatavad dokumendid

(1) Lisaks käesoleva seaduse § 23 lõikes 1 sätestatule esitab eksamineeritav kutseksami vandeaudiitori eriosa tegemiseks registri infosüsteemi vahendusel järelevalvenõukogule:
[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

1) haridust tõendava dokumendi koopia, mis kinnitab käesoleva seaduse § 20 lõike 1 punktis 1 sätestatud nõude täitmist;

2) käesoleva seaduse § 20 lõike 7 alusel kehtestatud korras sätestatud dokumendi koopia, mis kinnitab käesoleva seaduse § 20 lõike 2 punktis 1 sätestatud nõude täitmist;

3) tõendi koopia käesoleva lõike punktides 1 ja 2 sätestatud dokumendi koopia asemel, kui soovitakse kasutada käesoleva seaduse § 20 lõigetes 3, 4 ja 6 sätestatud võimalust.

(2) Lisaks käesoleva seaduse § 23 lõikes 1 sätestatule esitab eksamineeritav, kes on teise lepinguriigi vandeaudiitor, järelevalvenõukogule kutseksami tunnustamise sobivustesti tegemiseks registri infosüsteemi vahendusel käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud dokumentide koopiade asemel käesoleva seaduse tähenduses vandeaudiitoriks olemist kinnitava, päritolumaa pädeva asutuse audiitoritegevuse registri väljavõtte koopia, mis peab sisaldama vähemalt vastava registri andmeid ja vandeaudiitori registrinumbrist.
[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(3) Lisaks käesoleva seaduse § 23 lõikes 1 sätestatule esitab eksamineeritav füüsilisest isikust kolmanda riigi vandeaudiitor kutseksami tunnustamise sobivustesti tegemiseks registri infosüsteemi vahendusel järelevalvenõukogule:

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

1) käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud dokumentide koopiade asemel käesoleva seaduse tähenduses vandeaudiitoriks olemist kinnitava, päritolumaa pädeva asutuse audiitoritegevuse registri väljavõtte koopia, mis peab sisaldama vähemalt vastava registri andmeid ja vandeaudiitori registrinumbrist;

2) päritolumaa pädeva asutuse kinnitatud tõendi koopia, et tunnustamist taotleb isik vastab käesolevas seaduses vandeaudiitori kohta sätestatuga samaväärsetele nõuetele;

3) tõendi koopia, et tunnustamist taotleb isik on päritolumaal allutatud pädeva asutuse järelevalvele, mis on tunnustatud samaväärseks Euroopa Liidus kehtiva regulatsiooniga.

§ 28. Vandeaudiitori kutse andmine

(1) Kutseksami sooritanud vandeaudiitori kutse taotlejale antakse vandeaudiitori kutse järelevalvenõukogu otsusega. Järelevalvenõukogu kannab kutset kinnitava märke registrisse.

(2) Järelevalvenõukogu teatab kutse andmisest või sellest keeldumisest vandeaudiitori kutse taotlejale viie tööpäeva jooksul otsuse tegemisest arvates.
[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

§ 29. Avaliku sektori vandeaudiitori kutsetaseme andmine

(1) Kutseeksami sooritanud avaliku sektori vandeaudiitori kutsetaseme taotlejale antakse avaliku sektori vandeaudiitori kutsetase järelevalvenõukogu otsusega. Järelevalvenõukogu kannab kutsetaset kinnitava märke registrisse.

(2) Järelevalvenõukogu teatab avaliku sektori vandeaudiitori kutsetaseme andmisest või sellest keeldumisest kutsetaseme taotlejale viie tööpäeva jooksul otsuse tegemisest arvates.
[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

§ 30. Vandeaudiitori kutse vastastikune tunnustamine

(1) Kutseeksami sooritanud füüsilisest isikust kolmanda riigi vandeaudiitori ja lepinguriigi vandeaudiitori kutse käesoleva seaduse §-s 3 sätestatuga samaväärsuse tunnustamise otsustab järelevalvenõukogu. Järelevalvenõukogu kannab kutse tunnustamist kinnitava märke registrisse.
[RT I, 07.01.2025, 1- jõust. 17.01.2025]

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 kohaselt kutse tunnustamist taotlevale ja tunnustatud kutsega isikule kohaldatakse käesolevas seaduses vandeaudiitori kohta sätestatud.

(3) Järelevalvenõukogu keeldub kutse tunnustamisest, kui kutse tunnustamise taotleja ei vasta käesolevas seaduses vandeaudiitori kohta sätestatud nõuetele.
[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(4) Järelevalvenõukogu teatab kutse tunnustamisest või sellest keeldumisest vandeaudiitori kutse tunnustamise taotlejale viie tööpäeva jooksul otsuse tegemisest arvates.
[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

§ 30¹. Kolmanda riigi vandeaudiitori registreerimine

(1) Kolmanda riigi vandeaudiitor registreeritakse registris, kui ta:

1) esitab vandeaudiitori aruande selle kolmanda riigi äriühingu raamatupidamise aastaaruande, kestlikkusaruande või konsolideeritud aruande kohta, kelle emiteeritud väärtpaberid on võetud kauplemisele Eesti reguleeritud väärtpaberiturule;
[RT I, 07.01.2025, 1- jõust. 17.01.2025]

2) allub Eesti audiitortegevuse järelevalvele või kolmanda riigi audiitortegevuse järelevalvele, mis on samaväärne Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/43/EÜ, mis käsitleb raamatupidamise aastaaruannete ja konsolideeritud aruannete kohustuslikku auditit ning millega muudetakse nõukogu direktiive 78/668/EMÜ ja 83/349/EMÜ ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 84/253/EMÜ (ELT L 157, 09.06.2006, lk 87–107), artiklites 29, 30 ja 32 sätestatuga;

3) vastab vandeaudiitorile ja audiitorettevõtjale käesolevas seaduses sätestatud nõuetele või Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/43/EÜ artikli 45 lõikes 5 viidatud nõuetega samaväärsetele nõuetele.

(1¹) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud registreerimiskohustuse täitmata jätmise korral on kolmanda riigi vandeaudiitori või audiitorettevõtja koostatud audiitorkontrolli aruanne tühine.
[RT I, 07.01.2025, 1- jõust. 17.01.2025]

(2) Kolmanda riigi vandeaudiitorit ei pea registris registreerima, kui:

1) käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 1 nimetatud äriühing emiteerib üksnes väärtpaberituru seaduse § 184²tähenduses võlaväärtpabereid, mis on võetud Eesti turule kauplemisele ja mille nimiväärtus on vähemalt 100 000 eurot või mis vastasid emiteerimise päeval vähemalt 100 000 eurole, kui need on nomineeritud muus valuutas, või

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

2) Eesti on kolmanda riigiga, mille äriühingu väärtpaberid on võetud kauplemisele Eesti reguleeritud väärtpaberiturule, sõlminud vastastikuse kokkuleppe vandeaudiitori registreerimise kohustuse kohaldamata jätmise ja järelevalvele allutamata jätmise kohta. Vastastikuse kokkuleppe sõlmimise eelduseks on kolmanda riigi vandeaudiitori allumine kolmandas riigis avaliku järelevalve, kvaliteedikontrolli, uurimise ja sanktsioonide süsteemile, mis on samaväärne käesolevas seaduses või Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/43/EÜ artiklites 29, 30 ja 32 sätestatuga.

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 2 ja lõike 2 punktis 2 nimetatud samaväärsust hindab Euroopa Komisjon. Kuni Euroopa Komisjon ei ole otsust teinud, võib samaväärsust hinnata järelevalvenõukogu, kes võib hinnangu andmisel tugineda mõne teise liikmesriigi samaväärsuse hinnangule. Järelevalvenõukogu esitab samaväärsuse hinnangu Euroopa Komisjonile.

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(4) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 3 nimetatud samaväärsust hindab järelevalvenõukogu, arvestades Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/43/EÜ artikli 45 lõikes 6 sätestatud erisust.
[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

§ 31. Vandeaudiitori vanne

(1) Vandeaudiitori kutse saanud ja tunnustatud kutsega isik annab järelevalvenõukogule vande:
«Töotan kooskõlas Eesti Vabariigi põhiseaduse ja muude õigusaktidega, kutse-eeetikaga ja vandeaudiitori kutsetegevuse standarditega täita erapooletult kõiki neid kohustusi, milleks vandeaudiitori kutsetegevus mind kohustab.»

(2) Vande andja kirjutab vande tekstile alla ja märgib vande andmise kuupäeva.

(3) Allkirjastatud vande teksti säilitab Audiitorkogu.

(4) Järelevalvenõukogu kannab vande vastuvõtmist kinnitava märke registrisse.
[RT I, 23.12.2014, 2- jõust. 01.01.2015]

§ 32. Vandeaudiitori kutse äravõtmine ja selle kaotamine

[RT I, 23.12.2014, 2- jõust. 01.01.2015]

(1) Järelevalvenõukogu otsustab vandeaudiitori kutse äravõtmise vandeaudiitori avalduse alusel.
[RT I, 23.12.2014, 2- jõust. 01.01.2015]

(1¹) Vandeaudiitori kutse saanud isik kaotab kutse, kui ta ei ole mõjuva põhjuseta andnud vannet 45 päeva jooksul pärast kutse saamist.
[RT I, 23.12.2014, 2- jõust. 01.01.2015]

(1²) Vandeaudiitor kaotab kutse, kui ta on käesoleva seaduse § 103 lõike 2 punktis 3 nimetatud juhul Audiitorkogust välja arvatud.
[RT I, 23.12.2014, 2- jõust. 01.01.2015]

(2) Kui vandeaudiitori, kolmanda riigi registreeritud vandeaudiitori või käesoleva seaduse § 7 lõike 5 tähenduses nendega seotud audiitorettevõtja suhtes on alustatud kvaliteedikontrolli, distsiplinaarmenetlust, kaebuse menetlust, väärteomenetlust või uurimist, võib otsuse vandeaudiitori kutse äravõtmiseks või kolmanda riigi registreeritud vandeaudiitori registrist kustutamiseks vandeaudiitori avalduse alusel teha, kui vastav menetlus on lõpetatud.
[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(3) Kutse tunnustamise lõpetamisele ja lõppemisele kohaldatakse vandeaudiitori kutse äravõtmise ja kutse kaotamise kohta sätestatud.
[RT I, 23.12.2014, 2- jõust. 01.01.2015]

(4) Järelevalvenõukogu võib vandeaudiitori kutse ära võtta:
[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

1) vandeaudiitori tegevuse või kutsetegevuse aluste korduva või olulise rikkumise korral;
[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

2) teadvalt valeandmete esitamise korral vandeaudiitori kutse saamise või säilitamise eesmärgil või tunnustamisel või registrisse kande tegemisel;

3) seadusega vandeaudiitorile sätestatud nõuetele mittevastamise korral;

4) määratud ajal või ulatuses täiendava kutseeksami sooritamata jätmisel.

(4¹) Järelevalvenõukogu otsustab finantsvandeaudiitori ja kestlikkusvandeaudiitori kutse äravõtmise teineteisest eraldi.
[RT I, 07.01.2025, 1- jõust. 17.01.2025]

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud otsus vandeaudiitori kutse äravõtmise kohta peab sisaldama järgmisi andmeid:

1) vandeaudiitori kutse saanud isiku nimi ja isikukood või selle puudumisel sünniaeg;

2) vandeaudiitori kutse andmise otsuse number ja aeg;

3) otsuse tegemise kuupäev;

4) vandeaudiitori kutse äravõtmise tinginud asjaolud koos viitega käesoleva paragrahvi lõike 4 punktile, mille alusel kutse ära võeti.

(6) Käesoleva paragrahvi lõike 4 punktis 1 sätestatud rikkumistele kohaldatakse käesoleva seaduse § 148 lõikes 2 sätestatud aegumistähtaegu.

(7) Järelevalvenõukogu teatab käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud otsusest kirjalikult ja viivitamata isikule, kellelt vandeaudiitori kutse ära võeti, ning teeb vastava kande registrisse.
[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(8) Käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud otsusest ja selle alustest teavitab järelevalvenõukogu viivitamata lepinguriikide pädevaid asutusi, millega on otsuses märgitud isik seotud käesoleva seaduse alusel registrisse tehtud tegutsemise koha märkega ning Euroopa audiitorite järelevalveasutuste komiteed.
[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(9) Vandeaudiitori kutse äravõtmisel võib isik, kellelt kutse ära võeti käesoleva paragrahvi lõike 4 punktis 1 või 2 nimetatud asjaolude alusel, taotlema kutset uuesti kolme aasta möödumisel vandeaudiitori kutse äravõtmisest arvates, kuid mitte enne, kui karistusandmed on karistusregistrist karistusregistri seaduse kohaselt kustutatud.

(10) Kui finantsvandeaudiitori kutse äravõtmisel jääb vandeaudiitorile alles käesoleva seaduse § 3 lõikes 2 nimetatud kutse, säilib tal avaliku sektori vandeaudiitori kutsetase koos alles jäänud kutsega.
[RT I, 07.01.2025, 1- jõust. 17.01.2025]

3. jagu

Siseaudiitori kutse ja kutsetaseme andmine, äravõtmine ning tunnustamine

§ 33. Siseaudiitori kohustused ja piirangud seoses kutseeksamiga

(1) Avaliku sektori üksuse siseaudiitori kutsetaseme taotleja ja täiendavale kutseeksamile suunatud avaliku sektori üksuse siseaudiitor peavad sooritama käesoleva seaduse § 19 lõike 1 punktis 3 nimetatud kutseeksami jao ja käesoleva seaduse § 34 lõike 1 punktis 2 nimetatud alamosa.

(2) Avaliku sektori ühingu siseaudiitori kutsetaseme taotleja ja täiendavale kutseeksamile suunatud avaliku sektori ühingu siseaudiitor peavad sooritama käesoleva seaduse § 34 lõike 1 punktis 1 nimetatud alamosa.

(3) Siseaudiitori kutse taotleja ja täiendavale kutseeksamile suunatud atesteeritud siseaudiitor peavad sooritama käesoleva seaduse § 34 lõike 1 punktis 3 nimetatud alamosa.

(4) Rahandusministeeriumi otsusega suunatakse siseaudiitor täiendavale kutseeksamile, kui siseaudiitori tegevuse või tegevusetuse tõttu tekib Rahandusministeeriumil põhjendatud kahtlus, et siseaudiitori teadmised või oskused võivad olla ebapiisavad või mittesobivad ulatuses, mis seaks ohtu siseaudiitori kutsetegevuse kvaliteedi. Rahandusministeeriumi otsusega määratakse siseaudiitorile tähtaeg täiendada kutseeksami sooritamiseks.

(5) Täiendavale kutseeksamile suunatud siseaudiitor ei tohi käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud otsuse tegemisest täiendava kutseeksami sooritamiseni tegeleda siseaudiitori kutsetegevusega nendel juhtudel, kus seadusega on sätestatud siseaudiitori kutse või kutsetaseme nõue.

(6) Täiendavale kutseeksamile suunatud siseaudiitorile võib Rahandusministeerium anda loa siseaudiitori kutsetegevusega seotud tehingute või toimingute lõpetamiseks.

(7) Otsuses, millega Rahandusministeerium annab loa siseaudiitori kutsetegevusega seotud tehingute või toimingute lõpetamiseks, tuleb märkida:

- 1) tehingud või toimingud, mille lõpetamiseks luba antakse;
- 2) loa kehtivuse tähtaeg, mis ei või ühegi käesoleva lõike punktis 1 sätestatud tehingu või toimingu jaoks olla pikem kui kümme tööpäeva loa andmise päevast arvates.

§ 34. Kutseeksami siseaudiitori eriosa

(1) Kutseeksami siseaudiitori eriosa alamosadeks on vähemalt:

- 1) käesoleva seaduse § 70 lõikes 1 sätestatud siseaudiitori kutsetegevuse standardite alamosa;
- 2) avaliku sektori siseaudiitori alamosa;
- 3) siseaudiitori atesteerimise alamosa.

(2) Kutseeksami korras käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 2 ja 3 nimetatud alamosade sisu määramisel võib lähtuda rahvusvaheliselt tunnustatud siseaudiitorite organisatsiooni soovitudest, nõuetest ja printsiipidest.

§ 35. Kutseeksami siseaudiitori eriosa tegemiseks esitatavad dokumendid

Lisaks käesoleva seaduse § 23 lõikes 1 sätestatule esitab eksamineeritav kutseeksami siseaudiitori eriosa tegemiseks registri infosüsteemi vahendusel:

- 1) haridust tõendava dokumendi koopia, mis kinnitab käesoleva seaduse § 20 lõike 1 punktis 1 sätestatud nõude täitmist;

2) käesoleva seaduse § 20 lõike 7 alusel kehtestatud korras sätestatud dokumendi koopia, mis kinnitab käesoleva seaduse § 20 lõike 2 punktis 2 sätestatud nõude täitmist;

3) tõendi koopia käesoleva paragrahvi punktides 1 ja 2 sätestatud dokumendi koopia asemel, kui soovitakse kasutada käesoleva seaduse § 20 lõikes 5 sätestatud võimalust.

§ 36. Siseaudiitori kutse ja kutsetaseme andmine ning tunnustamine

(1) Kutseeksami sooritanud siseaudiitori kutse või avaliku sektori üksuse või ühingu siseaudiitori kutsetaseme taotlejale antakse kutse või kutsetase valdkonna eest vastutava ministri või tema volitatud ministeeriumi ametniku otsusega. Kutset või kutsetaset kinnitav märge kantakse registrisse valdkonna eest vastutava ministri või tema volitatud ministeeriumi ametniku otsuse alusel.

[RT I, 07.01.2025, 1- jõust. 17.01.2025]

(2) Kutseeksami siseaudiitori eriosa alamosaga sarnase eksami sooritanud või välisriigis siseaudiitori kutsetegevuse kvalifikatsiooni omandanud isik võib Rahandusministeeriumilt taotleda selle tulemuse tunnustamist kutseeksami siseaudiitori eriosa alamosa sooritamisenä.

(3) Kutseeksami siseaudiitori eriosa alamosaga sarnase eksami tulemuse ja välisriigis omandatud siseaudiitori kutsetegevuse kvalifikatsiooni tunnustamisele kohaldatakse välisriigi kutsekvalifikatsiooni tunnustamise seadust. Kutseeksami siseaudiitori eriosa alamosaga sarnase eksami tulemuse või välisriigis omandatud siseaudiitori kutsetegevuse kvalifikatsiooni hindamise kriteeriumid kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#)määrusega. Välisriigi kutsekvalifikatsiooni tunnustamise seaduse § 7 lõikes 2 sätestatud pädev asutus on Rahandusministeerium.

[RT I, 30.12.2015, 1- jõust. 18.01.2016]

(3¹) Kutseeksami siseaudiitori eriosa alamosaga sarnase eksami tulemuse ja välisriigis omandatud siseaudiitori kutsetegevuse kvalifikatsiooni tunnustamisel ei kohaldata sobivustestile välisriigi kutsekvalifikatsiooni tunnustamise seaduse § 14 lõiget 3, vaid [valdkonna eest vastutav minister](#)kehtestab määrusega sobivustesti sisu ja läbiviimise korra.

[RT I, 30.12.2015, 1- jõust. 18.01.2016]

(4) Rahandusministeerium teatab siseaudiitori kutse või avaliku sektori siseaudiitori kutsetaseme andmisest, tunnustamisest või sellest keeldumisest siseaudiitori kutse või avaliku sektori siseaudiitori kutsetaseme või selle tunnustamise taotlejale viie tööpäeva jooksul otsuse tegemisest arvates.

§ 37. Siseaudiitori kutse ja kutsetaseme äravõtmine

(1) Valdkonna eest vastutav minister või tema volitatud ministeeriumi ametnik võtab siseaudiitori kutse või kutsetaseme ära siseaudiitori avalduse alusel.

[RT I, 07.01.2025, 1- jõust. 17.01.2025]

(2) Valdkonna eest vastutav minister või tema volitatud ministeeriumi ametnik otsustab siseaudiitori kutse või kutsetaseme äravõtmise:

[RT I, 07.01.2025, 1- jõust. 17.01.2025]

1) siseaudiitorile või tema kutsetegevusele käesoleva seaduse §-des 66–75 sätestatu korduva või olulise rikkumise korral;

2) teadvalt valeandmete esitamise korral siseaudiitori kutse või kutsetaseme saamise või säilitamise eesmärgil või tunnustamisel või registrisse kande tegemisel;

3) seadusega siseaudiitorile sätestatud nõuetele mittevastamisel;

4) määratud ajal või ulatuses täiendava kutseeksami sooritamata jätmisel.

(3) Otsus siseaudiitori kutse või kutsetaseme äravõtmise kohta peab sisaldama järgmisi andmeid:

1) siseaudiitori nimi ja isikukood või selle puudumisel sünniaeg;

2) siseaudiitori kutse või kutsetaseme andmise otsuse number ja aeg;

3) otsuse tegemise kuupäev;

4) siseaudiitori kutse või kutsetaseme äravõtmise tinginud asjaolud koos viitega käesoleva paragrahvi lõike 2 punktile, mille alusel kutse või kutsetase ära võeti.

(4) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 1 sätestatud rikkumistele kohaldatakse käesoleva seaduse § 148 lõikes 2 sätestatud aegumistähtaegu.

(5) Rahandusministeerium teatab käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud otsusest kirjalikult ja viivitamata isikule, kellelt siseaudiitori kutse või kutsetase ära võeti, ning teeb vastava kande registrisse.

(6) Atesteeritud siseaudiitori kutse äravõtmisega loetakse selle olemasolul ka avaliku sektori üksuse või ühingu siseaudiitori kutsetase äravõetuks.

§ 38. Siseaudiitori kutse ja kutsetaseme äravõtmise tagajärjed

(1) Nendel juhtudel, kus seadusega on sätestatud siseaudiitori kutse või kutsetaseme nõue, ei tohi siseaudiitor tegeleda siseaudiitori kutsetegevusega pärast siseaudiitori kutse või kutsetaseme äravõtmist.

(2) Pärast siseaudiitori kutse või kutsetaseme äravõtmist võib isik, kelle kutse või kutsetase võeti ära käesoleva seaduse § 37 lõike 2 punktis 1 või 2 nimetatud asjaolude alusel, taotleda atesteeritud siseaudiitori kutset või avaliku sektori üksuse või ühingu siseaudiitori kutsetaset uuesti vähemalt kolme aasta möödudes siseaudiitori kutse või kutsetaseme äravõtmisest arvates.

3. peatükk VANDEAUDIITOR

1. jagu Vandeaudiitori tegevuse alused

§ 39. Vandeaudiitorile esitatavad nõuded

(1) Vandeaudiitor peab järgima kutse-eetika aluseid, mis sätestatakse vastavalt käesoleva seaduse §-le 46 eetikakoodeksis.

(2) Vandeaudiitor ja vandeaudiitori kutse taotleja peavad olema hea mainega ja usaldusväärsed.

(3) Vandeaudiitori ja vandeaudiitori kutse taotlejate mainet või usaldusväärssust tuleb pidada igal juhul kahjustatuks isikul:

1) kelle kohta karistusregistri andmetest ilmneb, et nimetatud isiku kohta on jõustunud süüdimõistev kohtuotsus tahtlikult toimepandud kuriteo eest;

2) kes on pankrotivõlgnik või kellel on kehtiv ärikeeld või kellelt on seaduse alusel ära võetud õigus olla ettevõtja;

3) kelle varasem õigusvastane tegevus või tegevusetus on kaasa toonud äriühingu pankroti või sundlõpetamise või tegevusloa kehtetuks tunnistamise ja pankroti väljakuulutamise või sundlõpetamise kohtu poolt likvideerija määramisest või tegevusloa kehtetuks tunnistamisest on möödunud vähem kui kolm aastat või kui karistusandmed pole karistusregistrist karistusregistri seaduse kohaselt kustutatud.

(4) Igal vandeaudiitoril peab olema talle menetlusdokumentide kättetoimetamiseks elektronposti aadress. See võib olla ühel või mitmel vandeaudiitoril ühine audiitorühinguga. Elektronposti aadress kuulub registri registrikaardi andmete koosseisu.

§ 40. Vandeaudiitorilt nõutav hoolsus ja kompetentsus

(1) Vandeaudiitor peab täitma oma kohustusi nõutava hoolsusega, olema objektiivne ja järgima vandeaudiitori kutsetegevuse head tava.

(2) Vandeaudiitoril on kohustus hoida oma teadmisi, oskusi ja vilumusi pidevalt tasemel, mis ei ohustaks vandeaudiitori kutsetegevuse kvaliteeti.

§ 41. Vandeaudiitori kutse kohane käitumine

(1) Vandeaudiitor on oma tegevuses kohustatud vältima mis tahes samme, mis võivad vandeaudiitori kutse, Audiitorkogu, selle organite või nende liikmete mainet, usaldusväärssust või autoriteeti kahjustada.

(2) Vandeaudiitori, audiitorühingu ja nende töö reklaamimisel või avalikkusele tutvustamisel ei tohi kasutada esitlusviisi ja vahendit, mis võivad vandeaudiitori kutse, Audiitorkogu, selle organite või nende liikmete mainet, usaldusväärssust või autoriteeti kahjustada.

(3) Vandeaudiitor ja audiitorühing ei tohi esitada liialdatud väiteid teenuste kohta, mida nad on õigustatud osutama, ning oma kvalifikatsiooni või kogemuste kohta.

§ 42. Vandeaudiitori täiendusõppe kohustus

(1) Vandeaudiitor on kohustatud täiendama oma teadmisi ja oskusi täiendusõppe korra kohaselt. [RT I, 23.12.2014, 2- jõust. 01.01.2015]

(2) Vandeaudiitori täiendusõppe korra kinnitab järelevalvenõukogu. [RT I, 23.12.2014, 2- jõust. 01.01.2015]

(3) Vandeaudiitor on kohustatud osalema Audiitorkogu tunnustatud või tema korraldatavas täiendusõppes valdkondades, mis on sätestatud käesoleva seaduse §-s 22, vähemalt 120 akadeemilise tunni ulatuses kolmeaastase arvestusperioodi jooksul. Vandeaudiitor on finantsvandeaudiitori ja kestlikkusvandeaudiitori kutse

samaaegsel omamisel kohustatud lisaks käesoleva lõike esimeses lauses sätestatud täiendusõppele osalema täiendusõppes valdkondades, mis on sätestatud käesoleva seaduse §-s 22, 40 tunni ulatuses kolmeaastase arvestusperioodi jooksul. Täiendusõppe mahust vähemalt 40 protsenti peab olema Audiitorkogu korraldatav täiendusõppe.

[RT I, 07.01.2025, 1- jõust. 17.01.2025]

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud täiendusõppe kohustusest vähemalt 60 akadeemilist tundi peab vandeaudiitor täitma kahe aasta jooksul alates kolmeaastase arvestusperioodi algusest.

[RT I, 23.12.2014, 2- jõust. 01.01.2015]

(5) Vandeaudiitori suhtes, kes osaleb käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud täiendusõppes lektorina, arvestatakse lõikes 3 nimetatud kohustuse täitmisel juhendatud täiendusõppe ajalist kestust kahekordsena.

[RT I, 23.12.2014, 2- jõust. 01.01.2015]

(5¹) Kui vandeaudiitor on arvestusperioodi jooksul osalenud täiendusõppes nõutavast mahust rohkem, arvestatakse enam osaletud tundide arv, kuid mitte rohkem kui 40 akadeemilist tundi, järgmise arvestusperioodi täiendusõppe kohustuse täitmiseks.

[RT I, 23.12.2014, 2- jõust. 01.01.2015]

(6) Käesolevas paragrahvis vandeaudiitori kohta sätestatud ei kohaldata:

1) emapuhkusel, isapuhkusel, lapsendajapuhkusel või vanemapuhkusel viibijale;

[RT I, 26.10.2018, 1- jõust. 01.04.2022]

2) üle nelja kuu töövõimetuslehel viibijale;

3) muu mõjuva põhjuse tõttu järelevalvenõukogu otsusega täiendusõppe kohustusest vabastatud isikule.

(6¹) Käesoleva paragrahvi lõikes 6 nimetatud juhul väheneb vandeaudiitorile kohalduv käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud kohustusliku täiendusõppe määr proportsionaalselt vabastuse kestuse suhtega arvestusperioodi kestusse.

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(7) Täiendusõppe arvestusperiood algab Audiitorkogu majandusaasta algusest. Vandeaudiitori kutse saamise või tunnustamise järel algab täiendusõppe arvestusperiood vandeaudiitori vande vastuvõtmise aastale järgneva Audiitorkogu majandusaasta algusest.

[RT I, 23.12.2014, 2- jõust. 01.01.2015]

§ 43. Vandeaudiitori tegevus

Käesoleva seaduse tähenduses jaguneb vandeaudiitori tegevus vandeaudiitori kutsetegevuseks ja muuks ärialaseks tegevuseks.

§ 44. Vandeaudiitori kutsetegevus ja muu ärialane tegevus

(1) Vandeaudiitori kutseteenus (edaspidi *audiitorteenus*) on vandeaudiitori kutsetegevusena kindlustandva või seonduva audiitorteenuse osutamine.

(1¹) Vandeaudiitori kutsetegevus on audiitorteenuse osutamine ja muu äritegevus.

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(2) Kindlustandev audiitorteenus on audit, ülevaatus ja muu kindlustandev audiitorteenus.

(3) Seonduv audiitorteenus on muu hulgas audiitorteenus rahandusinformatsiooni koostamiseks või kokkuleppeline toiming rahandusinformatsiooni osas.

(3¹) Vandeaudiitori muu äritegevus on nõustamine, koolitus ja teenuse osutamine käesoleva seaduse § 22 lõikes 1 nimetatud valdkondades.

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(4) Vandeaudiitori muu ärialane tegevus käesoleva seaduse tähenduses on tema tegevus väljaspool audiitorettevõtjat või Riigikontrolli.

2. jagu

Vandeaudiitori kutsetegevuse alused

§ 45. Vandeaudiitori kutsetegevuse standardi täitmise nõue

(1) Vandeaudiitor, kes täidab seaduses sätestatud vandeaudiitori kutsetegevusalaseid ülesandeid avaliku sektori üksuses töötades, ja audiitorettevõtja peavad vandeaudiitori kutsetegevuses täitma käesoleva seaduse § 46 alusel kehtestatud või kinnitatud vandeaudiitori kutsetegevuse standardeid.

(2) Avaliku sektori üksus, kus töötab rohkem kui kaks vandeaudiitorit, kes täidavad seaduses sätestatud vandeaudiitori kutsetegevusalaseid ülesandeid, on kohustatud kohaldatavas ulatuses täitma vandeaudiitori kutsetegevuse standardina kehtestatud või kinnitatud kvaliteedikontrolli standardit.

§ 46. Vandeaudiitori kutsetegevuse standardid

(1) Vandeaudiitori kutsetegevuse standardid on:

1) Euroopa Komisjoni määrusega kehtestatud rahvusvahelised standardid;

[RT I, 07.01.2025, 1- jõust. 17.01.2025]

2) käesoleva lõike punktis 1 sätestatud standarditega katmata osas Rahvusvahelise Arvestuseksperide Föderatsiooni (edaspidi IFAC) põhimõtete ja rahvusvaheliste standardite alusel koostatud standardid;

3) muud standardid käesoleva lõike punktides 1 ja 2 sätestatud standarditega katmata osas.

(2) Järelevalvenõukogu kinnitab käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 2 sätestatud põhimõtete järgi ja standardite alusel koostatud ning käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 3 sätestatud standardid.

(3) Käesoleva seaduse tähenduses on rahvusvahelised standardid IFAC-i kinnitatud:

1) rahvusvahelised auditeerimise standardid;

2) rahvusvahelised ülevaatamise teenuse standardid;

3) rahvusvahelised kindlustandvate teenuste standardid;

3¹) rahvusvahelised kestlikkuskindluse standardid;

[RT I, 07.01.2025, 1- jõust. 17.01.2025]

4) rahvusvahelised seonduvate teenuste standardid;

5) rahvusvahelised kvaliteedikontrolli standardid;

[RT I, 07.01.2025, 1- jõust. 17.01.2025]

6) eetikakoodeks;

7) muud dokumendid, mis reguleerivad vandeaudiitori tegevust.

(4) IFAC-i või Euroopa Komisjoni tõlgendusega katmata vandeaudiitori kutsetegevuse standardi või selle osa tõlgenduse annab Audiitorkogu.

(5) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 2 sätestatud põhimõtete järgi ja rahvusvaheliste standardite alusel koostatud standardid võivad nende koostamisel aluseks olevatest standarditest erineda vaid ulatuses, mis on vajalik vastavuses olemiseks Eestis kehtivate õigusaktidega.

§ 47. Vandeaudiitori sõltumatus kutsetegevuses

(1) Audiitorettevõtja ja seaduse alusel audiitorühingut esindav vandeaudiitor peavad olema vandeaudiitori kutsetegevuses sõltumatud kindlustandva audiitoriteenuse osutamiseks sõlmitud kliendilepingu teiseks osapooliks olevast isikust, asutusest või organist (edaspidi *usaldusklient*), tema tegevjuhtkonna või kõrgema juhtorgani raamatupidamise seaduse tähenduses (edaspidi *tegevjuhtkond* või *kõrgem juhtorgan*) liikmest, osanikust, aktsionärist, liikmest ja temaga muul viisil seotud isikust vastavalt käesoleva seaduse § 46 alusel kehtestatud või kinnitatud eetikakoodeksile.

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(2) Kui audiitorettevõtja või seaduse alusel audiitorühingut esindava vandeaudiitori sõltumatust ähvardavad märkimisväärsed ohud, peavad nad rakendama kaitsemeetmeid nende ohtude vähendamiseks. Kui ohtude mõju rakendatud kaitsemeetmetega võrreldes on nii suur, et sõltumatus on saanud või saab kahjustada, siis on vandeaudiitori kutsetegevus nimetatud ulatuses keelatud.

(3) Audiitorettevõtja või seaduse alusel audiitorühingut esindav vandeaudiitor on kohustatud dokumenteerima kõik sõltumatust ähvardavad märkimisväärsed ohud, samuti nende ohtude vähendamiseks rakendatud kaitsemeetmed.

(4) Audiitorettevõtjal või sellega ühtse omandi, kontrolli, juhtimise või vandeaudiitorite võrgustiku kaudu seotud isikul, samuti tegevjuhtkonna või kõrgema juhtorgani liikmel ja muul isikul ei ole lubatud sekkuda vandeaudiitori kutsetegevusse viisil, mis ohustaks vandeaudiitorile käesolevas seaduses sätestatud sõltumatuse nõudeid.

§ 47¹. Tegevuspiirang

Vandeaudiitor ja endine vandeaudiitor, kes on allkirjastanud usalduskliendiga sõlmitud kliendilepingu või selle alusel koostatud vandeaudiitori aruande või kes on iseseisva otsustuspädevusega osalenud usalduskliendile kindlustandva teenuse osutamises, ei tohi asuda usalduskliendi tegevjuhtkonna ega kõrgema juhtorgani liikmeks enne, kui viimasest sellisest toimingust on möödunud vähemalt üks aasta, või kui usaldus klient oli avaliku huvi üksus, siis vähemalt kaks aastat.

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

§ 48. Kutsesaladuse hoidmise kohustus

(1) Audiitorettevõtja ja seaduse alusel audiitorühingut esindav vandeaudiitor on kohustatud hoidma saladuses talle vandeaudiitori kutsetegevuse käigus teatavaks saanud infot ja dokumente. Kutsesaladuse hoidmise kohustus ei ole ajaliselt piiratud ja kehtib ka pärast vandeaudiitori kutsetegevuse lõpetamist.

(2) Kutsesaladuse hoidmise kohustus laieneb Audiitorkogu organite liikmele, Rahandusministeeriumi avalikule teenistujale ning muule isikule, kellele on vandeaudiitori kutsesaladus ametikohustuste täitmisel teatavaks saanud.

(3) Kutsesaladuse hoidmise kohustuse rikkumiseks ei peeta info või dokumentide avaldamist:

1) Audiitorkogu presidendile, juhatusele ja järelevalvenõukogule nende ülesannete täitmiseks;

[RT I, 23.12.2014, 2- jõust. 01.01.2015]

2) Rahandusministeeriumile käesoleva seadusega pandud ülesannete täitmiseks;

3) kohtule kohtumääruse või -otsuse alusel;

4) uurimisasutusele seoses kriminaalmenetlusega;

5) Rahapesu Andmebüroole tema ülesannete täitmiseks rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduses sätestatud alustel;

[RT I, 21.11.2020, 1- jõust. 01.01.2021]

6) kliendi ematettevõttele audiitorteenuse osutajale;

6¹) kliendi sama majandusaasta aruande osaks oleva eraldi aruande audiitorkontrolli tegevale vandeaudiitorile;

[RT I, 07.01.2025, 1- jõust. 17.01.2025]

7) vandeaudiitorite võrgustikku kuulumisel sisemise kvaliteedikontrolli läbiviijaile;

8) rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduse § 16 lõike 2 või § 51 lõike 2 punkti 4 alusel;

[RT I, 10.07.2020, 1- jõust. 20.07.2020]

8¹) pandikirjaseaduse § 14 lõigetes 4–8 nimetatud juhtudel;

[RT I, 28.02.2019, 1- jõust. 01.03.2019]

9) muudele isikutele kliendi kirjalikul loal.

(4) Kutsesaladuse hoidmise kohustuse rikkumiseks ei peeta info avaldamist:

1) Riigikontrollile tema ülesannete täitmiseks;

2) Finantsinspeksioonile tema ülesannete täitmiseks.

(5) Uue audiitorettevõtja valimisel või audiitorettevõtja asendamisel peab asendatu avaldama valitule või asendajale, kes seda nõuab, kliendiga seotud vandeaudiitori kutsetegevuse käigus teatavaks saanud infot kooskõlas käesoleva seaduse § 46 alusel kehtestatud või kinnitatud vandeaudiitori kutsetegevuse standarditega.

[RT I, 12.11.2010, 1- jõust. 15.11.2010]

§ 49. Isikute kaasamine vandeaudiitori kutsetegevusse

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(1) Audiitorettevõtja võib omal vastutusel vandeaudiitori kutsetegevusse kaasata eksperdi, abilise või muu isiku, kes tegutseb tema juhtimisel.

(2) Kutsetegevusse kaasatud isikule laieneb käesoleva seaduse §-des 45–48, välja arvatud § 45 lõikes 2, sätestatu.

(3) [Kehtetu -RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(4) Kaasamine on lubatud ainult juhul, kui:

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

1) see ei kahjusta audiitorettevõtja või tema kliendi õigustatud huve;

2) see ei takista vandeaudiitori kutsetegevust ega käesolevas seaduses sätestatud kohustuste täitmist;

3) see ei takista järelevalvet audiitorettevõtja üle;

4) [kehtetu -RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

5) audiitorettevõtjal on õigus ja võimalus kontrollida kolmanda isiku poolt käesolevas seaduses sätestatud nõuete täitmist;

6) on tagatud, et käesolevast seadusest tulenevate nõuete täitmiseks kogutavaid dokumente ja infot säilitatakse käesolevas seaduses ning selle alusel antud õigusaktides sätestatud korras.

7) [kehtetu -RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(5) [Kehtetu -RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

§ 50. Audit

(1) Audit käesoleva seaduse tähenduses on kindlustandev audiitorteenus, mida osutatakse kooskõlas käesoleva seaduse § 46 alusel kehtestatud või kinnitatud auditeerimise standarditega.

(2) Auditi objekt on kliendi vastutava organi poolt sobivate kriteeriumide alusel koostatud möödunud perioodide rahandusinformatsioon.

(3) Auditis on audiitorteenuse osutaja eesmärgiks võimaldada kogutud tõendusmaterjali põhjal vandeaudiitori aruandes avaldada ettenähtud kasutajale üldistavas jaatavas vormis arvamust.

§ 51. Ülevaatus

(1) Ülevaatus käesoleva seaduse tähenduses on kindlustandev audiitorteenus, mida osutatakse kooskõlas käesoleva seaduse § 46 alusel kehtestatud või kinnitatud ülevaatamise teenuse standarditega.

(2) Ülevaatusobjekt on kliendi vastutava organi poolt sobivate kriteeriumide alusel koostatud möödunud perioodide rahandusinformatsioon.

(3) Ülevaatuses on audiitorteenuse osutaja eesmärgiks võimaldada kogutud tõendusmaterjali põhjal vandeaudiitori aruandes avaldada ettenähtud kasutajale üldistavas eitavas vormis ülevaatus kokkuvõtte.

§ 51¹. Kestlikkusaruande audiitorkontroll

(1) Kestlikkusaruande audiitorkontroll on kindlustandev audiitorteenus, mida osutatakse kooskõlas käesoleva seaduse § 46 lõike 3 punktis 3¹ sätestatud rahvusvaheliste kestlikkuskindluse standarditega.

(2) Kestlikkusaruande audiitorkontrolli objekt on kliendi vastutava organi poolt sobivate kriteeriumide alusel koostatud raamatupidamise seaduse § 24 lõikes 2 ja § 31 lõikes 4 sätestatud kestlikkusaruanne.

(3) Kestlikkusaruande audiitorkontrolli puhul on audiitorteenuse osutaja eesmärk võimaldada kogutud tõendusmaterjali põhjal vandeaudiitori aruandes avaldada ettenähtud kasutajale kokkuvõtet või arvamust. [RT I, 07.01.2025, 1- jõust. 17.01.2025]

§ 52. Tehingute seaduslikkuse kontroll

(1) Tehingute seaduslikkuse kontroll käesoleva seaduse tähenduses on kindlustandev audiitorteenus, mida osutatakse kooskõlas käesoleva seaduse § 46 alusel kehtestatud või kinnitatud vandeaudiitori kutsetegevuse standarditega.

(2) Tehingute seaduslikkuse kontroll on suunatud kontrolli objektiks oleva tehingu kontrollikriteeriumina määratletud õigusaktile vastavuse kindlaks tegemisele või mittevastavuse tuvastamisele.

(3) Tehingute seaduslikkust kontrollitakse eesmärgil võimaldada kogutud tõendusmaterjali põhjal vandeaudiitori aruandes avaldada ettenähtud kasutajale üldistavas jaatavas või eitavas vormis kokkuvõtte.

§ 53. Tehingute seaduslikkuse kokkuleppeline kontroll

(1) Tehingute seaduslikkuse kokkuleppeline kontroll käesoleva seaduse tähenduses on seonduv audiitorteenus, mida osutatakse kooskõlas käesoleva seaduse § 46 alusel kehtestatud või kinnitatud seonduvate teenuste standarditega.

(2) Tehingute seaduslikkust kontrollitakse kokkuleppeliselt eesmärgil võimaldada piiritletud kasutajale aruande koostamist kokkuleppeliste toimingute objekti ja eesmärgi, läbiviidud protseduuride, tähelepanekute ning leitud vigade ja erandite kohta selleks, et piiritletud kasutaja saaks nende põhjal teha otsustusi.

§ 53¹. Arvestusalane revisjon

(1) Arvestusalane revisjon on käesoleva seaduse § 44 lõikes 3¹ nimetatud muu äritegevus. [RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(2) Arvestusalane revisjon on sisekontrolli osa. Revisjoni eesmärgi, ulatuse ja kontrolliprotseduurid kinnitab revisjoni määranud isik, organ või kogu või revisjoni teostaja.

(3) Kui arvestusalase revisjoni kontrolliobjektiks on majandusaasta aruanne, siis revisjoni käigus:

1) koostatakse kontrolliplaan, milles kirjeldatakse kontrolliprotseduure, mis on vajalikud revisjoni määranud isiku, organi või kogu või revisjoni teostaja kinnitatud eesmärgi saavutamiseks, näiteks selliseid protseduure, millega võrreldakse raamatupidamise aastaaruande ja tegevusaruande vastavust raamatupidamise seaduses sätestatud nõuetele või tegevusaruandes esitatud andmeid raamatupidamise aastaaruandes esitatud andmetega või raamatupidamise aastaaruande andmeid algsaldode, raamatupidamisregistrите, algdokumentide, kinnitatud eelarve ja juhtorganite otsustega;

2) kogutakse ning hinnatakse tõendusmaterjale;

3) koostatakse kirjalik revisjoni kokkuvõtte.

(4) Audiitorkogu juhatus töötab välja revisjoni läbiviimise juhendmaterjali ja avalikustab selle Audiitorkogu kodulehel.

[RT I, 23.12.2014, 2- jõust. 01.01.2015, lõikes 4 sätestatu jõustub 2017. aasta 1. jaanuaril.]

§ 54. Vandeaudiitori aruanne

(1) Vandeaudiitori aruanne on dokumendina vormistatud vandeaudiitori kutsetegevuse aruanne, milles sõltumatu audiitorettevõtja või avaliku sektori üksus, kus täidetakse seaduses sätestatud vandeaudiitori kutsetegevusalaseid ülesandeid, avaldab vandeaudiitori kutsetegevuse objekti kohta auditi, ülevaatusse või muu kindlustandva audiitorteenuse osutamisel omandatud kindlust väljendava auditi arvamuse või ülevaatusse kokkuvõtte, kestlikkusaruande audiitorkontrolli kokkuvõtte või arvamuse või muu kokkuvõtte.

[RT I, 07.01.2025, 1- jõust. 17.01.2025]

(2) Käesoleva seaduse § 46 alusel kehtestatud või kinnitatud vandeaudiitori kutsetegevuse standarditele vastavad auditi, ülevaatusse ja kestlikkusaruande audiitorkontrolli audiitorteenuse vandeaudiitori aruande vormid kehtestab järelevalvenõukogu ettepanekul valdkonna eest vastutav ministermäärusega, lähtudes raamatupidamise seaduse § 14¹ lõike 1 alusel kehtestatud majandusaasta aruande taksonoomiast.

[RT I, 07.01.2025, 1- jõust. 17.01.2025]

(3) Auditi arvamuse, ülevaatusse kokkuvõtte või kestlikkusaruande audiitorkontrolli kokkuvõtte või arvamuse avaldaja lähtub vandeaudiitori aruande vormistamisel raamatupidamise seaduse § 14¹ lõike 1 alusel kehtestatud taksonoomiast ning käesoleva paragrahvi lõike 2 alusel kehtestatud aruandevormidest.

[RT I, 07.01.2025, 1- jõust. 17.01.2025]

(4) Kui raamatupidamiskohustuslasel on seadusest tulenev kohustus esitada majandusaasta aruanne või selle koopia või ärakiri registripidajale, lähtub auditi arvamuse, ülevaatusse kokkuvõtte või kestlikkusaruande audiitorkontrolli kokkuvõtte või arvamuse avaldaja vandeaudiitori aruande vormistamisel äriregistri seaduse § 7 lõike 2 punkti 1 alusel valdkonna eest vastutava ministri määrusega kehtestatud korrast.

[RT I, 07.01.2025, 1- jõust. 17.01.2025]

3. jagu Audiitorteenuse osutamise alused

§ 55. Kliendileping audiitorteenuse osutamiseks

(1) Audiitorteenuse osutamiseks sõlmib audiitorettevõtja kliendiga kirjalikus vormis audiitorteenuse osutamise lepingu (edaspidi *kliendileping*). Kliendilepingule kohaldatakse võlaõigusseaduses sätestatud, arvestades käesolevas seaduses sätestatud erisusi.

(1¹) Kliendileping peab sisaldama kliendilepingu ülesütlemise korda ja teavitamiskohustust vastavalt käesoleva seaduse §-le 57.

[RT I, 23.12.2014, 2- jõust. 01.01.2015]

(1²) Leping raamatupidamise aastaaruande kohustusliku auditi tegemiseks sõlmitakse vähemalt kaheks aastaks.

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.07.2017]

(1³) Avaliku huvi üksuse raamatupidamise aastaaruande kohustusliku auditi tegemiseks võib lepinguid sõlmida või sõlmitud lepinguid pikendada järjest kuni kümneks aastaks. Järgides Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 537/2014, mis käsitleb avaliku huvi üksuste kohustusliku auditi erinõudeid ning millega tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2005/909/EÜ (ELT L 158/77, 27.05.2014, lk 77–112), artikli 17 lõike 4 punktis a ja lõikes 5 sätestatud tingimusi, võib lepinguid sõlmida või sõlmitud lepinguid pikendada kokku kuni 20 järjestikuseks aastaks.

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.07.2017]

(1⁴) Raamatupidamise aastaaruande ja kestlikkusaruande audiitorkontrolli tegemiseks võib kliendilepingu sõlmida erinevate audiitorühingutega.

[RT I, 07.01.2025, 1- jõust. 17.01.2025]

(2) Kliendilepingus lepitakse kokku vähemalt:

- 1) audiitorteenuses ja selle objektis;
- 2) audiitorteenuse osutamise eeldatavas ajalisel kestuses tundides;
- 3) vandeaudiitori aruande või tema kutsetegevuse muu aruande allkirjastajas;
- 4) konsolideerimisgrupi olemasolul konsolideerimisgrupi audiitorettevõtja ja audiitorkontrolli kohustusega konsolideeritava üksuse olemasolul konsolideeritava üksuse vandeaudiitori aruande allkirjastajas;

[RT I, 07.01.2025, 1- jõust. 17.01.2025]

5) audiitorteenuse osutamise tasu (edaspidi *kliendilepingu tasu*) suuruses ja tasumise korras.

(3) Käesoleva seaduse §-des 50 ja 51 sätestatud audiitorteenuse osutamisel on kliendi kõik tegevjuhtkonna liikmed kohustatud kirjalikult kinnitama vastavalt käesoleva seaduse § 46 alusel kehtestatud või kinnitatud vandeaudiitori kutsetegevuse standardile enne vandeaudiitori aruannet tegevjuhtkonna vastutust. Käesolevas lõikes nimetatud kinnitust võib audiitorettevõtja nõuda ka teisi audiitorteenuseid osutades.

(4) Audiitorettevõtja on kohustatud registri infosüsteemi vahendusel teavitama järelevalvenõukogu kindlustandva audiitorteenuse osutamiseks esimese kliendilepingu sõlmimisest avaliku huvi üksusega ja viimase sellise kliendilepingu lõppemisest viie tööpäeva jooksul lepingu sõlmimisest või lõppemisest arvates.

(5) Konsolideerimisgrupi raamatupidamise aastaaruannet kontrollib konsolideerimisgrupi raamatupidamise aastaaruande audiitorettevõtja. Konsolideerimisgrupi kestlikkusaruannet kontrollib konsolideerimisgrupi kestlikkusaruande audiitorettevõtja.

[RT I, 07.01.2025, 1- jõust. 17.01.2025]

(6) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1–5 sätestatud ei kohaldata vandeaudiitorist avalikule teenistujale avalikus teenistuses.

§ 56. Audiitorettevõtja õigus juurde pääseda infole ja dokumentidele

(1) Klient on kohustatud andma audiitorettevõtjale kogu vandeaudiitori kutsetegevuseks vajaliku info ja võimaluse tutvuda kõigi selleks kutsetegevuseks vajalike dokumentidega, kui seadusega ei ole sätestatud teisiti.

(2) Konsolideerimisgrupi konsolideeritava üksuse audiitorettevõtja on kohustatud andma konsolideerimisgrupi audiitorettevõtjale kogu vandeaudiitori kutsetegevuseks vajaliku info ja võimaluse tutvuda kõigi selleks kutsetegevuseks vajalike dokumentidega, kui seadusega ei ole sätestatud teisiti.

(2¹) Kui kolmanda riigi audiitorettevõtja käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud kohustust ei täida, teavitab konsolideerimisgrupi audiitorettevõtja sellest järelevalvenõukogu.

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(2²) Konsolideerimisgrupi audiitorettevõtja rakendab meetmeid, et vajaduse korral tagada pädevale asutusele juurdepääs kolmanda riigi konsolideeritava üksuse aruande audiitorkontrolli täiendavatele dokumentidele. Sellisteks meetmeteks võivad olla kutsetegevuse standardites ettenähtud võimalused või kokkulepe kolmanda riigi audiitorettevõtjaga ligipääsu saamiseks nimetatud dokumentidele taotluse korral või muud asjakohased meetmed. Kui konsolideerimisgrupi audiitorettevõtjal ei ole võimalik kolmandas riigis aruande audiitorkontrolli puudutavatele dokumentidele juurdepääsu saada, peab ta säilitama tõendusmaterjali selle kohta, et ta on teinud kõik endast oleneva nimetatud dokumentidele juurdepääsu saamiseks, ning muude kui vastava kolmanda riigi õigusaktidest tulenevate õiguslike takistuste korral tõendid selliste takistuste esinemise kohta.

[RT I, 07.01.2025, 1- jõust. 17.01.2025]

(3) Vandeaudiitori kutsetegevuseks vajalikest dokumentidest võib teha koopiaid, ära kirju või väljavõtteid ja hankida selle kutsetegevusega seotud tõendusmaterjali muul viisil.

§ 57. Kliendilepingu ülesütlemine

(1) Kliendilepingu võib üles öelda üksnes mõjuvatel põhjustel.

(2) Arvamuste lahknevus raamatupidamise, kestlikkusarvestuse või vandeaudiitori tegevusega seotud teemade käsitlemisel ei saa olla mõjuv põhjus kliendilepingu ülesütlemiseks.

[RT I, 07.01.2025, 1- jõust. 17.01.2025]

(3) Kliendilepingu ülesütlemisest peavad audiitorettevõtja ja klient registri infosüsteemi vahendusel teavitama viivitamata järelevalvenõukogu, edastades kliendilepingu ülesütlemise põhjuste kohta omapoolsed selgitused. Vahetult pärast järelevalvenõukogu omapoolset teavitamist esitab audiitorettevõtja kliendile aruande tehtud töö kohta.

[RT I, 12.11.2010, 1- jõust. 15.11.2010]

(4) Kliendil lasub kohustus tasuda audiitorettevõtjale viivitamata kõigi kliendilepingus kokku lepitud tööde eest, mis tehti enne kliendilepingu ülesütlemist.

§ 58. Kliendilepingu tasu ja selle avalikustamine

(1) Kliendilepingu tasu ei või:

- 1) olla sõltuvuses muude teenuste, kaupade või hüvede pakkumisest;
- 2) olla sõltuv tingimustest, mis võiksid kahjustada vandeaudiitori käitumist kutsetegevuses.

(2) Kliendilepingu tasu lepatakse kokku kindlaksmääratud lõppsummana, tunnihinnana või nende kombinatsioonina.

(3) Audiitorettevõtja on kohustatud lisaks raamatupidamise seaduse lisa 3 lõikes 4 sätestatud teabele avalikustama raamatupidamise aastaaruande, ja kui see on asjakohane, siis ka konsolideerimisgrupi raamatupidamise aastaaruande lisas müügitulu, jaotatuna:

- 1) auditi tasudeks;
- 2) ülevaatuseteenuse tasudeks;
- 3) muude kindlustandvate teenuste tasudeks;
- 4) seonduvate teenuste tasudeks;
- 5) muu äritegevuse tasudeks.

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

§ 59. Avaliku huvi üksuse raamatupidamise aasta- ja konsolideeritud aruannete audiitorkontrolli erinõuded

[RT I, 07.01.2025, 1- jõust. 17.01.2025]

(1) Avaliku huvi üksuse raamatupidamise aasta- ja konsolideeritud aruannete auditi tegemisel lähtutakse lisaks käesolevas seaduses sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 537/2014 sätestatust.

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.07.2017]

(2) Kui ettevõtja on käesoleva seaduse § 13 lõike 1 punktis 1 nimetatud avaliku huvi üksus, on tema osanikul või aktsionäril, kellele kuulub vähemalt viis protsenti ettevõtja osa- või aktsiakapitalist, või osanikel või aktsionäridel, kellele ühiselt kuulub vähemalt viis protsenti ettevõtja osa- või aktsiakapitalist, õigus audiitorettevõtjaga sõlmitud kliendilepingu ülesütlemine kohtus vaidlustada, kui selleks on mõjuv põhjus.

[RT I, 07.01.2025, 1- jõust. 17.01.2025]

§ 59¹. Avaliku huvi üksusele lisateenuste osutamise keeld

(1) Avaliku huvi üksuse kohustuslikku auditit tegev audiitorettevõtja ning ükski vandeaudiitorite võrgustiku liige, millesse see audiitorettevõtja kuulub, ei või osutada auditeeritavale avaliku huvi üksusele, tema ematettevõtjale ega tema kontrollitavale ettevõtjale liikmesriigis otseselt ega kaudselt ühtegi Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 537/2014 artikli 5 lõikes 1 nimetatud teenust. Sama määruse artikli 5 lõikes 3 osutatud teenuseid võib osutada, järgides selles lõikes sätestatud nõudeid.

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.07.2017]

(2) Avaliku huvi üksuse kestlikkusaruande audiitorkontrolli tegev audiitorettevõtja ning vandeaudiitorite selle võrgustiku liige, millesse audiitorettevõtja kuulub, ei või osutada kestlikkusaruande audiitorkontrolli kohustusega avaliku huvi üksusele, tema ematettevõtjale ega tema kontrollitavale ettevõtjale liikmesriigis otseselt ega kaudselt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 537/2014 artikli 5 lõike 1 teise lõigu punktides b ja c ning punktides e–k nimetatud teenuseid järgmistel perioodidel:

- 1) alates kestlikkusaruande audiitorkontrolli perioodi algusest kestlikkusaruande audiitorkontrolli aruande esitamiseni;
- 2) käesoleva lõike punktis 1 nimetatud perioodile vahetult eelneval majandusaastal seoses Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 537/2014 artikli 5 lõike 1 teise lõigu punktis e nimetatud teenustega.

[RT I, 07.01.2025, 1- jõust. 17.01.2025]

§ 59². Avaliku huvi üksuse audiitorkontrolli erinõuded

Avaliku huvi üksuse audiitorkontrolli tegemise käigus raamatupidamise aastaaruannet ja kestlikkusaruannet reguleeriva õigusnormi võimaliku rikkumise avastamisel on vandeaudiitor või audiitorettevõtja kohustatud lähtuma Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 537/2014 artiklist 7.

[RT I, 07.01.2025, 1- jõust. 17.01.2025]

§ 60. Vandeaudiitori kutsetegevuse dokumendid

(1) Audiitorettevõtja ja käesoleva seaduse § 81 lõikes 3 nimetatud isik kogub ja säilitab vandeaudiitori kutsetegevuse dokumente ja andmeid (edaspidi *kutsetegevuse dokumendid*) viisil ja mahus, mis vastab käesoleva seaduse § 46 alusel kehtestatud või kinnitatud vandeaudiitori kutsetegevuse standarditele ning võimaldab avalikku järelevalvet.

(2) Kutsetegevuse dokumente säilitatakse vähemalt seitse aastat vandeaudiitori või tema kutsetegevuse muu aruande kuupäevast arvates, kui seadusega ei ole ette nähtud teisiti.

(3) Konsolideerimisgrupis esitab kutsetegevuse dokumendid avalikku järelevalvet tegema õigustatud organile või isikule konsolideerimisgrupi audiitorettevõtja.

(4) Kutsetegevuse dokumente võib säilitada mis tahes infokandjal. Säilitatavaid kutsetegevuse dokumente peab olema võimalik kirjalikult taasesitada. Kutsetegevuse dokumentide loetavus peab olema tagatud kogu säilitusaja jooksul.

(5) Kutsetegevuse dokumente võib vormistada:

- 1) käsitsi kirjutatuna või trükituna;
- 2) infokandjal kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis, kui on tagatud säilitatava info autentsus.

(6) Käesoleva seaduse § 81 lõikes 3 nimetatud isiku kutsetegevuse dokumentide säilitamise kohustus on avaliku sektori üksusel.

(7) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud dokumentide säilitamise kohustus jätkub ka siis, kui vandeaudiitorilt kutse ära võetakse või audiitorettevõtja tegevusloa kehtivus lõpeb muul põhjusel kui vandeaudiitori surma tõttu, kuid mitte kauem kui kaks aastat pärast kutse äravõtmist või tegevusloa kehtivuse lõppu.

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

§ 61. Kutsetegevuse dokumentide infokandja hävitamine

(1) Kutsetegevuse dokumentide infokandja võib hävitada pärast infokandjal säilitatavate kutsetegevuse dokumentide säilitustähtaja möödumist.

(2) Kutsetegevuse dokumentide infokandja tuleb hävitada viisil, mis ei võimalda selle taastamist ega sellel oleva infoga tutvumist.

(3) Kutsetegevuse dokumentide infokandja hävitamise õiguspärasuse eest vastutab isik, kes on kohustatud kutsetegevuse dokumente säilitama.

§ 62. Audiitorettevõtja varaline vastutus

(1) Audiitorettevõtja kannab varalist vastutust kliendile või kolmandale isikule audiitorteenuse osutamiseiga süüliselt tekitatud otsese varalise kahju eest.

[RT I, 12.11.2010, 1- jõust. 15.11.2010]

(2) Vastutuse ülempiir on kümnekordne kliendilepingu tasu, milles lepiti kokku kliendilepingus, millega seoses kahju tekitati. Raskest hooletusest tuleneva või tahtliku rikkumise korral ülempiiri ei kohaldata.

(3) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 sätestatuga vastuolus olev kokkulepe vastutuse välistamise või piiramise kohta on tühine.

(4) Kui audiitorettevõtja või vandeaudiitor ei rikkunud oma kohustusi tahtlikult, on käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud nõuete aegumistähtaeg viis aastat vandeaudiitori aruande kuupäevast arvates.

§ 63. Audiitorettevõtja kohustuslik kutsekindlustus

(1) Audiitorteenuse osutamiseiga tekitatud otsese varalise kahju hüvitamise tagamiseks on nõutav audiitorettevõtja kutsekindlustuslepingu olemasolu. Kutsekindlustuslepingut ei nõuta audiitorettevõtjalt, kellele antud tegevusloa kehtivus on peatatud või kes ei tegutse käesoleva seaduse § 89 lõikes 1 nimetatud loa alusel.

[RT I, 12.11.2010, 1- jõust. 15.11.2010]

(2) Audiitorettevõtja on kohustatud sõlmima kutsekindlustuslepingu järgmistel tingimustel:

- 1) kindlustusjuhtumiks on audiitorteenuse osutamiseiga otsese varalise kahju tekitamine;
- 2) kindlustuskaitse kehtib kahjude kohta, mille tekkimise põhjuseks olnud sündmus või tegu leidis aset kindlustusperioodi jooksul;
- 3) kindlustussumma vastab käesoleva seaduse §-s 64 sätestatule.

(3) Kutsekindlustusleping peab katma audiitorettevõtja varalise vastutuse vähemalt käesoleva seaduse §-s 64 sätestatud kindlustussumma ulatuses ka käesoleva seaduse § 62 lõikes 4 nimetatud perioodi jooksul.

(4) Käesoleva seaduse nõuetele vastava kutsekindlustuslepinguta on audiitorettevõtjal keelatud oma nimel Eestis audiitorteenust osutada. Audiitorettevõtja on kohustatud kutsekindlustuslepingu sõlmima 30 päeva jooksul tegevusloa andmise või 10 päeva jooksul tegevusloa kehtivuse taastamise päevast arvates.

(5) Kehtiva kutsekindlustuslepingu koopia või kutsekindlustuslepingu kutsekindlustuspoliisi koopia peab audiitorettevõtja esitama registri infosüsteemi vahendusel järelevalvenõukogule viivitamata pärast kutsekindlustuslepingu sõlmimist.

(6) Vastutust kohustuse tahtliku rikkumise eest kindlustama ei pea.

(7) Lisaks käesolevas paragrahvis sätestatud kutsekindlustuslepingule võib audiitorettevõtja sõlmida vabatahtliku kutsekindlustuslepingu.

§ 64. Kutsekindlustuslepingu kindlustussumma ja omavastutus

(1) Käesoleva seaduse § 76 lõike 2 punktides 2–4 nimetatud ühinguna tegutseva audiitorettevõtja kutsekindlustuslepingu kindlustussumma peab olema:

1) ühe kindlustusjuhtumi kohta vähemalt eespool nimetatud isiku viimase lõppenud tegevusaruande perioodi kahe suurema kliendilepingu tasude kümnekordne summa, kuid mitte väiksem kui 64 000 eurot;

2) aastas kõigi esitatud nõuete kohta eespool nimetatud isiku viimase lõppenud tegevusaruande perioodi kolme suurema kliendilepingu tasude kümnekordne summa, kuid mitte väiksem kui 64 000 eurot.

(2) Füüsilisest isikust ettevõtjana või täis- või usaldusühinguna tegutseva audiitorettevõtja kutsekindlustuslepingu kindlustussumma peab olema:

1) ühe kindlustusjuhtumi kohta vähemalt eespool nimetatud isiku viimase lõppenud tegevusaruande perioodi kahe suurema kliendilepingu tasude viiekordne summa, kuid mitte väiksem kui 32 000 eurot;

2) aastas kõigi esitatud nõuete kohta eespool nimetatud isiku viimase lõppenud tegevusaruande perioodi kolme suurema kliendilepingu tasude viiekordne summa, kuid mitte väiksem kui 32 000 eurot.

(2¹) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 sätestatud kliendilepingu tasud on viimasel lõppenud tegevusaruande perioodil väljaantud audiitorteenuse aruannete aluseks olnud töövõttude eest kliendilepingus ettenähtud tasud. [RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(3) Kutsekindlustuslepingus sätestatud omavastutus ühe kindlustusjuhtumi kohta ei või olla suurem kui:

1) audiitorettevõtja osa-, aktsia- või Euroopa äriühingu põhikapital;

2) 3000 eurot audiitorettevõtjal, kes tegutseb usaldus- või täisühinguna või füüsilisest isikust ettevõtjana.

(4) Audiitorettevõtja peab oma kutsekindlustuslepingu kindlustussumma käesoleva paragrahvi lõikes 1 või 2 sätestatud määraga vastavusse viima 50 päeva jooksul pärast viimase tegevusaruande perioodi lõppemist.

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

§ 65. Esindamise nõuded audiitorteenuse osutamisel

(1) Füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsev vandeaudiitor või seaduse alusel audiitorühingut esindav vandeaudiitor allkirjastab kliendilepingu audiitorteenuse osutaja poolt ning vandeaudiitori ja seonduva audiitorteenuse muu aruande enda või esindatava nimel isiklikult.

[RT I, 12.11.2010, 1- jõust. 15.11.2010]

(2) Avaliku sektori üksusega sõlmitava kliendilepingu audiitorteenuse osutaja poolne ning vandeaudiitori ja seonduva audiitorteenuse muu aruande allkirjastaja peab olema avaliku sektori vandeaudiitor.

[RT I, 12.11.2010, 1- jõust. 15.11.2010]

(3) Avaliku sektori üksuses töötav avaliku sektori vandeaudiitor allkirjastab vandeaudiitori ja seonduva audiitorteenuse muu aruande enda või esindatava nimel isiklikult.

[RT I, 12.11.2010, 1- jõust. 15.11.2010]

(4) Audiitorettevõtja prokurist peab olema vandeaudiitor.

(5) Kliendilepingut, vandeaudiitori aruannet ega muud seonduva audiitorteenuse aruannet ei tohi allkirjastada vandeaudiitor, kes on suunatud täiendavale kutseeksamile, kuid kes ei ole seda sooritanud.

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

§ 65¹. Vandeaudiitori kohustuslik rotatsioon

Käesoleva seaduse § 99 lõikes 1 nimetatud avaliku sektori üksuse enamusosalusega või valitseva mõju all oleva juriidilise isiku ja kohaliku omavalitsuse üksuse kohta võib üks ja sama vandeaudiitor allkirjastada vandeaudiitori aruandeid kuni seitsmel järjestikusel aastal.

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.07.2017]

4. peatükk

SISEAUDIITOR

§ 66. Siseaudiitorile esitatavad nõuded

Siseaudiitorile ning siseaudiitori kutse ja avaliku sektori siseaudiitori kutsetaseme taotlejatele kohaldatakse käesoleva seaduse § 39 lõigetes 2 ja 3 maine ning usaldusväärsuse kohta sätestatud.

§ 67. Siseaudiitori täiendusõppe kohustus

(1) Siseaudiitoril on kohustus end pidevalt täiendada, et hoida oma teadmisi, oskusi ja vilumusi tasemel, mis ei ohusta siseaudiitori kutsetegevuse kvaliteeti.

[RT I, 23.12.2014, 2- jõust. 01.01.2015]

(2) Siseaudiitorite täiendusõppe korra võib kehtestada valdkonna eest vastutav ministermäärusega.

[RT I, 23.12.2014, 2- jõust. 01.01.2015]

(3) Avaliku sektori siseaudiitor on kohustatud osalema Eesti siseaudiitoreid ühendava organisatsiooni või Audiitorkogu korraldatavas või nende või käesoleva seaduse § 121 lõikes 6 sätestatud siseaudiitorite kutsekomisjoni tunnustusega täiendusõppes vähemalt 20 akadeemilise tunni ulatuses aastas.

(4) Atesteeritud siseaudiitor on kohustatud osalema Eesti siseaudiitoreid ühendava organisatsiooni või Audiitorkogu korraldatavas või nende või käesoleva seaduse § 121 lõikes 6 sätestatud siseaudiitorite kutsekomisjoni tunnustusega täiendusõppes vähemalt 40 akadeemilise tunni ulatuses aastas.

(5) Siseaudiitori suhtes, kes osaleb käesoleva paragrahvi lõikes 3 või 4 nimetatud täiendusõppes lektorina, arvestatakse lõikes 3 või 4 nimetatud kohustuse täitmisel juhendatud täiendusõppe ajalist kestust kahekordsena.

(6) Siseaudiitor, kes siseaudiitori tegevusaruande perioodil ei tegele siseaudiitori kutsetegevusega, on kohustatud osalema käesoleva paragrahvi lõikes 3 või 4 sätestatud täiendusõppes aastast mahust poole ulatuses.

(7) Käesolevas paragrahvis siseaudiitorite kohta sätestatud ei kohaldata:

1) emapuhkusel, isapuhkusel, lapsendajapuhkusel või vanemapuhkusel viibijale;

[RT I, 26.10.2018, 1- jõust. 01.04.2022]

2) üle nelja kuu töövõimetuslehel viibijale;

3) muu mõjuva põhjuse tõttu Rahandusministeeriumi otsusega täiendusõppe kohustusest vabastatud isikule.

(7¹) Käesoleva paragrahvi lõikes 7 nimetatud juhul väheneb siseaudiitorile kohalduv käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud kohustusliku täiendusõppe määr proportsionaalselt vabastuse kestuse suhtega arvestusperioodi kestusse.

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(8) Täiendusõppe arvestusperiood algab kalendriaasta algusest. Siseaudiitori kutse või kutsetaseme saamise järel algab täiendusõppe arvestusperiood kutse või kutsetaseme saamise aastale järgneva kalendriaasta algusest.

[RT I, 23.12.2014, 2- jõust. 01.01.2015]

§ 68. Siseaudiitorile seoses tema kutsetegevusega esitatavad nõuded

(1) Siseaudiitor peab oma kutsetegevuses olema objektiivne ja kompetentne, hoidma kutsesaladust, tegutsema nõutava hoolsusega ning käituma siseaudiitori kutse kohaselt.

(2) Siseaudiitor peab oma kutsetegevuses täitma käesoleva seaduse § 70 alusel kehtestatud siseaudiitori kutsetegevuse standardeid.

§ 69. Siseaudiitori kutsetegevus

(1) Siseaudiitori kutsetegevus on oma olemuselt organisatsioonisisene protsess.

(2) Siseaudiitori kutsetegevus on sõltumatu, objektiivne, kindlust ja nõu andev tegevus, mis on kavandatud lisama väärtust organisatsiooni tegevusele ja seda täiustama.

(3) Siseaudiitori kutsetegevus aitab kaasa organisatsiooni eesmärkide saavutamisele. Siseaudiitor läheneb süsteemselt, reeglipäraselt ja järjepidevalt riskide juhtimise, kontrolli- ja valitsemisprotsesside mõjususe hindamisele ja täiustamisele.

[RT I, 23.12.2014, 2- jõust. 01.01.2015]

(4) Siseaudiitori kutsetegevuse üheks objektiks on sisekontroll kui süsteem, samal ajal analüüsitakse sisekontrolli kui protsessi tõhusust ja hinnatakse selle vastavust õigusaktides sätestatud nõuetele.

(5) Siseaudiitori kutsetegevusse kaasatav ekspert, abiline või muu isik tegutseb siseaudiitori juhtimisel ja vastutusel.

(6) Käesoleva seaduse §-des 68–73 sätestatu laieneb siseaudiitori kutsetegevusse kaasatud isikule.

§ 70. Siseaudiitori kutsetegevuse standardid

(1) Siseaudiitori kutsetegevuse standardid on:

1) Rahvusvahelise Siseaudiitorite Ühingu (edaspidi *IIA*) põhimõtete järgi ja rahvusvaheliste siseauditeerimise standardite alusel koostatud standardid;

2) käesoleva lõike punktis 1 sätestatud standarditega katmata osas muud siseaudiitori kutsetegevusega seotud standardid.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 1 sätestatud põhimõtete alusel koostatud ja punktis 2 sätestatud standardid kehtestatakse [valdkonna eest vastutava ministri](#)määrusega.

(3) Käesoleva seaduse tähenduses on rahvusvahelised siseauditeerimise standardid IIA kinnitatud rahvusvaheline kutsetegevuse raamistik ja muud dokumendid, mis reguleerivad siseaudiitori kutsetegevust.

(4) IIA tõlgendusega katmata siseaudiitori kutsetegevuse standardi või selle osa tõlgenduse annab Rahandusministeerium, kaasates selle väljatöötamise eksperte ja erialaorganisatsioone.

§ 71. Siseaudit

(1) Siseaudit käesoleva seaduse tähenduses on siseaudiitori kutsetegevus, mille objektiks on kriteeriumide alusel korraldatud protsessid, nende juhtimine ja kontroll, või mis on suunatud kontrolli objektiks oleva teingu kontrollikriteeriumidena määratletud õigusaktile vastavuse kindlaks tegemisele või mittevastavuse tuvastamisele.

(2) Siseauditis on siseaudiitori eesmärgiks võimaldada kogutud tõendusmaterjali põhjal siseaudiitori aruandes avaldada ettenähtud kasutajale üldistavas jaatavas või eitavas vormis arvamust.

§ 72. Nõuandev töö

Käesoleva seaduse tähenduses on nõuandev töö siseaudiitori kutsetegevus, mille kohta ta esitab siseaudiitori aruande, milles avaldatakse piiritletud kasutajale teave, lahendust pakkuv teguviis, arvamus või seisukoht.

§ 73. Siseaudiitori aruanne

Siseaudiitori aruanne on dokumendina vormistatud siseaudiitori kutsetegevuse aruanne, milles siseaudiitor avaldab oma kutsetegevuse objekti kohta siseaudiitori kutsetegevusega omandatud kindlust väljendava arvamuse või muu kokkuvõtte.

§ 74. Esindamise nõuded siseaudiitori kutsetegevuses

(1) Siseaudiitor allkirjastab siseaudiitori kutsetegevuse lepingu teenuse osutaja poolt ja siseaudiitori aruande enda või esindatava nimel isiklikult.

(2) Kutsetegevuseks avaliku sektori üksusega sõlmitava lepingu teenuse osutaja poolne ja siseaudiitori aruande allkirjastaja peab olema avaliku sektori üksuse siseaudiitor või atesteeritud siseaudiitor.
[RT I, 23.12.2014, 2- jõust. 01.01.2015]

(3) Kutsetegevuseks avaliku sektori ühinguga sõlmitava lepingu teenuse osutaja poolne ja siseaudiitori aruande allkirjastaja peab olema avaliku sektori siseaudiitor või atesteeritud siseaudiitor.
[RT I, 23.12.2014, 2- jõust. 01.01.2015]

(4) Avaliku sektori üksuses töötav siseaudiitor allkirjastab siseaudiitori aruande isiklikult.

§ 75. Siseaudiitori kutsetegevuse korraldamise õigus

(1) Avaliku sektori üksuses võib siseaudiitori kutsetegevusega iseseisvalt tegeleda üksnes avaliku sektori üksuse siseaudiitor või atesteeritud siseaudiitor.

(2) Avaliku sektori ühingus võib siseaudiitori kutsetegevusega iseseisvalt tegeleda üksnes siseaudiitor.

(3) [Kehtetu -RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.07.2017]

5. peatükk

AUDIITORÜHING

§ 76. Audiitorühingule esitatavad nõuded

(1) Audiitorühingule ja audiitorühingut esindama õigustatud isikutele kohaldatakse käesoleva seaduse § 39 lõigetes 2 ja 3 maine ning usaldusvääruse kohta sätestatud.

(2) Audiitorühing võib audiitorteenust osutada ühena järgmistest äriühingu liikidest:

- 1) täis- või usaldusühinguna;
- 2) osäühinguna;
- 3) aktsiaseltsina;
- 4) Euroopa äriühinguna, mis tuleneb nõukogu määrusest (EÜ) nr 2157/2001 Euroopa äriühingu (SE) põhikirja kohta (EÜT L 294, 10.11.2001, lk 1–21);
- 5) mõnes lepinguriigis registreeritud äriühinguna.
[RT I, 12.11.2010, 1- jõust. 15.11.2010]

(3) Enamus audiitorühingu osade või aktsiatega esindatud häälest peab kuuluma mõne lepinguriigi pädeva asutuse järelevalvele piiranguteta allutatud vandeaudiitoritele, kes on saanud kutse mõnes lepinguriigis, või audiitorühingutele.

[RT I, 12.11.2010, 1- jõust. 15.11.2010]

(4) Osäühingust audiitorühingu osakapital peab olema vähemalt 12 000 eurot ja see peab olema täies ulatuses sisse makstud.

[RT I, 23.12.2014, 2- jõust. 01.01.2015]

(5) Audiitorühingul ei või olla tegevusala, mis ei ole audiitorteenuse osutamine või muu äritegevus.

(6) Audiitorühing ei või kuuluda vandeaudiitorite võrgustikku, mille struktuur ei võimalda saada järelevalveks vajalikku ammendavat informatsiooni.

§ 77. Audiitorühingu esindamisele esitatavad nõuded

(1) Audiitorühingut seaduse alusel esindavatest isikutest peavad vähemalt kolm neljandikku olema mõnes lepinguriigis kutse saanud vandeaudiitorid, kes on Audiitorkogu liikmed.

(2) Audiitorühingus, mille juhatuses on:

- 1) kuni kaks liiget, peab vähemalt üks neist olema mõnes lepinguriigis kutse saanud vandeaudiitor, kes on Audiitorkogu liige;
- 2) kolm liiget, peavad vähemalt kaks neist olema mõnes lepinguriigis kutse saanud vandeaudiitorid, kes on Audiitorkogu liikmed.

(3) Täis- või usaldusühingust audiitorühingus, mida on juhtima õigustatud:

- 1) kuni kaks osanikku, peab vähemalt üks neist olema mõnes lepinguriigis kutse saanud vandeaudiitor, kes on Audiitorkogu liige;
- 2) kolm osanikku, peavad vähemalt kaks neist olema mõnes lepinguriigis kutse saanud vandeaudiitorid, kes on Audiitorkogu liikmed.

[RT I, 12.11.2010, 1- jõust. 15.11.2010]

§ 78. Audiitorühingute esindamise piirang

Vandeaudiitor võib audiitorteenuse osutamisel seaduse alusel esindada üksnes ühte audiitorühingut, kes on Audiitorkogu liige.

[RT I, 12.11.2010, 1- jõust. 15.11.2010]

§ 79. Tegevusloa taotlemine audiitorühingule

(1) Tegevusloa saamiseks audiitorühingule esitab asutatava või tegutseva audiitorühingu asutamislepingusse või äriregistri registrikaardile kantud esindama õigustatud isik järelevalvenõukogule registri infosüsteemi vahendusel taotluse koos järgmiste dokumentide ja andmetega:

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

- 1) kehtiva põhikirja koopia;
- 2) audiitorühingu osanike või aktsionäride nimekiri, milles on märgitud iga osaniku või aktsionäri registri- või isikukood, viimase puudumise korral sünniaeg, ning andmed igale osanikule või aktsionäri kuuluvalte aktsiate või osade ja häälte arvu kohta;
- 3) andmed audiitorühingu juhatuse liikmete ja täis- või usaldusühingut juhtima õigustatud osanike kohta, mis sisaldavad neist igaühe ees- ja perekonnanime, isikukoodi või selle puudumisel sünniaega, elukohta, töö- ja ametikohtade täielikku loetelu ning juhatuse liikmete ja täis- või usaldusühingut juhtima õigustatud osanike vastutusvaldkonna kirjeldust;

[RT I, 23.12.2014, 2- jõust. 01.01.2015]

3¹) kinnitus audiitorühingu juhatuse liikmete ja täis- või usaldusühingut juhtima õigustatud osanike usaldusvääruse ja käesoleva seaduse nõuetele vastavuse kohta;

[RT I, 23.12.2014, 2- jõust. 01.01.2015]

4) asutatava audiitorühingu puhul asutamislepingu või -otsuse või ühingulepingu notariaalselt kinnitatud ärakirja koopia.

(2) Audiitorühingu tegevusloa taotluse menetlemise ajal käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud andmetes või dokumentides toimunud muudatustest teatab audiitorühing viivitamata pärast muudatuste tegemist või nendest teadaaamist järelevalvenõukogule ja esitab uued andmed või dokumentide koopiad.

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(3) Audiitorühing ei ole kohustatud järelevalvenõukogule esitama käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud dokumente, nende koopiaid või andmeid, mis on kättesaadavad riigi infosüsteemi andmekogudest.

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

§ 79¹. Tegevusloa taotlemine teise lepinguriigi tegevusluba omavale audiitorühingule

(1) Kui audiitorühingul on kehtiv tegevusluba teises lepinguriigis, esitab audiitorühingut esindama õigustatud isik järelevalvenõukogule taotluse käesoleva seaduse § 79 lõikes 1 nimetatud andmetega, millele on lisatud teise lepinguriigi pädeva asutuse väljastatud tõend, mis ei tohi olla vanem kui kolm kuud ja mis kinnitab, et taotlejal on selle lepinguriigi kehtiv tegevusluba.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmetes toimunud muudatustest teatab audiitorühing viivitamata pärast muudatuste tegemist või nendest teadaaamist järelevalvenõukogule ja esitab uued andmed.

(3) Käesoleva paragrahvi alusel väljaantud tegevusloa kehtivus lõpeb koos käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud lepinguriigis väljastatud tegevusloa kehtivuse lõppemisega. Audiitorühingule, millele on väljastatud tegevusluba käesoleva paragrahvi alusel, ei kohaldata käesoleva seaduse §-des 76, 77, 85–87 ning § 90 lõigetes 3 ja 4 sätestatud.

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

§ 80. Audiitorühingu tegevusloa taotluse läbivaatamine

(1) Kui audiitorühing on tegevusloa taotlemisel esitanud valeandmeid või ei ole esitanud kõiki käesoleva seaduse § 79 lõikes 1 nimetatud andmeid, dokumente või nende koopiaid või need ei ole täielikud või nõuetekohaselt vormistatud, on järelevalvenõukogul õigus nõuda tegevusloa taotlejalt puuduste kõrvaldamist.

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(2) Kui käesoleva seaduse § 79 lõikes 1 nimetatud andmete, dokumentide või nende koopiade põhjal ei ole võimalik veenduda, kas audiitorühing vastab seadusega tema kohta sätestatud nõuetele, või kui on vaja kontrollida muid tegevusluba taotleva audiitorühinguga seotud asjaolusid, võib järelevalvenõukogu nõuda lisaandmete, -dokumentide või nende koopiade esitamist.

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(3) Tegevusloa taotlemisel audiitorühingu esitatud andmeid kontrollib järelevalvenõukogu, samuti võib järelevalvenõukogu määrata ekspertiisi ja erakorralise audiitorkontrolli, teha päringuid riigi infosüsteemi andmekogudest, saada audiitorühingu juhtidelt või esindajatelt ning vajaduse korral kolmandatelt isikutelt selgitusi esitatud dokumentide või nende koopiade sisu ja tegevusloa andmise otsustamisel tähtsust omavate asjaolude kohta.

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(4) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1–3 nimetatud andmed, dokumendid või nende koopiad esitatakse järelevalvenõukogu määratud mõistliku tähtaja jooksul.

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(5) Kui tegevusluba taotlev audiitorühing ei ole kõrvaldanud käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud puudusi ettenähtud tähtaja jooksul või ei ole tähtpäevaks esitanud nõutud andmeid, dokumente või nende koopiaid, võib järelevalvenõukogu jätta tegevusloa taotluse läbi vaatamata. Taotluse läbivaatamata jätmise korral tagastab järelevalvenõukogu esitatud dokumendid.

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(6) Käesoleva paragrahvi lõike 3 alusel järelevalvenõukogu määratud ekspertiisi või erakorralise audiitorkontrolli kulud katab tegevusluba taotlev audiitorühing.

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

6. peatükk

TEGEVUSLUBA

§ 81. Audiitorteenuse osutamise õigus

(1) Audiitorettevõtjal peab audiitorteenuse osutamiseks Eestis olema kehtiv tegevusluba, kui käesolevas seaduses ei ole sätestatud teisiti.
[RT I, 12.11.2010, 1- jõust. 15.11.2010]

(1¹) Kui audiitorühingule on tegevusluba antud käesoleva seaduse § 79¹alusel, võib tema nimel Eestis audiitorteenust osutada üksnes vandeaudiitor, kellele on Eestis antud kutse vastavalt §-le 28 või kelle kutset on tunnustatud vastavalt §-le 30. Nimetatud vandeaudiitorile kohaldatakse seaduse alusel audiitorühingut esindava vandeaudiitori kohta sätestatud.
[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(2) Audiitorettevõtjal, kui ta või teda seaduse või prokuura alusel esindav isik on avaliku sektori vandeaudiitor, on õigus oma nimel osutada kindlustandvaid audiitorteenuseid avaliku sektori üksuses.
[RT I, 23.12.2014, 2- jõust. 01.01.2015]

(3) Avaliku sektori üksuses töötav isik peab seaduses sätestatud kindlustandvate vandeaudiitori kutsetegevusalaste ülesannete täitmiseks olema avaliku sektori vandeaudiitor.

(4) Tegevusluba ei ole vajalik käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud isikul avaliku sektori üksuses seaduses sätestatud kindlustandvate vandeaudiitori kutsetegevusalaste ülesannete täitmiseks.

§ 82. Tegevusluba

(1) Tegevusloa annab järelevalvenõukogu.
[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(2) Tegevusluba ei ole üleantav ning selle kasutamine teise isiku poolt on keelatud.

(3) Tegevusluba on tähtajatu.

(4) Tegevusluba on elektrooniline.

(5) Tegevusloale antakse järjekorranumber.

(6) Tegevusloa andmise ja kehtivuse ning käesoleva seaduse § 89 lõikes 1 sätestatud loa andmise kohta teeb järelevalvenõukogu märke registrisse.
[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

§ 83. Tegevusloa taotlemine vandeaudiitorile

(1) Tegevusloa saamiseks esitab vandeaudiitori vande andnud vandeaudiitor (edaspidi *tegevusluba taotlev vandeaudiitor*) järelevalvenõukogule registri infosüsteemi vahendusel avalduse.
[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(2) Tegevusluba taotlev vandeaudiitor peab olema füüsilisest isikust ettevõtja.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud avalduse vorm kehtestatakse registri põhimääruses.

§ 84. Tegevusloa andmise otsus

(1) Tegevusluba antakse audiitorettevõtjale.

(2) Otsuse tegevusloa andmise või selle andmisest keeldumise kohta teeb järelevalvenõukogu 30 päeva jooksul kõigi vajalike nõuetekohaste dokumentide ja andmete saamisest arvates, kuid mitte hiljem kui kahe kuu möödumisel tegevusloa taotluse saamisest arvates.
[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(3) Kui tegevusloa väljastamist soovitakse vahetult vandeaudiitori vande vastuvõtmise järel, peab käesoleva seaduse § 23 lõike 1 punktis 1 sätestatud avaldus sisaldama ka taotlust tegevusloa saamiseks. Järelevalvenõukogu teeb sellisel juhul otsuse tegevusloa andmise või selle andmisest keeldumise kohta 30 päeva jooksul pärast vandeaudiitori vande vastuvõtmist.
[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(4) Järelevalvenõukogu teeb vajaduse korral tegevusloa taotluse menetlemisel koostööd asjakohase pädeva riigiasutusega.
[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(5) Otsuse tegevusloa andmise või selle andmisest keeldumise kohta toimetab järelevalvenõukogu viivitamata tegevusluba taotlevale audiitorühingule või vandeaudiitorile kätte.
[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

§ 85. Tegevusloa andmisest keeldumise alused

Järelevalvenõukogu võib keelduda tegevusloa andmisest, kui:
[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

- 1) tegevusluba taotlev vandeaudiitor ei vasta käesolevas seaduses vandeaudiitori kohta sätestatud nõuetele;
- 2) tegevusluba taotlev audiitorühing ei vasta käesolevas seaduses audiitorühingu kohta sätestatud nõuetele;
- 3) audiitorühingut seaduse alusel esindavad isikud ei vasta seaduses sätestatud nõuetele;
- 4) käesoleva seaduse alusel piisava järelevalve teostamine on takistatud;
- 5) esitatud andmetest selgub, et tegevusloa taotleja kavatses tegutseda vaid teises lepinguriigis.

§ 86. Tegevusloa kehtivuse lõppemine

Tegevusloa kehtivus lõpeb:

- 1) tegevusloaga vandeaudiitori surma korral;
- 2) audiitorühingute ühinemisel uue audiitorühingu asutamise korral – uue audiitorühingu äriregistrisse kandmisega;
- 3) audiitorühingute ühinemisel ühendataval ühingul – ühinemise kandmisega äriregistrisse;
- 4) audiitorühingu lõpetamise korral – äriregistris lõpetamise kande tegemisega või kohtulahendi jõustumisega;
[RT I, 23.12.2014, 2- jõust. 01.01.2015]
- 5) audiitorettevõtja pankroti korral – kohtu poolt pankroti väljakuulutamisega;
- 6) vandeaudiitori kutse äravõtmise korral, kui audiitorettevõtja on füüsilisest isikust ettevõtja, – kutse äravõtmise otsuse jõustumisega;
[RT I, 23.12.2014, 2- jõust. 01.01.2015]
- 7) täiendava kutseeksami mittesooritamise korral, kui audiitorettevõtja on füüsilisest isikust ettevõtja, – kutse äravõtmise otsuse jõustumisega;
[RT I, 23.12.2014, 2- jõust. 01.01.2015]
- 8) Audiitorkogu liikme väljaarvamisel Audiitorkogust – otsuse jõustumisega;
[RT I, 23.12.2014, 2- jõust. 01.01.2015]
- 9) tegevusloa kehtetuks tunnistamisega.

§ 87. Tegevusloa kehtetuks tunnistamine

(1) Tegevusloa tunnistab kehtetuks järelevalvenõukogu.
[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(2) Audiitorettevõtja algatusel tunnistatakse tegevusluba kehtetuks tema avalduse alusel.

(3) Kui audiitorettevõtja või temaga seotud vandeaudiitori suhtes on alustatud käesoleva seaduse alusel kvaliteedikontrolli, distsiplinaarmenetlust, kaebuse menetlust, väärteomenetlust või uurimist, võib otsuse tegevusloa kehtetuks tunnistamise kohta käesoleva paragrahvi lõike 2 alusel teha, kui vastav menetlus on lõpetatud.
[RT I, 23.12.2014, 2- jõust. 01.01.2015]

(4) Järelevalvenõukogu võib tunnistada tegevusloa kehtetuks, kui:
[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

- 1) audiitorettevõtja on kahe aasta jooksul korduvalt või olulisel määral rikkunud tema tegevust reguleerivates õigusaktides sätestatud;
- 2) audiitorettevõtja ei vasta seaduses sätestatud nõuetele;
- 3) audiitorettevõtjale või seaduse alusel audiitorühingut esindavale isikule on kohaldatud karistust majanduslasel, ametialasel, varavastasel või avaliku usalduse vastase kuriteo eest;
- 4) audiitorettevõtja esitab või avaldab teadvalt ebaõigeid või eksitavaid andmeid või avaldab teadvalt ebaõiget või eksitavat reklaami ja nendest rikkumistest tulenevalt on audiitorettevõtjat karistatud väärteomenetluse korras;
- 5) audiitorettevõtja, kelle tegevusluba on peatatud, ei ole täitnud ettenähtud tähtpäevaks või ulatuses järelevalvenõukogu otsust või ettekirjutust;
[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]
- 6) tegevusluba on olnud peatatud järjest vähemalt 18 kuud;
- 7) äriühing ei ole kantud äriregistrisse kahe kuu jooksul äriühingule tegevusloa andmise otsusest arvates;
- 8) audiitorühing on käesoleva seaduse § 76 lõikes 3 või §-s 77 sätestatud nõudeid rikkunud üle kolme kuu;
[RT I, 23.12.2014, 2- jõust. 01.01.2015]
- 9) audiitorühingut seaduse alusel esindav isik on rikkunud korduvalt või olulisel määral tema tegevust reguleerivates õigusaktides sätestatud ja nendest rikkumistest tulenevalt on karistatud audiitorühingut või audiitorühingut seaduse alusel esindavat isikut distsiplinaar- või väärteomenetluse korras;
- 10) käesoleva seaduse alusel piisava järelevalve teostamine on takistatud.

(5) [Kehtetu -RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(6) Enne tegevusloa kehtetuks tunnistamise otsustamist annab järelevalvenõukogu audiitorettevõtjale või tema esindajale võimaluse olla ära kuulatud.
[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

§ 88. Tegevusloa kehtivuse peatamine ja taastamine

(1) Tegevusloa kehtivuse peatab ja taastab järelevalvenõukogu audiitorettevõtja avalduse alusel.
[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(2) Järelevalvenõukogu võib tegevusloa kehtivuse peatada, kui:
[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

- 1) audiitorettevõtja on seotud vandeaudiitori või tema kutsetegevuse mainet või klienti oluliselt kahjustada võivate vaidlustega;
- 2) audiitorettevõtja, kes tegutseb füüsilisest isikust ettevõtjana, ei saa ajutiselt tervise tõttu või muul põhjusel audiitorteenust osutada järjest üle kuue kuu;
- 3) audiitorettevõtjale on tehtud käesoleva seaduse alusel korduv ettekirjutus;
- 4) audiitorettevõtjaga käesoleva seaduse § 7 lõike 5 tähenduses seotud vandeaudiitor on suunatud täiendavale kutseksamile.

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(3) Audiitorettevõtja peab teatama käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 1 või 2 nimetatud asjaolude või punktis 3 nimetatud ettekirjutuse põhjustanud asjaolude äralangemisest järelevalvenõukogule kümne tööpäeva jooksul asjaolude äralangemisest teadasaamisest arvates.

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(4) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punkti 1 või 2 alusel peatatud tegevusloa kehtivus taastatakse nimetatud asjaolude äralangemisest teadasaamisel.

(5) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punkti 3 alusel peatatud tegevusloa kehtivus taastatakse ettekirjutuse põhjustanud asjaolude äralangemisest teadasaamisel.

(6) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punkti 4 alusel peatatud tegevusloa kehtivus taastatakse, kui vandeaudiitor on sooritanud täiendava kutseksami.

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

§ 89. Luba vandeaudiitori kutsetegevusega seotud tehingute ja toimingute lõpetamiseks

(1) Pärast tegevusloa kehtivuse peatamist või lõppemist võib järelevalvenõukogu anda loa vandeaudiitori kutsetegevusega seotud tehingute või toimingute lõpetamiseks, kui see on audiitorettevõtja tegevusloa kehtivuse peatamise või lõppemise asjaolusid arvestades vajalik ja võimalik.

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(2) Järelevalvenõukogu võib nõuda vandeaudiitori kutsetegevusega seotud tehingute või toimingute lõpetamist võimaldava loa andmise otsuse põhjendatuse kontrollimiseks täiendavaid dokumente ja andmeid.

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(3) Tegevusloa kehtivuse peatamise või lõppemise järgses otsuses, millega järelevalvenõukogu annab loa vandeaudiitori kutsetegevusega seotud tehingute või toimingute lõpetamiseks, tuleb märkida:

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

- 1) tehingud või toimingud, mille lõpetamiseks luba antakse;
- 2) loa kehtivuse tähtaeg, mis ei või ühegi käesoleva lõike punktis 1 sätestatud tehingu või toimingu jaoks olla pikem kui kümme tööpäeva loa andmise päevast arvates.

(4) Käesolevas seaduses audiitorettevõtja kohta sätestatud nõudeid kohaldatakse ka käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud loa alusel tegutsejale.

§ 89¹. Audiitorettevõtja vabatahtlik lõpetamine

(1) Audiitorettevõtjat ei või järelevalvenõukogu kirjaliku loata vabatahtlikult lõpetada.

(2) Audiitorettevõtja juhatus, täis- või usaldusühingut juhtima õigustatud osanik ja füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsenud vandeaudiitor on kohustatud vähemalt 20 päeva enne audiitorettevõtja lõpetamise otsustamist esitama järelevalvenõukogule taotluse audiitorettevõtja vabatahtliku lõpetamise loa saamiseks.

(3) Järelevalvenõukogu võib keelduda audiitorettevõtjale vabatahtlikuks lõpetamiseks loa andmisest, kui audiitorettevõtja või käesoleva seaduse § 7 lõike 5 tähenduses temaga seotud vandeaudiitori suhtes on alustatud kvaliteedikontrolli, distsiplinaarmenetlust, kaebuse menetlust, väärteomenetlust või uurimist.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud juhul võib järelevalvenõukogu loa andmisest keelduda, kuni vastav menetlus audiitorettevõtja või temaga seotud vandeaudiitori suhtes, kes osutab vandeaudiitori kutseteenust

füüsilisest isikust ettevõtjana või on selle audiitorühingu seadusjärgne esindaja või prokurist, on lõpetatud ning menetlusest tulenevad nõuded ja Audiitorkogu nõuded rahuldatud.
[RT I, 23.12.2014, 2- jõust. 01.01.2015]

§ 90. Tegevusloa kehtivuse peatamise ja lõppemise tagajärjed

(1) Tegevusloa kehtivuse peatamisel või lõppemisel ei rakendata käesoleva seaduse § 57 lõikes 4 sätestatud põhimõtet.

(2) Tegevusloa kehtivuse lõppemisel on audiitorettevõtja, kellele antud tegevusloa kehtivus lõppes, kohustatud kümne tööpäeva jooksul tasuma kogu liikmemaksu, mis tal oleks tulnud tasuda Audiitorkogule sellel majandusaastal, millesse jääb tegevusloa kehtivuse lõppemise päev.

(3) Tegevusloa kehtivuse peatamise, taastamise või lõppemise otsus toimetatakse audiitorettevõtjale, kelle tegevusloa kohta otsus tehti, viivitamata kätte.

(4) Tegevusloa andmise, selle kehtivuse peatamise, taastamise või lõppemise otsusest ja selle põhjusest teavitab järelevalvenõukogu viivitamata nende lepinguriikide pädevaid asutusi, kus audiitorettevõtja, kellele tegevusloa kohta otsus tehti, on registreeritud. Tegevusloa kehtivuse peatamisest, taastamisest või lõppemisest teavitab järelevalvenõukogu viivitamata ka Euroopa audiitorite järelevalveasutuste komiteed.
[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(5) Tegevusloa kehtivuse lõppemisel võib audiitorettevõtja, kellele antud tegevusloa kehtivus lõppes käesoleva seaduse § 87 lõikes 4 nimetatud asjaolude alusel, taotleda tegevusloa kolme aasta möödumisel tegevusloa kehtetuks tunnistamisest arvates, kuid mitte enne, kui karistusandmed on karistusregistrist karistusregistri seaduse kohaselt kustutatud.

7. peatükk AUDIITORKONTROLI KOHUSTUS NING AUDITIKOMITEE

[RT I, 12.11.2010, 1- jõust. 15.11.2010]

1. jagu Audiitorkontrolli kohustus

[RT I, 12.11.2010, 1- jõust. 15.11.2010]

§ 91. Auditi kohustus

(1) Kui seaduses ei ole sätestatud teisiti, on raamatupidamise aastaaruande audit kohustuslik raamatupidamise seaduse tähenduses raamatupidamiskohustuslasele, kelle raamatupidamise aastaaruandes toodud aruandeaasta näitajatest vähemalt kaks ületavad alljärgnevaid tingimusi:

- 1) müügitulu või tulu 5 000 000 eurot;
[RT I, 07.01.2025, 1- jõust. 17.01.2025]
- 2) varad bilansipäeva seisuga kokku 2 500 000 eurot;
[RT I, 07.01.2025, 1- jõust. 17.01.2025]
- 3) keskmine töötajate arv 50 inimest.
[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.07.2017]

(2) Raamatupidamise aastaaruande audit on kohustuslik raamatupidamise seaduse tähenduses raamatupidamiskohustuslasele, kelle raamatupidamise aastaaruandes toodud aruandeaasta näitajatest vähemalt üks ületab alljärgnevaid tingimusi:

- 1) müügitulu või tulu 15 000 000 eurot;
[RT I, 07.01.2025, 1- jõust. 17.01.2025]
- 2) varad bilansipäeva seisuga kokku 7 500 000 eurot;
[RT I, 07.01.2025, 1- jõust. 17.01.2025]
- 3) keskmine töötajate arv 180 inimest.
[RT I, 30.12.2015, 4- jõust. 01.01.2016]

(3) Raamatupidamise aastaaruande audit on kohustuslik igale aktsiaseltsile, millel on majandusaasta jooksul enam kui kaks aktsionäri, riigiraamatupidamiskohustuslasele, kohaliku omavalitsuse üksusele, avalik-õiguslikule juriidilisele isikule, riigieelarvest eraldist saavale erakonnale ja äriühingule, milles riigil on vähemalt otsustusõigus riigivaraseaduse tähenduses.
[RT I, 07.01.2025, 1- jõust. 17.01.2025]

(4) Raamatupidamise aastaaruande audit on kohustuslik sihtasutusele, mille tulu või varad aruandekuupäeva seisuga on vähemalt 1 000 000 eurot ning mille asutajaks on riik, avalik-õiguslik juriidiline isik, kohalik omavalitsus, erakond või äriühing, milles riigil on vähemalt otsustusõigus riigivara seaduse tähenduses. [RT I, 07.01.2025, 1- jõust. 17.01.2025]

§ 92. Ülevaatus kohustus

(1) Kui seaduses ei ole sätestatud teisiti, on raamatupidamise aastaaruande ülevaatus kohustuslik raamatupidamise seaduse tähenduses raamatupidamiskohustuslasele, kelle raamatupidamise aastaaruandes toodud aruandeaasta näitajatest vähemalt kaks ületavad alljärgnevaid tingimusi:

- 1) müügitulu või tulu 2 000 000 eurot; [RT I, 07.01.2025, 1- jõust. 17.01.2025]
- 2) varad bilansipäeva seisuga kokku 1 000 000 eurot; [RT I, 07.01.2025, 1- jõust. 17.01.2025]
- 3) keskmine töötajate arv 24 inimest. [RT I, 30.12.2015, 4- jõust. 01.01.2016]

(2) Raamatupidamise aastaaruande ülevaatus on kohustuslik raamatupidamise seaduse tähenduses raamatupidamiskohustuslasele, kelle raamatupidamise aastaaruandes toodud aruandeaasta näitajatest vähemalt üks ületab alljärgnevaid tingimusi:

- 1) müügitulu või tulu 6 000 000 eurot; [RT I, 07.01.2025, 1- jõust. 17.01.2025]
- 2) varad bilansipäeva seisuga kokku 3 000 000 eurot; [RT I, 07.01.2025, 1- jõust. 17.01.2025]
- 3) keskmine töötajate arv 72 inimest. [RT I, 30.12.2015, 4- jõust. 01.01.2016]

(2¹) Raamatupidamise aastaaruande ülevaatus on kohustuslik käesoleva seaduse § 91 lõikes 4 nimetatuta sihtasutusele, mille raamatupidamise aastaaruandes toodud aruandeaasta näitajatest vähemalt üks ületab alljärgnevaid tingimusi:

- 1) müügitulu või tulu 1 000 000 eurot; [RT I, 07.01.2025, 1- jõust. 17.01.2025]
- 2) varad bilansipäeva seisuga kokku 1 000 000 eurot. [RT I, 07.01.2025, 1- jõust. 17.01.2025]

(2²) Raamatupidamise aastaaruande ülevaatus on kohustuslik käesoleva seaduse § 91 lõikes 4 nimetatud sihtasutusele, mille tulu või varad aruandekuupäeva seisuga on alla 1 000 000 euro. [RT I, 07.01.2025, 1- jõust. 17.01.2025]

(3) Kohustusliku ülevaatus võib asendada auditiga.

§ 92¹. Audiitorkontrolli kohustuse tekkimise tingimuste analüüs

Rahandusministeerium on kohustatud analüüsima üks kord kahe aasta jooksul käesoleva seaduse § 91 lõiget 1 ja 2 ning § 92 lõiget 1 ja 2 nimetatud audiitorkontrolli kohustuse tekkimise tingimusi ning vajaduse korral algatama nende ajakohastamise. [RT I, 07.01.2025, 1- jõust. 17.01.2025]

§ 93. Auditi ja ülevaatus kohustuse erinevus

Käesoleva seaduse § 91 lõikes 3 ja § 92 lõiget 1 ja 2 sätestatud kohustust ei rakendata Notarite Koja, Advokatuuri ja Audiitorkogu suhtes.

§ 94. Konsolideeriva üksuse erinevus

Raamatupidamiskohustuslane, kes on vastavalt raamatupidamise seaduse § 28 lõikele 1 ja §-le 29 kohustatud koostama konsolideeritud majandusaasta aruande, lähtub auditi või ülevaatus kohustuslikkuse määramisel konsolideeritud näitajatest.

§ 94¹. Kestlikkusaruande audiitorkontrolli kohustus

Raamatupidamise seaduse § 24 lõikes 2 ja § 31 lõikes 4 nimetatud isikute kestlikkusaruande ja konsolideeritud kestlikkusaruande audiitorkontroll on kohustuslik. [RT I, 07.01.2025, 1- jõust. 17.01.2025]

§ 95. Info vastavus

(1) Audiitorettevõtja on kohustatud kooskõlas käesoleva seaduse § 46 alusel kehtestatud või kinnitatud vandeaudiitori kutsetegevuse standarditega auditi või ülevaatus käigus kontrollima koos raamatupidamise aastaaruandega avaldatava rahandusalase ja muu info vastavust raamatupidamise aastaaruandele ning selle avaldamise vastavust seaduses sätestatud avaldamise nõuetele.

(2) Audiitorettevõtja on kohustatud avaliku huvi üksuse ning sellise äriühingu, kes on raamatupidamise seaduse tähenduses keskmise suurusega ettevõtja, suurettevõtja, keskmise suurusega konsolideerimisgrupp või suur konsolideerimisgrupp, auditi tegemisel:

[RT I, 07.01.2025, 1- jõust. 17.01.2025]

- 1) avaldama vandeaudiitori aruandes, kas tegevusaruanne on olulises osas kooskõlas raamatupidamise aastaaruandega;
- 2) avaldama vandeaudiitori aruandes, kas tegevusaruanne on koostatud kooskõlas kohalduvate seaduses sätestatud nõuetega;
- 3) kirjeldama vandeaudiitori aruandes tegevusaruandes tuvastatud väärkajastuste olemust, kui audiitorettevõtja on auditi käigus teada saanud asjaolusid ning arusaamist ettevõtjast ja tema tegevuskeskkonnast arvestades teinud tegevusaruandes kindlaks olulisi väärkajastusi.

(3) Käesoleva paragrahvi lõiget 2 ei kohaldata informatsiooni korral, mis esitatakse tegevusaruandes raamatupidamise seaduse § 24 lõigete 2–3 ja 6 ning § 31 lõigete 4 ja 7–10 alusel.

[RT I, 07.01.2025, 1- jõust. 17.01.2025]

§ 95¹. Tehingute seaduslikkuse kontrolli kohustus

Äriühingule, milles riigil on vähemalt otsustusõigus riigivaraseaduse tähenduses, riigi asutatud sihtasutusele ja riigi tulundusasutusele on tehingute seaduslikkuse kontroll kohustuslik Riigikontrolli määratud ulatuses.

[RT I, 12.11.2010, 1- jõust. 15.11.2010]

§ 95². Audiitorettevõtja nimetamise õigust piirava kokkuleppe tühisus

(1) Kokkulepe, mis piirab audiitorettevõtja nimetamiseks õigustatud isikute valikuvabadust raamatupidamise aastaaruande auditit või ülevaatus tegeva audiitorettevõtja nimetamisel mõne audiitorettevõtja või audiitorettevõtjate kategooriaga, on tühine.

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.07.2017]

(2) Raamatupidamise seaduse tähenduses kestlikkusaruande audiitorkontrolli kohustusega suurettevõtja aktsionäril või osanikul, kellele kuulub rohkem kui viis protsenti hääleõigustest või suurettevõtte kapitalist, või aktsionäridel või osanikel, kellele ühiselt kuulub rohkem kui viis protsenti hääleõigustest või suurettevõtte kapitalist, on õigus teha üldkoosolekule ettepanek, et kestlikkusaruande audiitorkontrolli teeb ja vandeaudiitori aruande esitab üldkoosolekule kestlikkusvandeaudiitor, kes ei kuulu auditit või ülevaatus tegeva audiitorettevõtjaga samasse audiitorettevõtjasse või võrgustikku. Käesoleva lõike esimeses lauses sätestatud õigust ei ole käesoleva seaduse § 13 lõike 1 punktis 1 nimetatud avaliku huvi üksuse aktsionäril ega osanikul.

[RT I, 07.01.2025, 1- jõust. 17.01.2025]

2. jagu Auditikomitee, selle moodustamine ja tegevuse alused

§ 96. Auditikomitee

Auditikomitee on selle liikmed valinud, kinnitanud või nimetanud organi või isiku nõuandev organ raamatupidamise, audiitorkontrolli, riskijuhtimise, sisekontrolli ja -auditeerimise, järelevalve teostamise ja eelarve koostamise valdkonnas ning tegevuse seaduslikkuse osas.

§ 97. Auditikomitee moodustamine

(1) Auditikomitee liikmed valib ja kutsub tagasi nõukogu või selle puudumisel kõrgeim juhtorgan.

(2) Ministeeriumi auditikomitee liikmed nimetab ja kutsub tagasi minister.

(3) Auditikomitees on vähemalt kaks liiget, kellest vähemalt üks peab olema raamatupidamise või auditeerimise asjatundja. Komitee liikmeskond tervikuna peab omama pädevust valdkonnas, milles auditeeritav üksus tegutseb. Auditikomitee liikme valimiseks on vajalik tema kirjalik nõusolek.

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.07.2017]

(4) Auditikomitee liikmeks ei tohi olla selle organisatsiooni, mille tegevust komitee käsitleb, igapäevast tegevust juhtima ja tehinguid tegema õigustatud isik, prokurist, siseaudiitor ega audiitorkontrolli teostav isik.

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.07.2017]

(4¹) Enamik auditikomitee liikmetest, nende hulgas auditikomitee esimees, peavad olema auditeeritavast üksusest sõltumatud, välja arvatud juhul, kui kõik auditikomitee liikmed on ühtlasi selle moodustanud organi liikmed.

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.07.2017]

(5) Auditikomitee esimeheks ei tohi olla nõukogu esimees.

§ 98. Auditikomitee tegevuse alused

(1) Auditikomitee ülesanne on jälgida ja analüüsida:

1) rahandus- ja kestlikkusinformatsiooni töötlemist ja terviklikkust;

[RT I, 07.01.2025, 1- jõust. 17.01.2025]

2) raamatupidamise aastaaruande ja kestlikkusaruande seotud riskijuhtimise ja sisekontrolli tõhusust;

[RT I, 07.01.2025, 1- jõust. 17.01.2025]

3) raamatupidamise aastaaruande, kestlikkusaruande või nende konsolideeritud aruannete audiitorkontrolli protsessi ja tulemusi;

[RT I, 07.01.2025, 1- jõust. 17.01.2025]

4) audiitorettevõtja ja seaduse alusel audiitorühingut esindava vandeaudiitori sõltumatust ja tegevuse vastavust teistele käesoleva seaduse, ja kui see on asjakohane, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 537/2014 nõuetele.

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.07.2017]

(2) Seoses käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud ülesannetega on auditikomitee kohustuseks anda selle liikmed valinud organile või nimetanud isikule ülevaade audiitorkontrolli tulemustest, selle panusest raamatupidamise aastaaruande ja kestlikkusaruande terviklikkusesse ja oma tööst ning teha ettepanekuid vähemalt järgmistes küsimustes:

[RT I, 07.01.2025, 1- jõust. 17.01.2025]

1) audiitorettevõtja nimetamine või tagasikutsumine;

2) siseaudiitori nimetamine või tagasikutsumine;

3) probleemide ja ebatõhususe vältimine või kõrvaldamine organisatsioonis;

4) vastavus õigusaktidele ja kutsetegevuse heale tavale;

5) raamatupidamise aastaaruande ja kestlikkusaruande teabe terviklikkus.

[RT I, 07.01.2025, 1- jõust. 17.01.2025]

(3) Audiitorettevõtja peab andma auditikomiteele ülevaate osutatud teenustest ja olulisematest tähelepanekutest ning esitama ettepanekuid riskijuhtimise ja kontrollisüsteemide kohta. Avaliku huvi üksuse auditikomiteele esitab audiitorettevõtja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 537/2014 artiklis 11 nimetatud täiendava aruande.

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.07.2017]

(3¹) Avaliku huvi üksuse auditikomitee edastab käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud täiendava aruande Finantsinspeksioonile viie tööpäeva jooksul selle saamisest arvates.

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.07.2017]

(3²) Avaliku huvi üksuse auditikomitee esitab järelevalvenõukogule andmed oma tegevuse tulemuslikkuse hindamiseks.

[RT I, 07.01.2025, 1- jõust. 17.01.2025]

(4) Riigi äriühingu ja sellise äriühingu, kus riigil on vähemalt otsustusõigus, ning riigi asutatud sihtasutuse auditikomitee moodustamise, tasustamise ja töökorra põhimõtted kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#) määrusega.

(5) Auditikomitee moodustamise, tasustamise ja töökorra põhimõtted muudel juhtudel, kui on sätestatud käesoleva paragrahvi lõikes 4, kehtestab vajaduse korral auditikomitee liikmed valinud organ või nimetanud isik.

§ 99. Auditikomitee moodustamise kohustus

(1) Auditikomitee moodustamise kohustus on avaliku huvi üksusel ja avaliku sektori üksuse enamusosalusega või valitseva mõju all oleval juriidilisel isikul, mille raamatupidamise või konsolideerimisgrupi raamatupidamise aastaaruandes toodud aruandeaasta näitajatest vähemalt kolm ületab alljärgnevaid näitajaid:

1) müügitulu või tulu – 14 000 000 eurot;

2) varad bilansipäeva seisuga kokku – 7 000 000 eurot;

3) keskmine töötajate arv – 200 inimest;

4) nõukogu liikmete arv – 8 inimest.

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.07.2017]

(2) Raamatupidamiskohustuslane, kes on vastavalt raamatupidamise seaduse § 28 lõikele 1 ja §-le 29 kohustatud koostama konsolideeritud majandusaasta aruande, lähtub auditikomitee kohustuslikkuse määramisel konsolideeritud näitajatest.

(3) Konsolideerimisgrupis ei ole mitme auditikomitee moodustamise kohustus, kui auditikomitee on moodustanud konsolideeriv üksus raamatupidamise seaduse § 27 lõike 1 mõistes ning auditikomitee tegevus hõlmab kogu konsolideerimisgruppi.

(4) Ministeeriumis moodustatud auditikomitee tegevus hõlmab kogu ministeeriumi valitsemisala.

§ 100. Kohaliku omavalitsuse üksuse erinevused seoses auditikomiteega
[Kehtetu -RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.07.2017]

8. peatükk

AUDIITORKOGU

1. jagu

Audiitorkogu õiguslik seisund, pädevus ja organid

§ 101. Audiitorkogu õiguslik seisund

(1) Audiitorkogu on omavalitsuslikul põhimõttel tegutsev kutseühendus arvestusala audiitortevuse korraldamiseks era- ja avalikes huvides ning oma liikmete kutsealaste õiguste kaitsmiseks.

(2) Audiitorkogu on avalik-õiguslik juriidiline isik.

(3) Audiitorkogu juhindub oma tegevuses õigusaktidest, Audiitorkogu põhikirjast, Audiitorkogu organite otsustest, Rahandusministeeriumi otsustest ja ettekirjutustest, vandeaudiitori kutsetevuse üldtunnustatud normidest ja tavadest ning headest kommetest.

(4) Audiitorkogu põhikirjas sätestatakse Audiitorkogu organite töökorraldus, Audiitorkogu liikmete ja Audiitorkogu organite vahelised õigussuhted ning reguleeritakse muid Audiitorkogu pädevuses olevaid küsimusi.

(5) Audiitorkogu registreeritakse riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutuste riiklikus registris.

§ 102. Audiitorkogu eesmärk

(1) Audiitorkogu eesmärk on Audiitorkogu liikmete:

- 1) kutsetevuse kõrge kvaliteet, hea maine ja usaldusväärsus;
- 2) kutsetevuse hea tava kujundamine ja ühtlustamine;
- 3) järelevalve korraldamine;
- 4) täiendusõppe korraldamine;
- 5) kutsealaste õiguste kaitsmine.

(2) Oma eesmärkide saavutamiseks Audiitorkogu:

- 1) teeb igakülgset koostööd pädevate asutustega, osutades kaasabi järelevalve teostamisel, riikliku sunni rakendamisel ja võetud meetmete tulemuslikkuse saavutamisel;
- 2) koordineerib Audiitorkogu liikmete kutsetevust;
- 3) valitseb oma vara;
- 4) esindab Audiitorkogu rahvusvahelistes kutseorganisatsioonides;
- 5) lahendab vandeaudiitori kutsetevusega seotud küsimusi.

§ 103. Audiitorkogu liige

(1) Audiitorkogu liige on:

- 1) vandeaudiitor vandeaudiitori vande vastuvõtmise kuupäevast alates;
- 2) audiitorettevõtja tegevusloa andmise otsuse jõustumisest arvates;
- 3) isik, kelle kutset on tunnustatud käesoleva seaduse § 30 lõike 1 alusel, vandeaudiitori vande vastuvõtmise kuupäevast alates.

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(2) Audiitorkogu liikme liikmesus Audiitorkogus lõpeb:

- 1) vandeaudiitori kutse äravõtmisel või käesoleva seaduse § 30 lõikes 1 nimetatud isiku kutse tunnustamise lõpetamisel;
- 2) audiitorettevõtja tegevusloa kehtivuse lõppemisel või kehtetuks tunnistamisel;
- 3) määratud ajal või ulatuses kohustusliku liikmemaksu juhatuse hoiatusest hoolimata mõjuva põhjuseta tasumata jätmisel.

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 3 nimetatud juhul arvatakse Audiitorkogu liige Audiitorkogust välja juhatuse otsusega.

(4) Kui Audiitorkogu liikme või temaga seotud vandeaudiitori või audiitorettevõtja suhtes on alustatud kvaliteedikontrolli, distsiplinaarmenetlust, kaebuse menetlust, väärteomenetlust või uurimist, võib otsuse Audiitorkogust väljaarvamise kohta käesoleva paragrahvi lõike 2 punkti 3 alusel teha, kui vastav menetlus on lõpetatud.

[RT I, 23.12.2014, 2- jõust. 01.01.2015]

§ 104. Audiitorkogu organid

(1) Audiitorkogu tegutseb oma organite kaudu.

(2) Audiitorkogu organid on üldkoosolek, president, juhatus, revisjonikomisjon ja järelevalvenõukogu. President kuulub Audiitorkogu juhatusse.

(3) Audiitorkogu organeid valides valitakse kõigepealt president, seejärel juhatuse liikmed ja asendusliikmed, siis revisjonikomisjoni liikmed ja asendusliikmed.

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(4) Audiitorkogu organite pädevus sätestatakse käesoleva seadusega.

(5) Audiitorkogu organite õigusaktid ja otsused on Audiitorkogu liikmetele kohustuslikud.

2. jagu

Audiitorkogu vara ja kohustuslik liikmemaks

§ 105. Audiitorkogu vara ja eelarve

(1) Audiitorkogu vara moodustub:

- 1) Audiitorkogu liikmete kohustuslikust liikmemaksust;
- 2) riigieelarvelistest eraldistest;
- 3) kutseeksamitasudest ja täiendusõppetasudest;
- 4) Audiitorkogu vahendite paigutamise saadavast tulust;
- 5) Audiitorkogule distsiplinaarkaristusena laekuvatest rahatrahvidest;
- 6) annetustest;
- 7) muudest laekumistest.

(2) Järelevalvenõukogu ülesannete täitmisega seotud kulud kaetakse kuni 50% ulatuses sihtotstarbeliste eraldistega riigieelarvest. Sihtotstarbelised eraldised riigieelarvest peavad olema järjepidevad ning koos teiste laekumistega eelarve järelevalveossa tagama käesoleva seadusega järelevalvenõukogule pandud kohustuste täitmise sõltumatus.

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(3) Audiitorkogu ei või tagada teiste isikute kohustusi ega anda laenu. Seda keeldu rikkuv tehing on tühine.

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(3¹) Audiitorkogu majandusaasta eelarve koosneb järelevalve- ja üldosast. Järelevalvelisi vahendeid hoitakse üldosa vahenditest eraldi arvelduskontol ning Audiitorkogu peab nende üle eraldi arvestust. Järelevalveliste vahendite valdamise, kasutamise ja käsutamise õigus on järelevalvenõukogul.

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(3²) Eelarve üldosa kinnitab üldkoosolek. Eelarve järelevalveosa kinnitab järelevalvenõukogu. Eelarveosad kinnitatakse jooksva majandusaasta 31. oktoobriks.

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(3³) Audiitorkogu majandusaasta eelarveosad koostatakse ja kinnitatakse selliselt, et tulude ja kulude vahena tekkiv eelarveosa tulem oleks positiivne või võrdne nulliga. Eelarveosa tulem võib olla negatiivne kuni 25% ulatuses eelarveosa tuludest, kui puudujääk kaetakse varasemate perioodide sama eelarveosa ülejäägina kogunenud likviidsetest varadest, mis ületavad likviidsusreservi.

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(3⁴) Kuni eelarveosa on kinnitamata, võivad juhatus ja järelevalvenõukogu esimees teha alanud majandusaasta igal kuul kulutusi kuni ühe kaheteistkümnendikuni eelmise aasta eelarveosa vastavast kulutusest.

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(4) Eelarve üldosas ja selle prognoosis näidatakse muu hulgas:

- 1) tulu liikmemaksu laekumisest;
- 2) tulu täiendusõppe tasudest;
- 3) kulu presidendi tasuks;
- 4) kulu juhatuse liikmete tasudeks;
- 5) kulu revisjonikomisjoni liikmete tasudeks;

6) väljaminekud investeerimistegevusteks.
[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(4¹) Eelarve järelevalveosas ja selle prognoosis näidatakse muu hulgas:
1) tulu järelevalvetasu laekumisest;
2) tulu sihtotstarbelistest eraldistest riigieelarvest järelevalve korraldamiseks;
3) tulu kutseeksami tasudest;
4) kulu järelevalvenõukogu liikmete tasudeks;
5) kulu käesoleva seaduse § 129 lõike 2 kohaselt värvatud isikute tasudeks;
6) muu kulu järelevalve korraldamiseks.
[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(5) Audiitorkogu ei tohi muuta käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud riigieelarveliste eraldiste sihtotstarvet.

(6) Likviidsusrisiki maandamiseks moodustab Audiitorkogu likviidsusreservi. Likviidsusrisk on oht, et Audiitorkogul ei ole oma kohustuste õiguspärase täitmise tagamiseks piisavalt likviidseid vahendeid.
[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(7) Likviidsusreservi suurus on vähemalt 175 000 eurot, millest vähemalt 100 000 eurot kuulub järelevalveliste vahendite hulka (edaspidi *järelevalve likviidsusreserv*). Järelevalve likviidsusreservi hoitakse järelevalveliste vahenditega samal arvelduskontol, kui järelevalvenõukogu ei otsusta teisiti.
[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(8) Likviidsusreservi vahendeid võib paigutada nõudmiseni või tähtajalisele hoiusele tähtajaga kuni 180 päeva. Järelevalve likviidsusreservi vahendeid paigutab juhatus vastavalt järelevalvenõukogu otsusele.
[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(9) Likviidsusreservi vahendeid võib kasutada üksnes juhul, kui jooksva majandusaasta rahavoog ei võimalda teha eelarve või käesoleva paragrahvi lõike 3⁴ kohaseid kulutusi.
[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(10) Likviidsusreservi vahendeid kasutanud Audiitorkogu organ peab hiljemalt vahendite kasutamise aastale järgneval eelarveaastal nägema ette enda koostatava eelarveosa ülejäägi mahus, mis võimaldaks taastada käesolevas seaduses ettenähtud likviidsusreservi suuruse.
[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

§ 106. Audiitorkogu liikme kohustuslik liikmemaks

(1) Audiitorkogu liikme kohustuslik liikmemaks (edaspidi *liikmemaks*) on kolmeosaline:
[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]
1) vandeaudiitori liikmemaks;
2) tegevusloaga liikme liikmemaks (edaspidi *tegevusloamaks*);
3) tegevusloaga liikme järelevalvetasu (edaspidi *järelevalvetasu*).
[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(2) Liikmemaksu arvestusperiood on Audiitorkogu majandusaasta. Liikmemaksu suurus kehtestatakse arvestusperioodiks oleva Audiitorkogu majandusaasta kohta. Liikmemaksu osade suuruse kehtestamisel võetakse arvesse, et need koos teiste laekumistega tagaksid käesoleva seadusega Audiitorkogu organitele pandud ülesannete täitmise.
[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(3) Liikmesus seoses liikmemaksu tasumise kohustusega määratakse kindlaks liikmemaksu arvestusperioodiks oleva majandusaasta 1. juuli seisuga.

(4) Vandeaudiitori liikmemaksu suurus on 50–200 eurot vandeaudiitori kohta.
[RT I, 07.01.2025, 1- jõust. 17.01.2025]

(5) Tegevusloamaksu määr on 0,3–0,8% audiitorettevõtja liikmemaksu arvestusperioodile eelneva liikmemaksu arvestusperioodi summaarsest käesoleva seaduse § 81 lõikes 1 nimetatud tegevusloa alusel osutatud audiitorteenuste müügitulust, mida kajastatakse § 157 kohases tegevusaruandes.
[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(5¹) Järelevalvetasu määr on 0,7–2,4% audiitorettevõtja liikmemaksu arvestusperioodile eelneva liikmemaksu arvestusperioodi summaarsest käesoleva seaduse § 81 lõikes 1 nimetatud tegevusloa alusel osutatud [audiitorteenuste müügitulust](#), mida kajastatakse § 157 kohases tegevusaruandes.
[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(5²) Vandeaudiitori liikmemaks ja tegevusloamaks laekuvad eelarve üldossa ning järelevalvetasu laekub eelarve järelevalveossa.
[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(6) Audiitorkogu juhatus ja järelevalvenõukogu esitavad kumbki valdkonna eest vastutavale ministrile jooksva majandusaasta 1. märtsiks:

- 1) oma ettepanekud eeloleva majandusaasta järelevalvetasu suuruse kohta;
- 2) eeloleva majandusaasta kulude ja tulude prognoosi.

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(7) Vandeaudiitori liikmemaksu suuruse ja tegevusloamaksu määra liikmemaksu arvestusperioodiks olevaks majandusaastaks kehtestab Audiitorkogu korraline üldkoosolek. Kui üldkoosolek ei kinnita eelarve üldosa käesoleva seaduse § 105 lõikes 3² nimetatud tähtpäevaks, loetakse vandeaudiitori liikmemaks ja tegevusloamaks sellel majandusaastal kehtestatuks kõrgeimas seadusega lubatud määras.

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(7¹) Järelevalvetasu määra liikmemaksu arvestusperioodiks olevaks majandusaastaks kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#) jooksva majandusaasta 30. augustiks.

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(8) Audiitorkogu juhatuse otsusega võib määrata tegevusloamaksu summa suuruse käesoleva seaduse § 108 lõikes 1 sätestatud isikule, kes jätab määratud tähtjaks tegevusaruande esitamata või kes esitab tegevusaruandes valeandmeid või kes alustab või jätkab vandeaudiitori kutsetegevust, lähtudes võrdse kohtlemise printsiibist.

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(9) Käesoleva paragrahvi lõigetes 5 ja 5¹ sätestatud kohaldatakse ka tunnustamise sobivustesti sooritanud vandeaudiitori puhul, kes tegutseb füüsilisest isikust ettevõtjast audiitorettevõtjana.

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(10) Mõjuval põhjusel võib Audiitorkogu juhatus otsustada Audiitorkogu liikme liikmemaksu ja tegevusloamaksu tasumise tähtpäeva muutmise ja summa alandamise.

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(11) Mõjuval põhjusel võib järelevalvenõukogu otsustada Audiitorkogu liikme järelevalvetasu tasumise tähtpäeva muutmise ja summa alandamise.

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

§ 107. Vandeaudiitori liikmemaksu tasumine

(1) Vandeaudiitor on kohustatud tasuma vandeaudiitori liikmemaksu. Vandeaudiitori liikmemaksu võib tasuda organisatsioon, kus vandeaudiitor töötab.

(2) Vandeaudiitori liikmemaksu tasumise tähtpäev on liikmemaksu arvestusperioodiks oleva majandusaasta 10. november.

(3) Liikmemaksu arvestusperioodiks oleva majandusaasta jooksul Audiitorkogu liikmeks saanu on kohustatud tasuma vandeaudiitori liikmemaksu ühe kuu jooksul liikmeks saamisest arvates.

§ 108. Tegevusloamaksu ja järelevalvetasu tasumine

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(1) Audiitorettevõtja on kohustatud tasuma tegevusloamaksu ja järelevalvetasu.

(2) Tegevusloamaks tasutakse liikmemaksu arvestusperioodiks oleva majandusaasta 10. novembriks.

(2¹) Järelevalvetasu tasumise tähtpäev on liikmemaksu arvestusperioodiks oleva majandusaasta:

- 1) 10. november, millal tuleb tasuda 65% tasumisele kuuluvast summast;
- 2) 28. veebruar, millal tuleb tasuda 35% tasumisele kuuluvast summast.

(3) Järelevalvetasu tasumisele kuuluv summa arvutatakse liikmemaksu arvestusperioodile eelneva majandusaasta summaarse vandeaudiitori kutsetegevuse müügitulu ja järelevalvetasu määra korrutisena, kuid see ei või olla väiksem kui 400 eurot arvestusperioodi kohta.

(4) Liikmemaksu arvestusperioodiks oleva majandusaasta jooksul Audiitorkogu liikmeks saanu, kes on kohustatud tasuma tegevusloamaksu, peab tasuma summa, mis võrdub selleks liikmemaksu arvestusperioodiks kehtestatud vandeaudiitori liikmemaksu kolmekordse suurusega, ühe kuu jooksul liikmeks saamisest arvates.

(5) Audiitorettevõtja ei ole tegevusloa kehtivuse peatamise või lõpetamise avalduse esitamisel ja rahuldamisel enne jooksva aasta 31. detsembrit kohustatud tasuma käesoleva paragrahvi lõike 2¹ punktis 2 nimetatud summat.

(6) Suurendatud sagedusega kvaliteedikontrollile allutatud audiitorettevõtja järelevalvetasu kasvab 1,5 korda (edaspidi *suurendatud määr*). Suurendatud määra rakendatakse liikmemaksu arvestusperioodiks olevast majandusaastast, mille kestel järelevalvenõukogu käesoleva seaduse § 142 lõike 2 alusel otsuse tegi, selle liikmemaksu arvestusperioodiks oleva majandusaasta lõpuni, mille kestel järelevalvenõukogu teeb otsuse kvaliteedikontrolli nimisageduse taastamise kohta.

(7) Järelevalvetasu suurendatud määra rakendatakse ka audiitorettevõtja suhtes, kes on teinud tegevusaruandes audiitorettevõtja audiitorteenuste ja muu äritegevuse rahalise mahu osas muudatusi pärast 30. septembrit. Sellisel juhul arvutatakse järelevalvetasu suurendatud määr tegevusaruandes kajastatud ja tegelikult osutatud audiitorteenuste müügitulu vahest alljärgnevalt:

- 1) kui tegevusaruandes kajastatud müügitulu suureneb, korrutatakse juurdemääratav liikmemaksu summa arvuga 1,5;
- 2) kui tegevusaruandes kajastatud müügitulu väheneb, jagatakse tagastatav liikmemaksu summa arvuga 1,5.

(8) Suurendatud määra alusel tasumisele kuuluv järelevalvetasu summa tuleb tasuda Audiitorkogule kümne tööpäeva jooksul vastava nõude saamisest arvates.

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

3. jagu

Audiitorkogu üldkoosolek

§ 109. Üldkoosolek

(1) Üldkoosolek on Audiitorkogu organ, kuhu kuuluvad kõik Audiitorkogu liikmed.

(2) Üldkoosolek:

- 1) kinnitab Audiitorkogu põhikirja;
- 2) määrab juhatuse liikmete ja asendusliikmete arvu;
- 3) valib vandeaudiitorite hulgast presidendi, juhatuse ja revisjonikomisjoni liikmed ning asendusliikmed;
[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]
- 4) otsustab vandeaudiitorite hulgast valitud liikmete ja asendusliikmete tagasikutsumise;
- 5) kutsub tagasi vandeaudiitorite hulgast valitud juhatuse liikme ja asendusliikme, kui seda nõuab järelevalvenõukogu;
- 6) lahendab kaebused käesoleva seaduse § 115 lõikes 1 sätestatud pädevuse osas;
- 7) kinnitab Audiitorkogu majandusaasta aruande, jooksva majandusaasta eelarve üldosa ja vähemalt järgmise majandusaasta eelarve üldosa prognoosi;
[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]
- 7¹) kinnitab tegevusloamaksu määra ja vandeaudiitori liikmemaksu suuruse;
[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]
- 7²) annab juhatusele suunise käesoleva seaduse § 106 lõike 6 punktis 1 nimetatud ettepaneku tegemiseks;
[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]
- 8) kinnitab Audiitorkogu sümboolid;
- 9) otsustab teisi seaduses ja Audiitorkogu põhikirjas ettenähtud küsimusi.

§ 110. Korraline üldkoosolek

(1) Korralise üldkoosoleku kutsub juhatus kokku vähemalt üks kord aastas majandusaasta lõpule järgneva nelja kuu jooksul.

(2) Juhatus teatab Audiitorkogu liikmetele korralise üldkoosoleku aja, koha ja päevakorra vähemalt üks kuu enne selle toimumist.

§ 111. Erakorraline üldkoosolek

(1) President kutsub erakorralise üldkoosoleku kokku:

- 1) oma algatusel;
- 2) juhatuse ettepanekul;
- 3) revisjonikomisjoni ettepanekul;
- 4) järelevalvenõukogu ettepanekul;
- 5) valdkonna eest vastutava ministri ettepanekul;
- 6) kui seda nõuab vähemalt üks kuuendik Audiitorkogu liikmetest.

(2) Kui president ei kutsu üldkoosolekut kokku ühe kuu jooksul pärast Audiitorkogu liikmete, järelevalvenõukogu, juhatuse, revisjonikomisjoni või valdkonna eest vastutava ministri ettepaneku saamist, on Audiitorkogu juhatusel kohustus üldkoosolek ise kokku kutsuda.

(3) President või juhatus teatab Audiitorkogu liikmetele erakorralise üldkoosoleku aja, koha ja päevakorra vähemalt kaks nädalat enne selle toimumist.

§ 112. Otsuste vastuvõtmine ja valimine

(1) Üldkoosolek on otsustusvõimeline osavõtjate arvust sõltumata.

(2) Üldkoosoleku otsused võetakse vastu avalikul hääletamisel, kui üldkoosolek ei otsusta teisiti.

(3) Igal Audiitorkogu liikmel on üks hääl.

(4) Volituse alusel võib Audiitorkogu liige esindada hääletamisel lisaks endale ka ühte või mitut teist Audiitorkogu liiget, omades seejuures vastavat arvu hääli. Audiitorkogu peab võimaldama oma liikmel teatada esindaja määramisest ja esindatava poolt volituse tagasivõtmisest Audiitorkogule turvalisel ja Audiitorkogu liikme tuvastamist tagaval viisil kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis. Põhikirjaga võib määrata esindaja määramisest ja volituse tagasivõtmisest teatamise täpse korra.

[RT I, 12.11.2010, 1- jõust. 15.11.2010]

(5) Otsus loetakse vastuvõetuks, kui selle poolt on antud üle poole üldkoosolekul esindatud häältest. Üldkoosoleku otsusega võib ette näha suurema häälteenamuse nõude.

(6) Audiitorkogu organite liikmed valitakse üldkoosolekul järgmiste põhimõtete kohaselt:

1) hääled antakse igale kandidaadile eraldi;

2) valituks osutub rohkem hääli saanud kandidaat, kui käesolevas seaduses ei ole sätestatud teistsugust hääletamise nõuet.

(7) Presidendi valimisel osutub valituks kandidaat, kelle poolt on antud üle poole hääletamisest osavõtnute häältest. Kui ükski kandidaat ei ole saanud vajalikku häälteenamust, korraldatakse valimiste teine voor, milles osaleb kaks enim hääli saanud kandidaati. Selles voorus teisest kandidaadist rohkem hääli saanud kandidaat osutub valituks. Häälte võrdse jagunemise korral heidetakse liisku.

4. jagu Audiitorkogu president ja juhatus

§ 113. President

(1) President esindab Audiitorkogu kõigis õigustoimingutes, mis pole käesoleva seaduse kohaselt antud järelevalvenõukogu esimehe pädevusse.

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(2) President korraldab juhatuse tööd ning juhatab juhatuse ja üldkoosoleku istungeid.

(3) Presidendi äraolekul täidab tema ülesandeid asepresident.

(4) Presidendi tasu suurus määratakse eelarves üldkoosoleku otsusega.

(5) President valitakse kuni 42 kuuks.

[RT I, 07.01.2025, 1- jõust. 17.01.2025]

(6) [Kehtetu -RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

§ 114. Juhatus

(1) Juhatus on vähemalt kolmeliikmeline Audiitorkogu alaliselt tegutsev organ, mis korraldab Audiitorkogu tegevust Audiitorkogu seaduslike ja põhikirjaliste eesmärkide saavutamiseks.

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(2) Juhatus liikmed valitakse kuni 42 kuuks.

[RT I, 23.12.2014, 2- jõust. 01.01.2015]

(3) Juhatus liikme volitused algavad tema ametisse valimise päeval, kui üldkoosolek ei otsusta teisiti.

[RT I, 23.12.2014, 2- jõust. 01.01.2015]

(3¹) Juhatus liikme volitused lõpevad korraliselt tema asemele uue juhatuse liikme valimisel uue juhatuse liikme volituste algusest arvates. Juhatus liikme volitused lõpevad ennetähtaegselt tema tagasiastumise või tagasikutsumise päeval.

[RT I, 23.12.2014, 2- jõust. 01.01.2015]

(4) Juhatus peab kinni pidama järelevalvenõukogu järelevalvealastest seaduslikest korraldustest.

(5) Juhatuse liige ei või kuuluda revisjonikomisjoni ega järelevalvenõukogu koosseisu.

(6) Juhatuse täpsema töökorra võib ette näha Audiitorkogu põhikirjas.

(7) Juhatuse liikmete tasu suurus määratakse eelarves üldkoosoleku otsusega.

(8) Juhatuse koosolekud ei ole avalikud.

§ 115. Juhatuse pädevus ja ülesanded

(1) Audiitorkogu tegevuse korraldamisel on juhatuse pädevuses:

1) valida oma liikmete hulgast Audiitorkogu asepresident ja ta tagasi kutsuda;

2) nimetada ametisse Audiitorkogu kantsler, kes täidab juhatuse antud täitev-korraldavaid ülesandeid;

3) juhtida Audiitorkogu, arvestades käesoleva seaduse § 114 lõikes 4 sätestatud;

4) valitseda Audiitorkogu vara;

5) korraldada Audiitorkogu raamatupidamist;

5¹) esitada valdkonna eest vastutavale ministrile käesoleva seaduse § 106 lõikes 6 nimetatud;

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

5²) määrata tegevusloamaksu summa suurus käesoleva seaduse § 106 lõike 8 alusel;

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

5³) otsustada Audiitorkogu liikme liikmemaksu tingimused käesoleva seaduse § 106 lõike 10 alusel;

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

6) koostada ja esitada üldkoosolekule kinnitamiseks Audiitorkogu lõppenud majandusaasta raamatupidamise aastaaruanne, jooksva majandusaasta eelarve üldosa ja järgmise majandusaasta eelarve üldosa prognoos;

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

7) otsustada Audiitorkogu tegevuseks vajalike tehingute tegemine üldkoosoleku poolt kinnitatud eelarve üldosa või selle prognoosi ulatuses ja kohaselt;

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

8) korraldada koostööd teadusasutuste ja ülikoolidega.

(2) Järelevalve alal on juhatuse pädevus:

1) [kehtetu -RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

2) [kehtetu -RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

3) [kehtetu -RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

4) [kehtetu -RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

5) [kehtetu -RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

6) viia läbi vandeaudiitorite täiendusõppe kooskõlas täiendusõppe korraga;

[RT I, 23.12.2014, 2- jõust. 01.01.2015]

7) otsustada täiendusõppe tunnustamine käesoleva seaduse § 42 lõike 3 alusel;

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

8) [kehtetu -RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

9) [kehtetu -RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

10) [kehtetu -RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

11) [kehtetu -RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

12) [kehtetu -RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

13) [kehtetu -RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(3) Juhatuse ülesanne on töötada välja või muuta ja esitada järelevalvenõukogule:

1) käesoleva seaduse § 46 lõike 1 punktis 1 sätestatud standardid ja nende tõlgendused;

2) käesoleva seaduse § 46 lõikes 2 sätestatud standardid ja nende tõlgendused;

3) [kehtetu -RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

4) [kehtetu -RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

5) [kehtetu -RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

6) tegevusaruande ja läbipaistvusaruande koostamise, esitamise ja avaldamise kord;

7) Audiitorkogu asjaajamise kord;

8) vandeaudiitori täiendusõppe kord;

[RT I, 23.12.2014, 2- jõust. 01.01.2015]

9) audiitortevusega seotud soovitused ja juhendid;

10) kutseksami küsimused ja näidisvastused;

11) rahvusvaheliste standardite ja muude audiitortevusega seotud dokumentide tõlked.

(4) Juhatuse ülesanne on töötada välja või muuta ja esitada Rahandusministeeriumile:

1) kutseksami programm ja kord;

2) vandeaudiitori juhendamisel praktiseerimise ja kutsealal tegutsemise tõendamise kord.

(5) [Kehtetu -RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(6) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 sätestatud korrad esitab juhatus Rahandusministeeriumile pärast nende kooskõlastamist järelevalvenõukoguga.
[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(7) Juhatus annab järelevalvenõukogu esimehele eelarve järelevalveosa kasutamiseks ja käsutamiseks vajalikud volitused.
[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

§ 116. Juhatuse otsus

(1) Igal juhatusel on üks hääl. Juhatusel ei ole õigust hääletamisest keelduda ega erapooletuks jääda, kui käesolevast seadusest ei tulene teisiti.

(2) Juhatus on otsustusvõimeline, kui juhatusel on osalev üle poole juhatusel liikmetest. Juhatusel koosolek protokollitakse. Protokollimisnõuded sätestatakse Audiitorkogu põhikirjas.

(3) Juhatusel on õigus võtta vastu otsus koosolekut kokku kutsumata, kui sellega on nõus kõik juhatusel liikmed. Audiitorkogu põhikirjas sätestatakse menetlusreeglid ja hääletusprotokollile esitatavad nõuded juhatusel otsuse tegemiseks koosolekut kokku kutsumata.

(4) Juhatusel otsus on vastu võetud, kui selle poolt on antud üle poole hääletamises osalenud juhatusel liikmete häältest. Häälte võrdsel jagunemisel on otsustav presidendi hääl.

(5) [Kehtetu -RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(6) Juhatusel otsus tehakse Audiitorkogu liikmele, kelle suhtes otsus tehti, viivitamata teatavaks.

(7) Juhatusel liige ei või hääletada, kui otsustatakse temaga tehingu tegemist või kui hääletatakse muud teda või tema huve otseselt puudutavat otsust.
[RT I, 12.11.2010, 1- jõust. 15.11.2010]

§ 117. Juhatusel liikmete vastutus

(1) Juhatusel liikmed vastutavad seaduse ja Audiitorkogu põhikirja nõuete rikkumise ning oma kohustuste täitmata jätmisega Audiitorkogule tekitatud kahju eest solidaarselt.

(2) Juhatusel liige vabaneb vastutusest, kui ta ebaseadusliku tegevuse aluseks oleva otsuse vastuvõtmisel on jäänud eriarvamusele ning eriarvamus on kantud protokollile või kui ta ei viibinud otsuse langetamise juures.

(3) Juhatusel liikme vastu esitatava nõude aegumistähtaeg on viis aastat, kui kokkuleppel juhatusel liikmega ei ole ette nähtud muud aegumistähtaega.

5. jagu **Audiitorkogu tegevuse kontroll, aruandlus ja haldusjärelevalve**

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

§ 118. Revisjonikomisjon

(1) Revisjonikomisjon on kolmeliikmeline.

(2) Revisjonikomisjon kontrollib Audiitorkogu majandusaasta aruannet. Revisjoni käigus tuleb teha vähemalt käesoleva seaduse § 53¹ lõikes 3 nimetatud toimingud.
[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.07.2017]

(2¹) Revisjonikomisjonile võib Audiitorkogu tegevuse seaduslikkuse, otstarbekuse, tulemuslikkuse ning vara kasutamise sihipärasuse kontrollimiseks ja hindamiseks anda ühekordseid ülesandeid Audiitorkogu üldkoosolek otsusega, mille eelnõu valmistab ette juhatus või järelevalvenõukogu.
[RT I, 23.12.2014, 2- jõust. 01.01.2015]

(2²) Revisjonikomisjoni pädevusse ei kuulu käesoleva seaduse § 115 lõikes 2 ja §-s 124 nimetatud tegevuse kontrollimine ega hindamine.
[RT I, 23.12.2014, 2- jõust. 01.01.2015]

(3) Revisjonikomisjoni liige ei või kuuluda järelevalvenõukogu koosseisu ega olla töösuhtes Audiitorkogu ega Rahandusministeeriumiga.

(4) Revisjonikomisjoni liikmed valitakse kuni 42 kuuks.
[RT I, 07.01.2025, 1- jõust. 17.01.2025]

(5) Igal revisjonikomisjon liikmel on üks hääl. Revisjonikomisjoni otsus on vastu võetud, kui selle poolt on antud vähemalt kaks kolmandikku revisjonikomisjoni liikmete häältest. Revisjonikomisjoni liikmel ei ole õigust hääletamisest keelduda ega erapooletuks jääda.

§ 119. Majandusaasta ja aruandlus

(1) Audiitorkogu majandusaasta algab 1. juulil ja lõpeb 30. juunil.

(2) Juhatus koostab lõppenud majandusaasta kohta majandusaasta aruande ning esitab selle järelevalvenõukogule ja revisjonikomisjonile majandusaasta lõpule järgneva 75 päeva jooksul.
[RT I, 12.11.2010, 1- jõust. 15.11.2010]

(3) Revisjonikomisjon kontrollib majandusaasta aruannet ja koostab selle kohta revisjonikomisjoni aruande kümne tööpäeva jooksul pärast aastaaruande revisjonikomisjonile esitamist. Revisjonikomisjoni aruandes tuleb muu hulgas anda ülevaade kontrolliprotseduuridest, esitada eraldi väljatoomist nõudvad asjaolud ja kontrolli kokkuvõtte ning näidata, kas revisjonikomisjon teeb üldkoosolekule ettepaneku majandusaasta aruanne kinnitada või tagasi lükata.
[RT I, 12.11.2010, 1- jõust. 15.11.2010]

(4) Järelevalvenõukogu vaatab majandusaasta ja revisjonikomisjoni aruande läbi ning koostab selle kohta kirjaliku aruande (edaspidi *järelevalvenõukogu aruanne*). Järelevalvenõukogu aruandes tuleb näidata, kas järelevalvenõukogu kiidab juhatuse koostatud majandusaasta aruande heaks.
[RT I, 23.12.2014, 2- jõust. 01.01.2015]

(5) Järelevalvenõukogul on õigus teha järelevalvenõukogu aruandes juhatusele ettepanekuid koostatud majandusaasta aruande muutmiseks enne selle esitamist üldkoosolekule.
[RT I, 12.11.2010, 1- jõust. 15.11.2010]

(6) Majandusaasta lõpule järgneva nelja kuu jooksul esitab juhatus majandusaasta aruande üldkoosolekule kinnitamiseks koos revisjonikomisjoni ja järelevalvenõukogu aruandega.
[RT I, 12.11.2010, 1- jõust. 15.11.2010]

§ 120. Audiitorkogu tegevuse haldusjärelevalve

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

(1) Haldusjärelevalvet Audiitorkogu üle teostab Rahandusministeerium.
[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

(2) Kõigist Audiitorkogu üldkoosoleku otsustest saadetakse koopiaid Rahandusministeeriumile. Audiitorkogu juhatus saadab üldkoosoleku kinnitatud majandusaasta aruande koopia koos revisjonikomisjoni arvamuse ja järelevalvenõukogu aruande koopiatega Rahandusministeeriumile kümne tööpäeva jooksul, arvates majandusaasta aruande kinnitamisest üldkoosoleku poolt.

(3) Audiitorkogu on kohustatud esitama Rahandusministeeriumile tema nõudel oma organite dokumentide ja menetlusmaterjalide koopiaid, ära kirjad ja väljavõtted.

(4) Valdkonna eest vastutaval ministril on õigus protestida halduskohtus Audiitorkogu organi haldusakt või toiming.

9. peatükk JÄRELEVALVE JA REGISTER

1. jagu Järelevalve

§ 121. Järelevalve alused

(1) Järelevalvenõukogu on käesoleva seaduse alusel loodud Audiitorkogu sõltumatu järelevalveorgan, kelle ülesanne on korraldada järelevalvet avalikes huvides ning võtta meetmeid audiitortegevuse arengu eelduste loomiseks, vandeaudiitori kutsetegevuse kvaliteedi saavutamiseks ja selle kaitsmiseks.

(2) Järelevalvenõukogu on viie- kuni seitsmeliikmeline haldusorgan, kes täidab kooskõlas avalike huvidega talle seadusega pandud ülesandeid.
[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(3) Järelevalvenõukogu töökorra kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#)määrusega.

(4) Audiitorkogu liikmed ja käesoleva seaduse § 30¹lõike 1 kohaselt registreeritud vandeaudiitorid (edaspidi *kolmanda riigi registreeritud vandeaudiitor*) on allutatud riiklikule järelevalvele ning Audiitorkogu sisesele järelevalvele.

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(4¹) Riikliku järelevalve raames teostab järelevalvenõukogu kvaliteedikontrolli ning kaebuste menetlemist ja uurimist, teeb ettekirjutusi, määrab nende täitmiseks sunniraha ning otsustab vandeaudiitori kutse äravõtmise ja audiitorettevõtja tegevusloa kehtivuse peatamise või kehtetuks tunnistamise.

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(4²) Audiitorkogu sisesel järelevalvel raames viib järelevalvenõukogu läbi distsiplinaarmenetlusi.

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(5) Siseaudiitorite üle teostab riiklikku järelevalvet Rahandusministeerium.

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(6) Valdkonna eest vastutav minister moodustab kuni viieliikmelise nõuandva komisjoni siseaudiitorite kutsetegevuse ja järelevalvega seotud küsimuste lahendamiseks (edaspidi *siseaudiitorite kutsekomisjon*).

(7) Seaduses sätestatud karistatava teo tunnustest teadasaamisel võib järelevalvenõukogu sõltuvalt teo asjaoludest teha:

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

1) otsuse distsiplinaarmenetluse algatamiseks või ettekirjutuse rikkumise lõpetamiseks või mõlemad;

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

2) Rahandusministeeriumile ettepaneku väärteomenetluse algatamiseks;

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

3) prokuratuurile ettepaneku kriminaalmenetluse algatamiseks.

(8) Järelevalvenõukogu poolt järelevalve subjektile riikliku järelevalve teostamisel õigusvastaselt tekitatud kahju eest, samuti järelevalvenõukogu esimehe poolt tema kohustuste rikkumisega Audiitorkogule tekitatud kahju eest vastutab riigivastutuse seaduses toodud korras riik.

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(9) Käesolevas seaduses ette nähtud sunniraha rakendamisel, asendustäitmisel ja sunnivahendi rakendamisel kohaldatakse asendustäitmise ja sunniraha seaduse sätteid.

(9¹) Käesoleva seaduse alusel teostatavale riiklikule järelevalvele kohaldatakse korrakaitse seadust käesolevas seaduses ning Euroopa Liidu õigusaktides sätestatud erisustega.

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(10) Audiitorkogu liikme ja teise isiku vaheline märkimisväärne seos ei tohi takistada vajaliku järelevalve teostamist, samuti ei tohi järelevalve olla takistatud riigi, kus on asutatud või tegutseb isik, kellega audiitorkogu liikmel on märkimisväärne seos, õigusaktidest tulenevate nõuete või nende rakendamise tõttu.

§ 122. Järelevalveks vajalik info ja dokumendid

(1) Järelevalvenõukogu liikmel ja käesoleva seaduse § 138 lõikes 1 nimetatud töörühma liikmel on õigus kontrollida Audiitorkogu liikme ja kolmanda riigi registreeritud vandeaudiitori kutsetegevusega seotud üksikasju, saada Audiitorkogu liikmelt, kolmanda riigi pädevalt asutuselt ja kolmanda riigi registreeritud vandeaudiitorilt järelevalveks vajalikku informatsiooni, tutvuda Audiitorkogu liikme ja kolmanda riigi registreeritud vandeaudiitori kutsetegevusega seotud dokumentidega mis tahes teabekandjal ning saada nendest koopiaid, ära kirju ja väljavõtteid.

[RT I, 07.01.2025, 1- jõust. 17.01.2025]

(2) Audiitorkogu juhatusele teatavaks saanud teabe Audiitorkogu liikme või kolmanda riigi registreeritud vandeaudiitori poolt käesoleva seaduse rikkumise kohta peab Audiitorkogu juhatus edastama järelevalvenõukogule.

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(3) Järelevalvenõukogule teatavaks saanud teabest Audiitorkogu liikme ja kolmanda riigi registreeritud vandeaudiitori käesoleva seaduse rikkumise kohta, mille asjaolude kogum annab aluse süüteokahtluseks, mis õigusrikkumisena ei ole käsitatav käesoleva seaduse §-s 144 sätestatud distsiplinaarsüüteona ega 10. peatükis sätestatud väärteona, peab järelevalvenõukogu teavitama pädevat riigiorganit.

[RT I, 23.12.2014, 2- jõust. 01.01.2015]

§ 123. Rahandusministeeriumi pädevus ja ülesanded

(1) Rahandusministeeriumi pädevuses on:

1) korraldada registri pidamist;

- 2) haldusjärelevalve Audiitorkogu üle;
[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]
- 3) [kehtetu -RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]
- 4) [kehtetu -RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]
- 5) [kehtetu -RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]
- 5¹) [kehtetu -RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]
- 6) järelevalve siseaudiitorite üle;
- 7) siseaudiitori kutse või avaliku sektori siseaudiitori kutsetaseme andmise, andmisest keeldumise ja äravõtmise otsustamine;
- 8) kutseksami siseaudiitori eriosa alamosaga sarnase eksami tulemuste tunnustamise ja tunnustamisest keeldumise otsustamine;
- 9) siseaudiitorite kutsetegevuse osas esitatud kaebuste menetlemine;
- 10) uurimised käesoleva seaduse § 132 lõike 5 alusel;
- 11) teha otsused seoses kutseksamiga käesoleva seaduse § 33 lõike 4 alusel;
- 12) täiendusõppest vabastamise otsustamine käesoleva seaduse § 67 lõike 7 punkti 3 alusel;
- 13) täiendusõppe tunnustamine käesoleva seaduse § 67 lõike 3 alusel;
- 14) seaduses ettenähtud alustel, ulatuses ja korras haldussunni rakendamine;
- 15) käesoleva seaduse 10. peatükis nimetatud väärtegade menetlemine;
[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]
- 16) järelevalvetasu määra kehtestamine vastavalt käesoleva seaduse § 106 lõigetele 5¹ ja 7¹.
[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(1¹) [Kehtetu -RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(2) Rahandusministeeriumi ülesanne on töötada välja või muuta:

- 1) siseaudiitori kutsetegevuse ja selle aluseks olevad standardid;
- 2) tunnustatud siseaudiitori juhendamisel praktiseerimise kord;
- 3) siseaudiitori tegevusaruande koostamise ja esitamise kord;
- 4) siseaudiitori täiendusõppe kord.

[RT I, 23.12.2014, 2- jõust. 01.01.2015]

(3) Rahandusministeeriumi ülesanne on korraldada rahvusvaheliste siseauditeerimise standardite ja muude siseauditeerimisega seotud dokumentide tõlkimist.

(4) Vajaduse korral teeb siseaudiitorite kutsekomisjon valdkonna eest vastutavale ministrile ettepaneku käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 6–12 ja lõikes 2 sätestatud küsimuste kohta.

§ 124. Järelevalvenõukogu pädevus ja ülesanded

(1) Järelevalvenõukogu pädevuses on:

1) järelevalve korraldamine ja juhtimine;

1¹) eelarve järelevalveosa koostamine ja kinnitamine;

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

2) käesoleva seaduse § 115 lõike 3 punkti 1 kohaselt esitatu kinnitamine või heakskiitmine ning esitamine ülevõtmiseks ja kehtestamiseks, vajaduse korral muudatustega;

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

3) käesoleva seaduse § 115 lõike 3 punktide 2 ja 6–10 kohaselt esitatu kinnitamine, vajaduse korral muudatustega;

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

4) kutseksami küsimuste ja näidisvastuste avalikkusele kättesaadavaks tegemine;

5) nõuda Audiitorkogu üldkoosolekult juhatuse või revisjonikomisjoni liikme tagasikutsumist, kui juhatuse või revisjonikomisjon ei ole täitnud seadusest või Audiitorkogu põhikirjast tulenevaid ülesandeid või kui neid ülesandeid pole täidetud nõutava hoolsusega;

6) kvaliteedikontrolli korraldamine;

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

7) distsiplinaarmenetluse läbiviimine;

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

8) Audiitorkogu liikme kohta laekunud kaebuste menetlemine ja uurimine;

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

9) järelevalve vandeaudiitorite täiendusõppe üle;

10) eksamikomisjoni liikmete ja esimehe nimetamine ning tagasikutsumine;

11) kutse taotleja või korduseksamile suunatu kutseksamile lubamise otsustamine;

12) kutseksami sooritamise või mittesooritamise üle otsustamine;

13) vandeaudiitori kutse andmine, andmisest keeldumine ja äravõtmine;

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

13¹) tegevusloa andmine, selle andmisest keeldumine ja kehtetuks tunnistamine ning tegevusloa kehtivuse peatamine ja taastamine;

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

13²) vandeaudiitori kutse samaväärsuse tunnustamine ja tunnustamisest keeldumine;
[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

13³) kolmanda riigi vandeaudiitori registrisse kandmine ja registrist kustutamine;
[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

13⁴) samaväärsuse hindamine käesoleva seaduse § 30¹ lõigete 3 ja 4 kohaselt;
[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

13⁵) käesoleva seaduse § 89 lõikes 1 nimetatud loa andmine;
[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

14) vandeaudiitori vande vastuvõtmine;

15) [kehtetu -RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

16) täiendusõppest vabastamise otsustamine käesoleva seaduse § 42 lõike 6 punkti 3 alusel;

17) [kehtetu -RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

18) järelevalvetasu tingimuste üle otsustamine käesoleva seaduse § 106 lõike 11 alusel;

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

19) kutse äravõtmine käesoleva seaduse § 32 lõike 1 alusel;

20) [kehtetu -RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

21) igakülgse koostöö tegemine pädevate asutuste, Euroopa audiitorite järelevalveasutuste komitee, Euroopa Komisjoni ja Rahandusministeeriumiga, sealhulgas ettepanekute tegemine käesoleva seaduse alusel;

[RT I, 07.01.2025, 1- jõust. 17.01.2025]

22) otsuste tegemine käesoleva seaduse § 160 lõike 2 alusel;

23) Eesti esindamine Euroopa Komisjonis seoses audiitoritegevuse järelevalvega;

24) [kehtetu -RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

25) Audiitorkogu tegevuse kohta esitatud kaebuste menetlemine;

26) uurimine käesoleva seaduse § 132 lõigete 1–4 alusel;

27) ettepanekute tegemine käesoleva seaduse § 121 lõike 7 alusel;

28) valdkonna eest vastutavale ministrile käesoleva seaduse § 106 lõikes 6 nimetatu esitamine;

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

29) Audiitorkogu juhatuse ettepanekute kooskõlastamine, kui see on seaduses ette nähtud;

30) Audiitorkogu juhatusele ettepanekute tegemine ja korralduste andmine;

31) audiitoritevõtja vabatahtlikuks lõpetamiseks loa andmine;

[RT I, 23.12.2014, 2- jõust. 01.01.2015]

32) avaliku huvi üksusega sõlmitud kliendilepingu ülesütlemise vaidlustamine kohtus, kui selleks on mõjuv põhjus;

[RT I, 07.01.2025, 1- jõust. 17.01.2025]

33) turul valitseva kvaliteedi ja konkurentsi seiramine vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 537/2014 artiklile 27.

[RT I, 07.01.2025, 1- jõust. 17.01.2025]

(2) Järelevalvenõukogu ülesanne on korraldada:

1) [kehtetu -RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

2) rahvusvaheliste standardite ja muude audiitoritegevusega seotud dokumentide tõlkimist.

(3) Järelevalvenõukogu lahendab ka teisi audiitoritegevusega seotud küsimusi ja Audiitorkogu juhtimisega seotud ülesandeid.

§ 124¹. Järelevalvenõukogu otsused

(1) Igal järelevalvenõukogu liikmel on üks hääl. Järelevalvenõukogu liikmel ei ole õigust hääletamisest keelduda ega erapooletuks jääda, kui käesolevast seadusest ei tulene teisiti.

(2) Järelevalvenõukogu on otsustusvõimeline, kui järelevalvenõukogu koosolekul osaleb üle poole järelevalvenõukogu liikmetest. Järelevalvenõukogu koosolek protokollitakse. Protokollimisnõuded sätestatakse järelevalvenõukogu töökorras.

(3) Järelevalvenõukogul on õigus võtta vastu otsus koosolekut kokku kutsumata, kui sellega on nõus kõik järelevalvenõukogu liikmed. Järelevalvenõukogu töökorras sätestatakse menetlusreeglid ja hääletusprotokollile esitatavad nõuded järelevalvenõukogu otsuse tegemiseks koosolekut kokku kutsumata.

(4) Järelevalvenõukogu otsus on vastu võetud, kui selle poolt on antud üle poole hääletamises osalenud järelevalvenõukogu liikmete häältest. Häälte võrdse jagunemise korral on otsustav esimehe hääl.

(5) Järelevalvenõukogu otsuse allkirjastab järelevalvenõukogu esimees.

(6) Järelevalvenõukogu otsus tehakse viivitamata teatavaks isikule, kelle kohta otsus tehti.

(7) Järelevalvenõukogu liige ei või hääletada, kui hääletatakse teda või tema huve otseselt puudutavat otsust.
[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

§ 125. Järelevalvenõukogu liikmete nimetamine

- (1) Järelevalvenõukogu liikmed ja esimehe nimetab ning kutsub tagasi valdkonna eest vastutav minister.
- (2) Ettepaneku järelevalvenõukogu koosseisu kohta teevad valdkonna eest vastutavale ministrile:
 - 1) Finantsinspeksioon – ühe liikme kohta;
 - 2) Riigikontroll – ühe liikme kohta;
 - 3) Justiits- ja Digiministeerium – ühe liikme kohta.[RT I, 30.12.2024, 1- jõust. 01.01.2025, Vabariigi Valitsuse seaduse § 105.19 lõike 12 alusel asendatud sõna „Justiitsministeerium” sõnadega „Justiits- ja Digiministeerium” vastavas käändes]
 - 4) [kehtetu -RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]
- (3) Järelevalvenõukogu liikmele makstava tasu suuruse määrab valdkonna eest vastutav minister.
[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]
- (4) Järelevalvenõukogu liikme nimetamiseks on vajalik tema kirjalik nõusolek.
[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

§ 126. Järelevalvenõukogu liikmele esitatavad nõuded

- (1) Järelevalvenõukogu liikmed nimetatakse arvestuse, rahanduse, ettevõtluse või õiguse asjatundjate hulgast.
- (2) Järelevalvenõukogu liige peab olema teovõimeline Eesti kodanik, hea eri- või ärilase mainega ning juhtimiseks vajalike kogemustega.
- (3) Järelevalvenõukogu nimetatud liikmetest vähemalt üks peab olema vandeaudiitor. Järelevalvenõukogul tervikuna peab olema piisavalt teadmisi kohustusliku auditi seisukohalt olulistes valdkondades, et täita järelevalvenõukogu ülesandeid.
[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]
- (4) Järelevalvenõukogu liige ei tohi oma liikmeksõleku ajal ega kolme aasta jooksul enne liikmeks nimetamist olla:
[RT I, 23.12.2014, 2- jõust. 01.01.2015]
 - 1) osutanud audiitorteenust audiitorettevõtjana;
 - 2) omanud hääleõigust audiitorühingus;
 - 3) olnud audiitorühingu juhatuse liige või juhtima õigustatud osanik;
 - 4) töötanud audiitorühingus või olnud muul viisil sellega olulisel määral seotud.
- (5) [Kehtetu -RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]
- (6) [Kehtetu -RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]
- (7) Järelevalvenõukogu liikmeks ei või nimetada isikut:
 - 1) kes on eeluurimise või kohtu all süüdistatuna kuriteos, mille eest on seadusega ette nähtud vabadusekaotus, ega isikut, kellel on karistatus ametialases kuriteos või tahtlikult toimepandud muus kuriteos;
 - 2) kelle varasem õigusvastane tegevus või tegevusetus on kaasa toonud äriühingu pankroti, sundlõpetamise või tegevusloa kehtetuks tunnistamise;
 - 3) kes on pankrotivõlgnik või kelle suhtes on kohaldatud ärikeeldu või kellelt on seaduse alusel ära võetud õigus olla ettevõtja.
- (8) [Kehtetu -RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

§ 127. Järelevalvenõukogu liikme volituste tähtaeg

- (1) Järelevalvenõukogu liikme volituste tähtaeg on viis aastat järelevalvenõukogu liikmeks nimetamisest arvates.
- (2) Volituste tähtaja lõppemisel täidab järelevalvenõukogu liige oma kohustusi kuni uue liikme nimetamiseni, välja arvatud käesoleva seaduse § 128 lõikes 2 sätestatud juhul.
- (3) Järelevalvenõukogu liikme volituste tähtaja lõppemise, tema tagasikutsumise või surma korral esitab § 125 lõikes 2 nimetatud isik valdkonna eest vastutavale ministrile mõistlikult vajaliku aja jooksul ettepaneku uue järelevalvenõukogu liikme kohta.

§ 128. Järelevalvenõukogu liikme tagasikutsumine

- (1) Järelevalvenõukogu liikmelt enne tema volituste tähtaja lõppu tagasiastumiseks kirjaliku avalduse saamisel kutsutakse avalduse teinud liige tagasi 30 tööpäeva jooksul.

- (2) Järelevalvenõukogu liige kutsutakse tagasi viivitamata enne tema volituste tähtaja lõppu:
- 1) järelevalvenõukogu liikme suhtes kriminaalasjas süüdimõistva kohtuotsuse jõustumise korral;
 - 2) käesolevas seaduses järelevalvenõukogu liikme sõltumatuse või kutsesaladuse hoidmise kohustuse kohta sätestatu rikkumise korral;
 - 3) järelevalvenõukogu liikme suhtes pankrotiotsuse jõustumise, ärikeelu kohaldamise või seaduse alusel ettevõtjaks olemise õiguse äravõtmise korral;
 - 4) järelevalvenõukogu liikmele käesolevas seaduses esitatud nõuetele mittevastavuse või nendele nõuetele vastavuse kohta valetabe esitamise korral.

(3) Järelevalvenõukogu liikme võib enne tema volituste tähtaja lõppu tagasi kutsuda üle nelja kuu kestva haiguse või muu mõjuva põhjuse tõttu, millest tingituna järelevalvenõukogu liige on võimetu oma kohustusi täitma.

§ 129. Järelevalvenõukogu esimees

(1) Järelevalvenõukogu esimees:

- 1) korraldab järelevalvenõukogu tegevust ja selle asjaajamist;
- 2) kutsub kokku ja juhatab järelevalvenõukogu koosolekuid;
- 3) korraldab koosolekute protokollimist;
- 4) täidab muid järelevalvenõukogu tegevust puudutavaid ülesandeid.

(2) Järelevalvenõukogu esimehel on õigus sõlmida Audiitorkogu nimel töö-, töövõtu- ja käsunduslepinguid järelevalvenõukogu otsuste ettevalmistamiseks ja rakendamiseks.
[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(3) Järelevalvenõukogu esimees või tema volitatud isik on Audiitorkogu esindajaks:

- 1) järelevalvenõukogu otsuse või ettekirjutuse vaidlustamisel kohtus;
- 2) käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud lepingutest tulenevates õigussuhetes.

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

§ 129¹. Järelevalvenõukogu liikme vastutus

(1) Järelevalvenõukogu liikmed vastutavad oma õigusvastase käitumisega süüliselt tekitatud kahju eest solidaarselt.

(2) Järelevalvenõukogu liige on kohustatud riigile hüvitama tahtlikult või raske hooletuse tõttu oma kohustuste rikkumisega tekitatud kahju. Raskest hooletusest põhjustatud kahju eest nõutav hüvitis ei tohi ületada järelevalvenõukogu liikmele makstava tasu kuue kuu määra.

(3) Järelevalvenõukogu liige vabaneb vastutusest, kui ta seadusele mittevastava otsuse vastuvõtmisel asus seadusega kooskõlas olevale seisukohale ja esitas vastava eriarvamuse, mis on lisatud protokollile.

(4) Järelevalvenõukogu liikme vastu esitatav nõue aegub kolme aasta jooksul rikkumise toimumisest arvates.
[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

§ 130. Rahandusministeeriumi ja järelevalvenõukogu ettekirjutused

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(1) Rahandusministeerium võib teha ettekirjutuse, milles:

- 1) esitab Audiitorkogule või siseaudiitorile nõude lõpetada õigusrikkumine;
[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]
- 2) esitab Audiitorkogule nõude toimingute tagasitaitmiseks;
[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]
- 3) esitab Audiitorkogule nõude haldusakti andmiseks, toimingute sooritamiseks või asja uueks otsustamiseks;
[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]
- 4) suunab siseaudiitori täiendavale kutseksamile.
- 5) [kehtetu -RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(2) Järelevalvenõukogu võib teha ettekirjutuse, milles:

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

- 1) esitab vandeaudiitorile või audiitorettevõtjale nõude lõpetada õigusrikkumine;
[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]
- 2) [kehtetu -RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]
- 3) [kehtetu RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]
- 4) esitab audiitorettevõtjale nõude tegevusloa kehtetuks tunnistamise aluseks olevate puuduste kõrvaldamiseks;
- 5) esitab vandeaudiitorile nõude kutse äravõtmise aluseks olevate puuduste kõrvaldamiseks;
- 6) esitab nõude käesoleva seaduse §-s 9 sätestatud ärinime kasutamise korra rikkumise lõpetamiseks;
- 7) esitab audiitorettevõtja juhatuse liikmele, täis- või usaldusühingut juhtima õigustatud osanikule või

füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsevale vandeaudiitorile nõude käesoleva seaduse §-s 89¹ sätestatud audiitorühingu vabatahtliku lõpetamise korra rikkumise lõpetamiseks.

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(3) Ettekirjutuses peab sisalduma:

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

- 1) ettekirjutuse koostaja nimi ja ametikoht;
- 2) ettekirjutuse tegemise kuupäev;
- 3) ettekirjutuse saaja nimi ja aadress;
- 4) ettekirjutuse faktiline ja õiguslik alus;
- 5) selgelt väljendatud nõue koos viidetega asjakohaste õigusaktide sätetele;
- 6) ettekirjutuse täitmise tähtaeg;
- 7) ettekirjutuse täitmata jätmise korral rakendatava sunniraha määr;
- 8) ettekirjutuse vaidlustamise kord.

(4) Ettekirjutus antakse ettekirjutuse saajale viivitamata allkirja vastu kätte või saadetakse talle väljastusteatega tähtkirjaga.

(5) Ettekirjutuse täitmine on ettekirjutuse saajale kohustuslik ja selle vaidlustamine ei vabasta saajat ettekirjutuse täitmise kohustusest.

§ 131. Sunniraha

(1) Rahandusministeerium ja järelevalvenõukogu võivad oma käesoleva seaduse alusel tehtud ettekirjutuse täitmata jätmise või ebakohase täitmise korral rakendada sunniraha asendustäitmise ja sunniraha seaduses sätestatud korras.

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(2) Ettekirjutuse täitmata jätmise või ebakohase täitmise korral on sunniraha ülemmäär füüsilise isiku puhul kuni 5000 eurot ühe ja sama kohustuse täitmisele sundimiseks ning juriidilise isiku puhul kuni 50 000 eurot ühe ja sama kohustuse täitmisele sundimiseks.

§ 132. Uurimine

(1) Järelevalvenõukogu võib Audiitorkogu või Audiitorkogu liikme ja kolmanda riigi registreeritud vandeaudiitori tegevust iseseisvalt uurida, et selgitada, avastada, korrigeerida või vältida käesolevas seaduses sätestatud nõuetele mittevastavat tegevust.

[RT I, 23.12.2014, 2- jõust. 01.01.2015]

(2) Audiitorkogu presidendi, juhatuse, revisjonikomisjoni ja üldkoosoleku suhtes rakendab järelevalvenõukogu uurimismeetmeid käesolevas seaduses sätestatud järelevalve eesmärkide ja ülesannete täitmiseks.

(3) Eesti registrisse kantud kolmandate riikide vandeaudiitorite suhtes rakendab järelevalvenõukogu uurimismeetmeid nende tegevuse kohta Eestis.

(4) Järelevalvenõukogu võib uurimismenetluses asjaolude selgitamiseks moodustada töörühma.

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(5) Rahandusministeerium võib siseaudiitori tegevust iseseisvalt uurida, et avastada, korrigeerida või vältida käesolevas seaduses sätestatud nõuetele mittevastavat tegevust.

2. jagu Järelevalve konfidentsiaalsus, tegevuse avalikustamine ja aruandlus

§ 133. Järelevalve konfidentsiaalsus

(1) Käesoleva seaduse alusel järelevalve teostamiseks läbiviidav menetlus ei ole avalik.

(2) Järelevalve käigus järelevalve subjektilt või muudelt isikutelt või asutustelt saadud info ja dokumendid mis tahes andmekandjal, sealhulgas andmed, järelevalve käigus koostatud õiendid, aktid, ettekirjutused ja muud järelevalve tulemusi kajastavad dokumendid, on konfidentsiaalsed.

(3) Isik on kohustatud hoidma tähtajatult saladuses käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud konfidentsiaalset infot ja dokumente, mis on temale teatavaks saanud, kui käesolevas seaduses ei ole sätestatud teisiti.

(4) Isikutel on keelatud kasutada neile teatavaks saanud käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud konfidentsiaalset infot ja dokumente erahuvides.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud konfidentsiaalse info ja dokumentide, sealhulgas järelevalve tulemusi kajastavate dokumentide avaldamine on lubatud:

- 1) käesoleva seaduse § 48 lõike 3 punktides 1–5 nimetatud institutsioonidele nende ülesannete täitmiseks, tingimusel et nad on seaduse alusel kohustatud hoidma ametisaladust;
 - 2) pädevale asutusele käesoleva seaduse §-des 160 ja 162 ette nähtud korras;
 - 3) kui avalikustatava teabe põhjal ei ole võimalik kindlaks teha andmeid järelevalve subjekti kliendi kohta.
- [RT I, 23.12.2014, 2- jõust. 01.01.2015]

§ 134. Tegevuse avalikustamine

(1) Audiitorkogu organite ja audiitortegevuse järelevalve otsused ei ole avalik teave ning need avaldatakse üksnes ulatuses, mis on vajalik nende otsuste kajastamiseks registris käesoleva seaduse § 156 lõigetes 3–6 sätestatud alusel.

(2) Järelevalvenõukogul ja Rahandusministeeriumil on õigus täielikult või osaliselt avalikustada haldusakt ja kvaliteedikontrolli tulemused või väärtetasandil tehtud lahend, kui see on vajalik avalikkuse, investorite ja järelevalve subjektide klientide kaitseks või audiitortegevuse õigus- või korrapärase toimimise tagamiseks.

[RT I, 23.12.2014, 2- jõust. 01.01.2015]

(3) Järelevalvenõukogul ja Rahandusministeeriumil on õigus avalikustada järelevalve subjektide kohta süstematiseeritud või statistilisi andmeid, mis kajastavad üldistatud kujul järelevalve subjekti tegevust, tema pakutavaid teenuseid või tema finantsseisundit ning selles toimuvaid muutusi. Andmete avalikustamine on lubatud vaid juhul, kui nende põhjal ei ole võimalik kindlaks teha järelevalve subjekti üksikkliendi andmeid või koondandmetega iseloomustatavasse kogumisse kuuluvat järelevalve subjekti üksikklienti.

(4) Järelevalvenõukogu edastab Euroopa audiitorite järelevalveasutuste komiteele kord aastas koondteabe kõigi käesoleva seaduse alusel mõistetud distsiplinaar- ja väärtetasandiliste kohta.

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(5) Järelevalvenõukogu jagab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 537/2014 artikli 26 lõikes 6 nimetatud informatsiooni asjakohase avaliku huvi üksuse auditikomiteega.

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

§ 135. Järelevalve aastaraamat

Hiljemalt iga aasta 15. oktoobril teeb järelevalvenõukogu üldkasutatavas arvutivõrgus kättesaadavaks järelevalve aastaraamatu, milles avaldatakse järelevalvenõukogu tööplaani ja tegevus ning selle tulemused. Muu hulgas tuleb järelevalve aastaraamatus näidata, kuidas järelevalvenõukogu on järelevalvet korraldanud ja juhtinud.

[RT I, 23.12.2014, 2- jõust. 01.01.2015]

3. jagu Kvaliteedikontroll järelevalve osana

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

§ 136. Kvaliteedikontroll

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(1) Kvaliteedikontrolli käigus on Audiitorkogu eesmärgiks kvaliteedikontrollile allutatud isiku kontrolliperioodil osutatud audiitorteenuse õigusaktidele ning nende alusel kinnitatud standarditele või antud juhenditele ja soovitudele vastavuse kontrollimine.

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(2) Kvaliteedikontrollile on allutatud audiitorettevõtja, käesoleva seaduse § 81 lõikes 3 nimetatud isik ja kolmanda riigi registreeritud vandeaudiitor.

[RT I, 23.12.2014, 2- jõust. 01.01.2015]

(3) Kvaliteedikontrolli korraldab järelevalvenõukogu.

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(4) Käesoleva seaduse § 30 lõike 1 alusel tunnustatud isikute suhtes viiakse kvaliteedikontroll läbi nende isikute Eestis osutatud audiitorteenuse osas.

[RT I, 12.11.2010, 1- jõust. 15.11.2010]

(5) Kvaliteedikontrolli korra kinnitab järelevalvenõukogu.

§ 137. Kvaliteedikontroll

(1) Audiitorkogu teostab korralist või erakorralist kvaliteedikontrolli audiitorettevõtja ja käesoleva seaduse § 81 lõikes 3 nimetatud isiku töö- või asukohas või Audiitorkogu asukohas. Kolmanda riigi registreeritud vandeaudiitori kvaliteedikontroll teostatakse Audiitorkogu asukohas.

[RT I, 23.12.2014, 2- jõust. 01.01.2015]

(2) Audiitorkogu teostatavad kvaliteedikontrollid põhinevad eelneval andmete kogumisel ja riskianalüüsil.

(3) Kvaliteedikontrollile allutatud isiku korraline kvaliteedikontroll teostatakse sagedusega vähemalt üks kord kuue aasta jooksul (edaspidi *nimisagedus*), kui käesolevas seaduses ei ole sätestatud teisiti.

(4) Tegevusloa andmise järel teostatakse kvaliteedikontrollile allutatud isiku korraline kvaliteedikontroll kahe aasta jooksul tegevusloa andmise ajast arvates.

(5) Audiitorettevõtja suhtes, kes on avaliku huvi üksusega sõlminud kliendilepingu, samuti vandeaudiitori suhtes, kes osutab selles üksuses audiitorteenust avaliku sektori üksuses töötades, teostatakse korralist kvaliteedikontrolli vähemalt kord kolme aasta jooksul sellele avaliku huvi üksusele vandeaudiitori aruande väljastamisest arvates.

(5¹) Korralist kvaliteedikontrolli ei viida läbi audiitorettevõtja suhtes, kellele on antud tegevusluba käesoleva seaduse § 79¹ alusel.

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(6) Kvaliteedikontrolli teostamise käigus hinnatakse:

1) käesoleva seaduse § 46 alusel kehtestatud või kinnitatud vandeaudiitori kutsetegevuse standardite ja käesoleva seadusega sätestatud nõuete täitmist;

2) audiitorteenuse osutamiseks kasutatud ressursside kogust ja kvaliteeti, et selgitada vastavust käesoleva seaduse § 46 alusel kehtestatud või kinnitatud vandeaudiitori kutsetegevuse standarditele ja võimaldada otsustada käesoleva seadusega sätestatud nõuete täitmise üle;

3) sisekontrolli kui süsteemi ja selle toimivust;

3¹) kohustusliku audiitorkontrolli tasu suurust;

[RT I, 07.01.2025, 1- jõust. 17.01.2025]

4) muid toiminguid ja protseduure, mis on vajalikud järelevalve eesmärkide saavutamiseks või ülesannete täitmiseks.

(7) Kvaliteedikontrolli läbiviimisel arvestatakse kontrollitava tegevuse ulatust ja mahtu ning asjaolu, et käesoleva paragrahvi lõike 6 punktis 1 nimetatud standardid on mõeldud kohaldamiseks viisil, mis on proportsionaalne auditeeritava üksuse tegevuse ulatuse ja keerukusega.

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

§ 138. Kvaliteedikontrolli töörühm

(1) Kvaliteedikontrolli ja kutseühendusesisese distsiplinaarmenetluse viib läbi ning kaebuse ja uurimise asjaolud selgitab välja järelevalvenõukogu moodustatud töörühm (edaspidi *töörühm*).

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(2) Järelevalvenõukogu määrab töörühma suuruse ja valib liikmed lähtuvalt riskianalüüsist, eesmärgist, ajakavast ja objektist. Töörühmas peab olema vähemalt kaks liiget.

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(3) Töörühma liige peab olema läbinud järelevalvenõukogu korraldatud erikoolituse kvaliteedikontrolli alal ning omama asjakohast kutseharidust ja -kogemust audiitorkontrolli ja finantsaruandluse valdkonnas. Kestlikkusaruande audiitorkontrolli kvaliteedikontrolli tegemisel peab töörühma liige olema läbinud kvaliteedikontrollialase erikoolituse ning omama asjakohast kutseharidust ja -kogemust audiitorkontrolli ja kestlikkusaruandluse või muude kestlikkusega seotud teenuste valdkonnas.

[RT I, 07.01.2025, 1- jõust. 17.01.2025]

(4) [Kehtetu -RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(5) [Kehtetu -RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

§ 139. Töörühma sõltumatus

(1) Järelevalvenõukogu valib töörühma liikmed selliselt, et oleks välditud huvide konflikt töörühma liikme ning kontrolli või menetluse objekti või sellega seotud isikute vahel.

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(2) Töörühma liige peab järelevalvenõukogule deklareerima, et tema ja kvaliteedikontrolli või distsiplinaarmenetluse objekti või sellega seotud isikute vahel ei ole huvide konflikti.
[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(3) [Kehtetu -RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(4) [Kehtetu -RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(5) Huvide konflikt loetakse väldituks, kui seda põhjustanud suhte või muu seose lõppemisest on möödunud rohkem kui kolm aastat.
[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(6) Töörühma liikmeid tasustatakse eelarve järelevalveosast. Kui töörühma liige ei kuulu järelevalvenõukokku, sõlmib järelevalvenõukogu esimees temaga lepingu vastavalt käesoleva seaduse § 129 lõikele 2.
[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(7) Töörühma liikmeks ei tohi valida isikut, kellel on käesoleva seaduse alusel määratud kehtiv karistus.

§ 140. Töörühma töö protokoll ja aruanne

(1) Kvaliteedikontrolli läbiviimine protokollitakse. Protokollile kirjutavad ühelt poolt alla kõik töörühma liikmed ja teiselt poolt isik, kelle suhtes kvaliteedikontroll läbi viiakse, või teda esindama õigustatud isik. Kumbki allakirjutanud pool saab protokollilt ühe eksemplari.
[RT I, 23.12.2014, 2- jõust. 01.01.2015]

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud protokoll peab sisaldama vähemalt:

- 1) töös osalenute andmeid;
- 2) töö tegemise aega ja kirjeldust;
- 3) töö põhinevaid leide, seisukohti, järeldusi, ettepanekuid ja eriarvamusi.

(3) Töörühma töö tulemuste kohta esitab töörühm järelevalvenõukogule töörühma aruande, millele kirjutavad alla kõik töörühma liikmed.
[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(4) Töörühma aruanne peab sisaldama vähemalt:

- 1) töörühma koosseisu;
[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]
- 2) töö tegemise aega ja kirjeldust;
- 3) töö käigus tuvastatud leidude, sealhulgas peamiste puuduste kirjeldust;
- 4) töörühma seisukohti, sealhulgas peamisi järeldusi;
- 5) töörühma põhjendatud arvamust vandeaudiitori kutsetegevuse vastavuse või mittevastavuse kohta käesolevas seaduses sätestatud nõuetele;
- 6) töörühma ettepanekut järelevalvenõukogule;
[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]
- 7) töörühma töö käigus vormistatud protokolle, õiendeid ja muid dokumente;
- 8) töö käiku iseloomustavaid ja töörühma arvamust motiveerivaid tõendusmaterjale.

(5) [Kehtetu -RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(6) [Kehtetu -RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(7) [Kehtetu -RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(8) Töörühma töö kohta protokollilt ja aruandest koostamise ning esitamise kord sätestatakse kvaliteedikontrolli korras.

§ 141. Töörühma töö tulemused

(1) Järelevalvenõukogu arutab töörühma aruandes käsitletud teemasid ja teeb vastavad otsused.
[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(2) Järelevalvenõukogu peab andma asjaosalisele Audiitorkogu liikmele võimaluse selgitada kvaliteedikontrolli või distsiplinaarmenetluse asjaolusid ja seisukohti.
[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(3) Töörühma aruande põhjal tehtud järelevalvenõukogu otsus tehakse asjaosalisele Audiitorkogu liikmele viivitamata teatavaks ning on viimasele teda puudutavas osas täitmiseks kohustuslik.
[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(4) Järelevalvenõukogu edastab Riigikontrollis töötava käesoleva seaduse § 81 lõikes 3 nimetatud ja käesoleva seaduse kohaselt kvaliteedikontrollile allutatud isiku järelevalve tulemusi puudutava info riigikontrolörile.
[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

§ 142. Kvaliteedikontrolli nimisageduse muutmine

(1) Kvaliteedikontrolli sageduse suurendamise või vähendamise otsustab järelevalvenõukogu, lähtudes töörühma töö tulemustest.

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(2) Järelevalvenõukogul on õigus käesoleva seaduse §-s 137 sätestatud kvaliteedikontrolli nimisagedust suurendada sageduseni kuni üks kord ühe aasta jooksul (edaspidi *suurendatud sagedus*), kui töörühma töö või distsiplinaarmenetluse või kaebuse menetluse tulemusel tuvastatakse olulisi rikkumisi, mis ei ole siiski piisavad, et algatada tegevusloa kehtivuse peatamine või kehtetuks tunnistamine.

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(3) Kvaliteedikontrolli suurendatud sagedust võib järelevalvenõukogu vähendada pärast sellist kvaliteedikontrolli, mille käigus ei tuvastata olulisi rikkumisi.

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

4. jagu

Kutseühendusesisene distsiplinaarmenetlus järelevalve osana

§ 143. Kutseühendusesisese distsiplinaarmenetluse alustamine ja läbiviimine

(1) Audiitorkogu liikme kutseühendusesisese distsiplinaarmenetluse (edaspidi *distsiplinaarmenetlus*) alustamise aluseks on uurimise või kvaliteedikontrolli tulemused, Rahandusministeeriumi ettekirjutus või muu dokument või info, mis annab alust arvata, et Audiitorkogu liige on pannud toime distsiplinaarsüüteo. Distsiplinaarmenetluse alustamise aluseks olevate asjaolude kohta nõuab järelevalvenõukogu Audiitorkogu liikmelt kirjaliku seletuse.

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(2) Distsiplinaarmenetluse alustamiseks teeb järelevalvenõukogu otsuse, mis tehakse viivitamata teatavaks Audiitorkogu liikmele, kelle suhtes distsiplinaarmenetlus alustati.

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(2¹) Distsiplinaarmenetlust ei pea algatama, kui võimalik distsiplinaarsüütegu on järelevalvenõukogu veendumuse kohaselt vähetähtis või kui sama rikkumise põhjal algatatakse menetlus kutse äravõtmiseks või tegevusloa kehtetuks tunnistamiseks. Distsiplinaarsüütegu ei ole vähetähtis, kui selle toimepanemisega on tekitatud oluline varaline kahju karistusseadustiku mõistes.

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(3) Distsiplinaarmenetluse asjaolud ja läbiviimine ei ole avalikud.

(4) Distsiplinaarmenetluse korra kinnitab järelevalvenõukogu.

§ 144. Audiitorkogu liikme distsiplinaarsüüteod

(1) Audiitorkogu liikme distsiplinaarsüüteod on käesolevas seaduses sätestatud Audiitorkogu liikme kohustuse süüline täitmata jätmine või mittenõuetekohane täitmine, Audiitorkogu liikme tegevust reguleerivate muude õigusaktide, samuti järelevalvenõukogu otsuste täitmata jätmine või mittenõuetekohane täitmine.

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(2) Audiitorkogu liikme distsiplinaarsüüteod on muu hulgas:

1) ebaõigete või eksitavate andmete esitamine või avaldamine;

2) ebaõige või eksitava reklaami avaldamine;

3) täiendusõppe kohustuse rikkumine;

4) tegutsemine õiguslikus vormis, mille kohta puudub märge registris;

5) tegutsemine valdkonnas, mis on käesoleva seadusega keelatud;

6) kutsekindlustuseta tegutsemine;

7) tegevusaruande tähtaegselt esitamata jätmine pärast läbipaistvusaruande esitamise ja avalikustamise tähtaega;

[RT I, 23.12.2014, 2- jõust. 01.01.2015]

8) läbipaistvusaruande tähtaegselt esitamata või avalikustamata jätmine;

[RT I, 23.12.2014, 2- jõust. 01.01.2015]

9) tegu, mis pandi toime seoses vandeaudiitori kutsetegevusega või muu äritegevusega ja mis on vastuolus eetikakoodeksis sätestatuga ja üldtunnustatud kõlblusnormidega või mis diskrediteerib vandeaudiitori kutset, Audiitorkogu või teisi isikuid;

10) käesoleva seaduse § 45 lõikes 1 sätestatud vandeaudiitori kutsetegevuse standardite täitmise nõude rikkumine.

§ 145. Audiitorkogu liikme distsiplinaarkaristused

Distsiplinaarmenetluses on Audiitorkogu liikme distsiplinaarkaristused:

- 1) [kehtetu -RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]
- 2) noomitus;
- 3) rahaträhv või rahaträhv koos täiendavale kutseksamile suunamisega.

§ 146. Audiitorkogu liikme distsiplinaarvastutus ja distsiplinaarkaristuse määramine

(1) Distsiplinaarsüüteo toimepanemisel võib järelevalvenõukogu võtta Audiitorkogu liikme distsiplinaarvastutusele.

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(2) Audiitorkogu liikmele distsiplinaarmenetluse raames distsiplinaarkaristuse määramise õigus on järelevalvenõukogul.

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(3) Distsiplinaarmenetluses teeb järelevalvenõukogu otsuse, millega:

- 1) tuvastab distsiplinaarsüüteo ja määrab karistuse;
- 2) lõpetab menetluse ja jätab karistuse määramata, kui süütegu oli väheoluline või on aegunud;
- 3) lõpetab menetluse ja jätab karistuse määramata, kui süütegu annab aluse tegevusloa kehtetuks tunnistamiseks või kutse äravõtmiseks või
- 4) tuvastab distsiplinaarsüüteo puudumise.

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(4) Järelevalvenõukogu kannab mõistetud distsiplinaarkaristused vastutava isiku registrikaardile, märkides sealjuures õigusrikkumise sisu.

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

§ 147. Audiitorkogu liikme rahaträhv

(1) Audiitorkogu liikmele distsiplinaarkaristusena määratav rahaträhv ei või olla väiksem kui 200 eurot.

(2) Füüsilisest isikust Audiitorkogu liikmele määratakse distsiplinaarkaristusena rahaträhv kuni 6400 eurot. Juriidilisest isikust Audiitorkogu liikmele määratakse distsiplinaarkaristusena rahaträhv kuni 32 000 eurot.

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(3) Distsiplinaarkaristusena määratud rahaträhv arvatakse Audiitorkogu tuludesse ja see tuleb tasuda Audiitorkogule kolme kuu jooksul selle määramise päevast arvates. Makstud trahvidest kaks kolmandikku laekub eelarve järelevalveossa ja üks kolmandik eelarve üldossa.

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(4) Järelevalvenõukogu otsus distsiplinaarkaristusena määratud rahaträhvi kohta on täitedokumentiks täitemenetluse seadustiku § 2 lõike 1 punkti 21 mõistes.

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

§ 148. Audiitorkogu liikmele distsiplinaarkaristuse määramise tähtajad

(1) Käesoleva seaduse § 144 lõikes 1 ning lõike 2 punktides 1–8 ja 10 nimetatud süüteo eest võib distsiplinaarkaristuse määrata kolme aasta jooksul süüteo teadasaamise päevast arvates, kuid mitte hiljem kui seitse aastat pärast süüteo toimepanemist.

(2) Käesoleva seaduse § 144 lõike 2 punktis 9 nimetatud süüteo eest võib distsiplinaarkaristuse määrata kahe aasta jooksul süüteo toimepanemise päevast arvates.

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

§ 149. Ühe distsiplinaarsüüteo eest mitme distsiplinaarkaristuse määramise keeld

(1) Iga süüteo eest võib määrata ainult ühe distsiplinaarkaristuse.

(2) Süüteo jätkumine pärast distsiplinaarkaristuse määramist on uus süütegu ja selle eest võib Audiitorkogu liikmele määrata uue distsiplinaarkaristuse.

(3) Audiitorkogu liikme võtmine haldus-, kriminaal- või materiaalsele vastutusele ei takista sama teo eest distsiplinaarkaristuse määramist.

[RT I, 12.11.2010, 1- jõust. 15.11.2010]

(4) Distsiplinaarkaristust raskendav asjaolu on distsiplinaarsüüteo toimepanemise ajal kehtiv distsiplinaarkaristus varasemalt toimepandud distsiplinaarsüüteo eest.

§ 150. Distiplinaarkaristuse kustumine

Distiplinaarkaristus on kustunud, kui Audiitorkogu liikmele ei ole kahe aasta jooksul karistuse määramise päevast arvates määratud uut distiplinaarkaristust.

§ 151. Distiplinaarkaristuse vaidlustamine

Audiitorkogu liige võib distiplinaarkaristuse määramise peale esitada kaebuse Tallinna Halduskohtule 30 päeva jooksul talle distiplinaarkaristuse määramisest teatamise päevast arvates.

5. jagu Registri tegevuse alused

§ 152. Registri pidamise eesmärk

(1) Register on riiklik register, mis sisaldab informatsiooni käesoleva seaduse reguleerimisalasse kuuluvate isikute ja nende tegevuse kohta.

(2) Registri pidamise eesmärk ja ülesanded on:

- 1) informatsiooni avalikkusele kättesaadavaks tegemine;
- 2) isikute registreerimine ja arvestus, et teostada järelevalvet;
- 3) info ja dokumentide elektrooniline edastamisvõimalus;
- 4) eelduste ja võimaluste loomine elektrooniliseks asjaajamiseks.

§ 153. Registri pidamine ning vastutav ja volitatud töötaja

(1) Registri asutab ja selle põhimääruse kehtestab [Vabariigi Valitsusmäärusega](#).

(2) Registrit peetakse elektrooniliselt.

[RT I, 07.01.2025, 1- jõust. 17.01.2025]

(3) Registri vastutav töötaja on Rahandusministeerium, kes korraldab registri pidamist.

(4) Registri volitatud töötaja on Audiitorkogu, mille juhatus ja järelevalvenõukogu teevad registritoiminguid ja kasutavad registris olevaid andmeid, lähtudes käesolevas seaduses sätestatud pädevusest.

§ 154. Registrikande õiguslik tähendus

(1) Registrikanne jõustub registrisse kandmise päeval.

(2) Kanne kehtib kolmanda isiku suhtes õigena, välja arvatud juhul, kui kolmas isik teadis või pidi teadma, et kanne ei ole õige. Kanne ei peeta kehtivaks õigustoimingute suhtes, mis tehakse kümne tööpäeva jooksul pärast kande tegemist, kui kolmas isik tõendab, et ta kande sisu ei teadnud ega pidanudki teadma.

(3) Kui registrisse kandmisele kuuluvaid asjaolusid ei ole registrisse kantud, on neil asjaoludel kolmanda isiku suhtes õiguslik tähendus üksnes juhul, kui kolmas isik neist teadis või pidi teadma.

(4) Kohtuotsuse alusel tehtud kandes sisalduvad asjaolud omandavad õigusliku tähenduse kohtuotsuse jõustumisel.

§ 155. Vastutus registriandmete õigsuse eest

(1) Registris olevate andmete muutumise korral on registri nimekirja kantud isik või teda esindama õigustatud isik kohustatud viivitamata esitama registri infosüsteemi vahendusel uued andmed.

(2) Registrile andmete esitamiseks kohustatud isik vastutab esitatud andmete õigsuse eest.

(3) Kui registrile esitatakse ebaõigeid andmeid, vastutavad esitatule alla kirjutanud isikud sellega süüliselt tekitatud kahju eest solidaarselt.

§ 156. Registris olevate andmete avaldamine

(1) Registrikardi andmed on avalikud, välja arvatud andmed, mille avaldamisele on seadusega kehtestatud piirangud.

(2) Järelevalvenõukogu otsusega võib piirata käesolevas paragrahvis nimetatud andmete avalikustamist, kui avalikustamine põhjustaks asjaomastele ettevõtjatele või üksikisikutele ebaproportsionaalset kahju või ohustaks nende tervist või julgeolekut või finantsturgude stabiilsust või käimasolevat kriminaaluurimist.
[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(3) Tegevusloa peatamist ja taastamist puudutavad registrikaardi andmed on avalikud kolme aasta jooksul tegevusloa taastamist kajastava otsuse jõustumisest arvates.
[RT I, 23.12.2014, 2- jõust. 01.01.2015]

(4) Kehtetuks muutunud ja kehtetuks tunnistatud tegevusloaga isikute registrikaardi andmed on avalikud viie aasta jooksul tegevusloa kehtivuse lõppemisest või kehtetuks tunnistamise otsuse jõustumisest.
[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(5) Registrikaardi andmed käesoleva seaduse alusel määratud karistuste, tehtud ettekirjutuste ja kvaliteedikontrolli tulemuste kohta avalikustatakse vahetult pärast seaduses sätestatud vaide, kaebuse või apellatsiooni esitamise tähtaja möödumist, kui otsust ei ole vaidlustatud. Otsuse vaidlustamise korral lähtutakse edasistest lahenditest ning nende vaide esitamise tähtaegadest.
[RT I, 23.12.2014, 2- jõust. 01.01.2015]

(6) Registrikaardi andmed käesoleva seaduse alusel määratud karistuste ja tehtud ettekirjutuste kohta on registrikaardil avalikud viie aasta jooksul vastava otsuse avalikustamisest arvates. Registrikaardi andmed kvaliteedikontrolli tulemuste kohta on registrikaardil avalikud seitsme aasta jooksul vastava otsuse jõustumisest arvates.
[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(7) Igäihel on õigus tutvuda registri nimekirjaga ning saada registrikaardist koopiaid.

(8) Registri koosseisu kuuluvad menetlustoimikud ei ole avalikud.

(9) Rahandusministeeriumi poolt koopiate või tõendite väljastamise ja muude registriteenuste tasu määrad kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#)määrusega.

6. jagu

Aruandlus kutsetegevuse kohta

[RT I, 12.11.2010, 1- jõust. 15.11.2010]

§ 157. Tegevusaruanne

(1) Audiitorkogu liige on kohustatud koostama ja registri infosüsteemi vahendusel Audiitorkogule esitama tegevusaruande. Tegevusaruanne tuleb esitada 50 päeva jooksul pärast tegevusaruande perioodi lõppu. Audiitorkogu liikmesuse lõppemisel tuleb tegevusaruanne esitada 50 päeva jooksul liikmesuse lõppemisest arvates.
[RT I, 23.12.2014, 2- jõust. 01.01.2015]

(2) Tegevusaruanne sisaldab andmeid Audiitorkogu liikme tegevuse kohta tegevusaruande perioodil 1. juulist 30. juunini. Kui tegevusaruanne tuleb esitada seoses Audiitorkogu liikme Audiitorkogust väljaarvamisega, koostatakse tegevusaruanne perioodi kohta, mis jääb Audiitorkogu liikme Audiitorkogust väljaarvamise ja viimase kohustusliku tegevusaruande perioodi lõpu kuupäeva vahele. Tegevusaruanne koostatakse eesti keeles.
[RT I, 23.12.2014, 2- jõust. 01.01.2015]

(3) Tegevusaruandes esitatakse vähemalt järgmised andmed:

- 1) audiitorettevõtja vandeaudiitori kutsetegevuse õiguslik vorm;
- 2) vandeaudiitori täiendusõpped, milles on osaletud, nende korraldajad ja ajaline kestus;
- 3) audiitorettevõtja audiitorteenuste ja muu äritegevuse rahaline maht;
- 4) audiitorettevõtja audiitorteenuste ja muu äritegevuse ajaline kestus tundides;
- 5) kehtivad registrikaardile kantavad andmed.

(4) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatule võib järelevalvenõukogu täpsustada tegevusaruandes Audiitorkogu liikme tegevuse praktika kohta esitatavaid andmeid.

(5) Tegevusaruande vormi ning selle koostamise ja esitamise korra kinnitab järelevalvenõukogu.

(6) Tegevusaruande andmed Audiitorkogu liikme tegevuse praktika kohta ei ole avalikud, välja arvatud kehtivad registrikaardile kantavad andmed.

(7) Audiitorkogu juhatus esitab järelevalvenõukogule tegevusaruannetes sisalduva info koondaruande hiljemalt jooksva aasta 31. augustiks.

§ 158. Läbipaistvusaruanne

(1) Audiitorettevõtja, kelle usalduskliendiks lõppenud majandusaastal oli avaliku huvi üksus, on kohustatud koostama Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 537/2014 artiklis 13 nimetatud läbipaistvusaruande, esitama selle registri infosüsteemi vahendusel Audiitorkogule nelja kuu jooksul pärast majandusaasta lõppu ning avalikustama samaks tähtpäevaks selle ka oma kodulehel või viimase puudumisel Audiitorkogu kodulehel. [RT I, 07.01.2025, 1- jõust. 17.01.2025]

(2) Läbipaistvusaruanne sisaldab andmeid audiitorettevõtja vandeaudiitori kutsetegevuse praktika kohta majandusaastal. Läbipaistvusaruanne koostatakse eesti keeles ja ühes nende riikide ametlikus keeles, kus kliendiks olev avaliku huvi üksus tegutseb. [RT I, 07.01.2025, 1- jõust. 17.01.2025]

(3) Läbipaistvusaruanne peab sisaldama vähemalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 537/2014 artikli 13 lõikes 2 nimetatud teavet. [RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.07.2017]

(4) [Kehtetu -RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.07.2017]

(5) Läbipaistvusaruande vormi ning selle koostamise, esitamise ja avaldamise korra kinnitab järelevalvenõukogu.

(6) [Kehtetu -RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.07.2017]

(7) [Kehtetu -RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.07.2017]

(8) [Kehtetu -RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.07.2017]

(9) Järelevalvenõukogu võib otsustada avaldada ühepoolset andmed, mis läbipaistvusaruande koostaja oleks vastavalt käesolevas seaduses sätestatule pidanud läbipaistvusaruandes avaldama, kuid mis on jäetud avaldamata.

§ 159. Siseaudiitori tegevusaruanne

(1) Siseaudiitor on kohustatud koostama ja registri infosüsteemi vahendusel esitama siseaudiitori tegevusaruande perioodi lõpule järgneva kahe kuu jooksul siseaudiitori tegevusaruande.

(2) Siseaudiitori tegevusaruanne sisaldab andmeid siseaudiitori kutsetegevuse praktika kohta siseaudiitori tegevusaruande perioodil – 1. jaanuarist 31. detsembrini. Siseaudiitori tegevusaruanne koostatakse eesti keeles.

(3) Siseaudiitor esitab oma kutsetegevuse praktika kohta siseaudiitori tegevusaruandes vähemalt järgmised andmed:

- 1) täiendusõpped, milles on osaletud, nende korraldajad ja ajaline kestus;
- 2) kehtivad registrikaardile kantavad andmed.

(4) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatule võib valdkonna eest vastutav minister määrusega täpsustada siseaudiitori tegevusaruandes tema kutsetegevuse praktika kohta esitatavaid andmeid.

(5) Siseaudiitori tegevusaruande vormi ning selle koostamise ja esitamise korra kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#) määrusega.

(6) Registri infosüsteemi vahendusel esitatud siseaudiitori tegevusaruande andmed tema kutsetegevuse praktika kohta ei ole avalikud.

7. jagu

Vandeaudiitori kutsetegevusalane koostöö pädevate asutustega

§ 160. Pädevale asutusele info edastamise piirangud

(1) Kutsetegevusega seotud infot või dokumente võib edastada või avaldada pädevale asutusele väljaspool Eestit ainult järelevalvenõukogu.

(2) Pädeva asutuse taotluse vandeaudiitori kutsetegevusega seotud info või dokumentide saamiseks või avaldamiseks, samuti järelevalveks, uurimiseks või nendes osalemiseks, võib järelevalvenõukogu otsusega tagasi lükata, kui:

- 1) vandeaudiitori kutsetegevusega seotud info või dokumentide andmine või avaldamine või järelevalve või uurimine või selles osalemine kahjustaks Euroopa Liidu või Eesti suveräänsust, julgeolekut või avalikku korda;
- 2) isikuandmete edastamisel rikutaks isikuandmete kaitse seaduse §-s 18 sätestatud;
- 3) Eesti ametivõimud on juba algatanud sama tegevuse ja samade isikute suhtes kohtumenetluse;
[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]
- 3¹) kui sama tegevuse ja samade isikute suhtes on juba läbi viidud kaebuse menetlus, uurimine või distsiplinaar- või väärteomenetlus;
[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]
- 4) taotletavat ei kasutataks vandeaudiitori kutsetegevuse järelevalveks avalikes huvides.

§ 161. Koostöö lepinguriigi pädevate asutustega

(1) Järelevalvenõukogu teeb igakülgselt koostööd lepinguriikide pädevate asutustega ja nimetab esindaja Euroopa audiitorite järelevalveasutuste komiteesse.
[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.07.2017]

(2) Audiitorkogu liikmed alluvad lepinguriigis osutatud vandeaudiitori kutsetegevuses sealse pädeva asutuse järelevalvele ja kvaliteedikontrollile.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud pädeva asutuse järelevalves või kvaliteedikontrollis võib osaleda ka järelevalvenõukogu määratud esindaja.

§ 162. Koostöö kolmandate riikide pädevate asutustega

(1) Järelevalvenõukogu teeb koostööd kolmandate riikide pädevate asutustega käesolevas jaos sätestatud korras.

(2) Kui Euroopa Komisjon on hinnanud kolmanda riigi isikuandmete kaitse taseme piisavaks, valmistab järelevalvenõukogu selle riigi asjaomase pädeva asutusega ette lepingu, millega reguleeritakse vastastikusel tunnustamisel põhinevat koostööd.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud koostöölepingu allkirjastab Vabariigi Valitsuse volituse alusel valdkonna eest vastutav minister.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud koostöölepingus sätestatud töökorraldus reguleerib muu hulgas, et:

- 1) pädev asutus selgitab järelevalvenõukogule vandeaudiitori kutsetegevusega seotud dokumentide või info taotlemise või avaldamise, järelevalve ja uurimise või selles osalemise eesmärgi;
- 2) pädeva asutuse, selle töötajate ja varem töötanud isikute kohta kehtib kutsesaladuse hoidmise kohustus;
- 3) pädev asutus võib taotletavat vandeaudiitori kutsetegevusega seotud infot või dokumente kasutada või avaldada ainult vandeaudiitori kutsetegevuse järelevalves avalikes huvides ja ohustamata auditeeritava üksuse tööstus- ja intellektuaalomandi kaitstust.
[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(5) Rahandusministeerium esitab käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud koostöölepingus sätestatud töökorralduse Euroopa Komisjonile.

§ 162¹. Koostöö Euroopa järelevalveasutustega

Järelevalvenõukogu teeb koostööd Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve, Euroopa Pangandusjärelevalve, Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve ja Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukoguga, kui see on vajalik Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusest (EL) nr 537/2014 tulenevate kohustuste ja ülesannete täitmiseks.

[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.07.2017]

10. peatükk VASTUTUS

§ 163. Kvaliteedikontrolli, distsiplinaarmenetluse ja uurimise takistamine

[Kehtetu -RT I, 12.07.2014, 1- jõust. 01.01.2015]

§ 164. Vandeaudiitori tegevuse, kutsetegevuse ja audiitorteenuse osutamise aluste rikkumine

(1) Käesoleva seaduse § 55 lõigetes 1 ja 2, § 58 lõikes 1 ja § 63 lõigetes 1–5 sätestatu rikkumise eest vandeaudiitori poolt – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.
[RT I, 12.07.2014, 1- jõust. 01.01.2015]

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 20 000 eurot.
[RT I 2010, 22, 108- jõust. 01.01.2011]

§ 165. Kutsetegevuse dokumentide kogumise, säilitamise ja hävitamise nõuete rikkumine

(1) Kutsetegevuse dokumentide kogumise, säilitamise või hävitamise nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.
[RT I, 12.07.2014, 1- jõust. 01.01.2015]

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 32 000 eurot või kuni viis protsenti juriidilise isiku käibest.
[RT I, 17.03.2023, 2- jõust. 01.11.2023]

§ 166. Audiitorühingule sätestatud nõuete rikkumine

[Kehtetu -RT I, 12.07.2014, 1- jõust. 01.01.2015]

§ 166¹. Audiitorühingu lõpetamise korra rikkumine

Käesoleva seaduse §-s 89¹ sätestatud audiitorühingu vabatahtliku lõpetamise korra rikkumise eest audiitorettevõtja juhatuse liikme, täis- või usaldusühingut juhtima õigustatud osaniku või füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsenud vandeaudiitori poolt – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.
[RT I, 23.12.2014, 2- jõust. 01.01.2015]

§ 166². Tegevuspiirangu rikkumine

Käesoleva seaduse §-s 47¹ sätestatud tegevuspiirangu rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.
[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

§ 166³. Avaliku huvi üksuse juhtorgani või auditikomitee liikmele kehtestatud kohustuste rikkumine

(1) Käesoleva seaduse § 55 lõikes 1² või 1³ või Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 537/2014 artiklites 4, 5 või 16 sätestatud nõude rikkumise eest – karistatakse vastutavat avaliku huvi üksuse juhtorgani või auditikomitee liiget rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Käesolevas paragrahvis nimetatud karistuse kohaldamisest teavitab kohtuväline menetleja viivitamata järelevalvenõukogu, kes teavitab sellest Euroopa audiitorite järelevalveasutuste komiteed.
[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

§ 167. Seaduses sätestatud nõuetele mittevastav kvaliteedikontroll ja distsiplinaarmenetlus

[Kehtetu -RT I, 12.07.2014, 1- jõust. 01.01.2015]

§ 168. Seaduses sätestatud nõuetele mittevastav täiendusõpe

[Kehtetu -RT I, 12.07.2014, 1- jõust. 01.01.2015]

§ 168¹. Juriidilise isiku käive

Käesolevas peatükis sätestatud juriidilise isiku käive on audiitorettevõtja audiitorteenuste ja muu äritegevuse rahaline maht vastavalt viimasele esitatud tegevusaruandele.
[RT I, 17.03.2023, 2- jõust. 01.11.2023]

§ 169. Menetlus

Käesoleva seaduse §-des 164–166³ sätestatud väärtegade kohtuväline menetleja on Rahandusministeerium.
[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

11. peatükk SEADUSE RAKENDAMINE

§ 170. Vandeaudiitori kutsetegevuse standardi kohaldamine

(1) Käesoleva seaduse §-s 46 sätestatud alustel vandeaudiitori kutsetegevuse standardi kehtestamise või kinnitamiseni tuleb vandeaudiitori kutsetegevusega seotud teenust osutada kooskõlas IFAC-i kinnitatud asjakohase teenuse standardiga või auditeerimiseeskirjaga.

(2) Auditeerimiseeskiri sisaldab nõudeid kutse-eeetika ning vandeaudiitori ja audiitorühingu tegevuse kohta, mis põhinevad IFAC-i kinnitatud rahvusvahelistel standarditel. Auditeerimiseeskirja on välja töötanud Audiitorkogu juhatus.

(3) Audiitorkogu juhatusel väljastatud auditeerimiseeskirja kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#)määrusega.

(4) Käesoleva seaduse §-s 70 sätestatud alusel siseaudiitori kutsetegevuse standardi kehtestamiseni peab siseaudiitor kutsetegevusega seotud tööülesande täitma kooskõlas IIA kinnitatud asjakohase standardiga.

§ 171. Seaduse kohaldamine audiitorile, kellele on audiitori kutsetunnistus väljastatud enne käesoleva seaduse jõustumist

(1) Audiitorile, kellele on audiitori kutsetunnistus väljastatud enne käesoleva seaduse jõustumist ja kes on audiitorite nimekirjas ning kelle kutsetegevus käesoleva seaduse jõustumisel ei ole järjest peatatud enam kui kaks aastat või kes on audiitorite nimekirja kantud käesoleva seaduse jõustumise järel käesoleva seaduse § 185 alusel, antakse käesoleva seaduse jõustumisel või audiitorite nimekirja kandmisel vandeaudiitori kutse ja kutset kinnitav märke kantakse registrisse.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 alusel vandeaudiitori kutse saanud isik, kes on audiitorite nimekirja kantud enne käesoleva seaduse jõustumist, annab käesoleva seaduse § 31 lõikes 1 sätestatud vande.

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 1 alusel vandeaudiitori kutse saanud isikule, kelle kutsetegevus käesoleva seaduse jõustumisel ei ole distsiplinaarkaristusena peatatud ja kes on täitnud käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud kohustuse ja esitanud vastava avalduse järelevalvenõukogule, kohaldatakse käesolevas seaduses füüsilisest isikust ettevõtjana tegutseva audiitoritettevõtja kohta sätestatud 2012. aasta 30. septembrini. Käesoleva paragrahvi lõike 1 alusel vandeaudiitori kutse saanud isiku korral tähendab tegevusloa kehtivuse lõppemine, kehtetuks tunnistamine või peatamine käesolevas seaduses füüsilisest isikust ettevõtjana tegutseva audiitoritettevõtja kohta sätestatu kohaldamise lõppemist. Kohaldamise lõppemisel taotletakse tegevusloa üldistel alustel, lähtudes käesoleva seaduse 5. peatükis audiitorühingule tegevusloa taotlemise nõuetest. [RT I, 07.01.2025, 1- jõust. 17.01.2025]

(4) Käesoleva paragrahvi lõike 1 alusel vandeaudiitori kutse saanud isik, kes on sooritanud käesoleva seaduse § 26 lõikes 2 nimetatud kutseeksami vandeaudiitori eriosa alamosa testi 2012. aasta 1. oktoobriks, võib esitada taotluse tegevusloa saamiseks. [RT I, 22.09.2011, 3- jõust. 02.10.2011]

(5) Käesoleva paragrahvi lõike 1 alusel vandeaudiitori kutse saanud isik, kes ei ole sooritanud käesoleva seaduse § 26 lõikes 2 nimetatud kutseeksami vandeaudiitori eriosa alamosa testi 2012. aasta 1. oktoobriks, võib esitada taotluse tegevusloa saamiseks või kuuluda vandeaudiitorina audiitorühingu osade või aktsiatega esindatud häälte enamuse hulka või seaduse või prokuura alusel audiitorühingut esindada pärast kutseeksami raamatupidamise eriosa ja vandeaudiitori eriosa sooritamist. [RT I, 23.12.2014, 2- jõust. 01.01.2015]

(6) Füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsev vandeaudiitor või seaduse alusel audiitorühingut esindav vandeaudiitor, kes ei ole sooritanud käesoleva seaduse § 26 lõikes 2 nimetatud kutseeksami vandeaudiitori eriosa alamosa testi, võib enne 2012. aasta 30. septembrit käesoleva seaduse §-des 50 ja 51 nimetatud audiitorteenuse osutamiseks sõlmitud kliendilepingu kohaselt allkirjastada vandeaudiitori aruannet kuni 2012. aasta 30. septembrini. [RT I, 22.09.2011, 3- jõust. 02.10.2011]

(7) Käesoleva paragrahvi lõike 4 alusel tegevusloa saanud vandeaudiitorile käesoleva seaduse § 137 lõikes 4 sätestatud ei kohaldata.

(8) Selle audiitori kutsetegevus, kellele on audiitori kutsetunnistus väljastatud enne käesoleva seaduse jõustumist ja kes on kantud audiitorite nimekirja ning kes on Audiitorkogu juhatusel otsusega suunatud täiendavale eksamile, kuid kes ei ole täiendavat eksamit sooritanud hiljemalt käesoleva seaduse jõustumise päeval või kellele ei laiene käesoleva paragrahvi lõige 1, lõpetatakse käesoleva seaduse jõustumiseni kehtinud audiitortegevuse seaduse mõistes käesoleva seaduse jõustumisel.

(9) Käesoleva paragrahvi lõike 1 alusel vandeaudiitori kutse saanud isik, kes on täitnud käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud kohustuse ja kes on Audiitorkogu liige, peab avaliku sektori vandeaudiitori kutsetaseme taotlemisel sooritama käesoleva seaduse § 19 lõike 1 punktis 3 nimetatud kutseeksami jao. [RT I, 12.11.2010, 1- jõust. 15.11.2010]

§ 172. Audiitori kutsetunnistuse kehtivuse lõppemine

Audiitoritele enne käesoleva seaduse jõustumist väljastatud ja käesoleva seaduse jõustumise ajal kehtivad kutsetunnistused kaotavad kehtivuse käesoleva seaduse jõustumise päeval. Kehtetu kutsetunnistusega audiitoril ei ole õigust audiitorteenust osutada.

§ 173. Kliendilepingute kooskõlla viimine käesoleva seadusega

Enne käesoleva seaduse jõustumist sõlmitud kliendilepingud tuleb viia kooskõlla käesoleva seadusega hiljemalt 2010. aasta 31. detsembriks.

§ 174. Seaduse kohaldamine audiitorühingutele, mis on audiitorite nimekirjas käesoleva seaduse jõustumise ajal

(1) Audiitorühingutele, mis on audiitorite nimekirjas käesoleva seaduse jõustumise ajal, antakse tegevusluba käesoleva seaduse jõustumise päeval.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 alusel tegevusloa saanud audiitorühing on Audiitorkogu liige alates tegevusloa saamisest.

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 1 alusel antud tegevusloa kehtivus lõpeb 2010. aasta 1. juulil, kui Audiitorühing ei vasta nimetatud tähtajaks käesoleva seadusega audiitorühingutele esitatud nõuetele.

(4) Käesoleva paragrahvi lõike 1 alusel tegevusloa saanud audiitorühingule käesoleva seaduse § 137 lõikes 4 sätestatud ei kohaldata.

§ 175. Avaliku huvi ja avaliku sektori üksuse sätete jõustumine

(1) Käesoleva seaduse § 207 lõikes 7 sätestatu jõustumiseni ei rakendata § 13 lõike 1 punktides 1–3 ning lõigetes 2 ja 3 nimetatute kohta § 59 lõigetes 1 ja 2 sätestatud.

(2) Käesoleva seaduse § 20 lõike 6 jõustumiseni 2014. aasta 1. jaanuaril loetakse eksamineeritava praktiseerimise nõue täidetuks avaliku sektori üksuses töötava isiku puhul, kes taotleb vandeaudiitori kutset ja tõendab, et ta on vähemalt kolm aastat töötanud Riigikontrollis ametikohal, mis on võimaldanud tal omandada küllaldased teadmised rahanduse, õiguse ja arvestuse valdkonnas, ning kellel on riigikontrolöri soovitus. [RT I, 22.09.2011, 3- jõust. 02.10.2011]

§ 176. Järelevalve teostamine ja distsiplinaarkaristust raskendava asjaolu kohaldamine

(1) Käesoleva seaduse jõustumise ajal pooleliolevale järelevalvele kohaldatakse käesoleva seaduse jõustumiseni kehtinud audiitortevuse seadust.

(2) Käesoleva seaduse jõustumiseni kehtinud audiitortevuse seaduse alusel määratud distsiplinaarkaristustele kohaldatakse käesoleva seaduse § 149 lõikes 4 ja §-s 150 sätestatud.

§ 177. Järelevalvenõukogu kokkukutsumine ja registri töölerakendamine

(1) Rahandusminister nimetab käesoleva seaduse § 125 lõike 1 alusel järelevalvenõukogu liikmed ja esimehe ning käesoleva seaduse § 121 lõike 6 alusel siseaudiitorite kutsekomisjoni liikmed 2010. aasta 31. märtsiks.

(2) Käesoleva seaduse jõustumiseni kehtinud audiitortevuse seaduses sätestatud kutsekomisjoni õigusjärglane on järelevalvenõukogu.

(3) Käesoleva seaduse § 152 lõikes 1 sätestatud register rakendatakse tööle hiljemalt 2010. aasta 1. juulil.

(4) Audiitorettevõtja teavitab alates 2010. aasta 1. juulist registri infosüsteemi vahendusel järelevalvenõukogu kindlustandva audiitorteenuse osutamiseks avaliku huvi üksusega sõlmitud kliendilepingutest ja viimase sellise kliendilepingu lõppemisest.

(5) Senise järelevalvenõukogu volitused lõpevad 2017. aasta 1. septembril. Valdkonna eest vastutav minister nimetab järelevalvenõukogu uue koosseisu liikmed ja esimehe 2017. aasta 2. septembril. [RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

§ 178. Audiitorkogu tegevuse ja dokumentide käesoleva seadusega kooskõlla viimine

(1) Audiitorkogu juhatuse ja revisjonikomisjoni volitused, mis hakkasid kehtima enne käesoleva seaduse jõustumist, lõpevad käesoleva seaduse alusel Audiitorkogu organite valimisega, kuid mitte hiljem kui 2010. aasta 31. detsembril.

(2) Audiitorkogu majandusaastat, mille kestel käesolev seadus vastu võeti, lühendatakse kuue kuu võrra. Käesolevale seadusele vastav 12-kuuline majandusaasta algab 2010. aasta 1. juulil.

(3) Audiitorkogu juhatus teeb rahandusministrile järelevalvenõukogu koosseisu kahe liikme suhtes ettepaneku. Audiitorkogu juhatuse ettepaneku alusel nimetatud järelevalvenõukogu liikmete volitused kehtivad 2010. aasta 31. detsembrini või käesoleva seaduse alusel Audiitorkogu esindajate valimiseni järelevalvenõukogusse.

(4) Audiitorkogu on kohustatud hiljemalt 2010. aasta 1. juuliks viima oma dokumendid ja tegevuse kooskõlla käesoleva seadusega.

(5) Käesoleva seaduse alusel Audiitorkogu organite valimiseni täidab käesolevas seaduses sätestatud Audiitorkogu presidendi ülesandeid Audiitorkogu juhatuse esimees.

(6) Audiitorkogu juhatus kehtestab hiljemalt 2010. aasta 25. märtsiks käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud kuue kuu võrra lühendatud majandusaasta perioodiks Audiitorkogu eelarve ning vajaduse korral käesoleva seaduse § 105 lõikes 6 nimetatud likviidsusreservi ja liikme ühekordse täiendava liikmemaksu suuruse.

(7) Audiitorkogu liikmelisus Audiitorkogu liikme ühekordse täiendava liikmemaksu osas määratakse 2010. aasta 8. märtsi seisuga.

(8) Käesoleva paragrahvi lõike 6 alusel kehtestatud ühekordse täiendava liikmemaksu tasumise tähtpäev on 2010. aasta 30. aprill.

(9) Kvaliteedikontroll, distsiplinaarmenetlus ja kaebuse uurimine, mida on alustatud enne 2017. aasta 1. septembrit, viiakse lõpule menetluse algatamise ajal kehtinud korra kohaselt.
[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(10) Järelevalvenõukogu alustab kvaliteedikontrollide läbiviimist, sealhulgas kinnitab uue kvaliteedikontrolli perioodi ja kvaliteedikontrolli valimi, enne 2017. aasta 30. septembrit.
[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(11) 2017. aasta 1. septembril arvatakse Audiitorkogu raamatupidamise aastaaruandes seisuga 2017. aasta 30. juuni bilansis kirjel „Raha“ kajastatavad ja lisa 2 avatud likviidsed rahalised vahendid käesoleva seaduse § 105 lõikes 7 nimetatud summa ulatuses likviidsusreservi kuuluvaks.
[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

§ 179. Vandeaudiitori liikmemaksu ja tegevusloamaksu määra rakendamine

Käesoleva seaduse jõustumise aastal algaval liikmemaksu arvestusperioodil on:

- 1) vandeaudiitori liikmemaksu suurus 64 eurot;
- 2) tegevusloamaksu määr 1% vandeaudiitori audiitorteenuste summaarsest müügitulust.

[RT I, 12.11.2010, 1- jõust. 15.11.2010]

§ 179¹. Järelevalvetasu määra rakendamine

Järelevalvetasu määr 2017. aasta 1. juulil algaval audiitorettevõtja liikmemaksu arvestusperioodil on 1,2% eelneva liikmemaksu arvestusperioodi summaarsest käesoleva seaduse § 81 lõikes 1 nimetatud tegevusloa alusel osutatud audiitorteenuste müügitulust, mida kajastatakse käesoleva seaduse § 157 kohases tegevusaruandes.
[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

§ 180. Vandeaudiitori täiendusõppe kohustuse rakendamine

(1) Käesoleva seaduse § 42 lõikes 3 sätestatud Audiitorkogu poolt korraldatava täiendusõppe ajalist mahtu rakendatakse alates Audiitorkogu majandusaastast, mis algab 2011. aastal.

(2) Käesoleva seaduse § 42 lõikes 3 sätestatud täiendusõppe ajaline maht on Audiitorkogu majandusaastal, mis algab 2010. aasta 1. juulil, 12 akadeemilist tundi.

(3) Käesoleva seaduse 2015. aasta 1. jaanuaril jõustunud redaktsiooni § 42 lõikes 3 nimetatud kolmeaastast arvestusperioodi ja lõikes 4 nimetatud tingimust rakendatakse alates Audiitorkogu majandusaastast, mis algas 2013. aasta 1. juulil.
[RT I, 23.12.2014, 2- jõust. 01.01.2015]

§ 181. Kohustusliku kutsekindlustuse sätete rakendamine

(1) Käesoleva seaduse § 64 lõigetes 1 ja 2 sätestatud viimase lõppenud tegevusaruande perioodina käsitatakse seaduse jõustumisel ajavahemikku 2008. aasta 1. juulist 2009. aasta 30. juunini.

(2) Käesolevas seaduses sätestatud nõuetele vastavad kohustusliku kutsekindlustuse kindlustuslepingud peavad kehtima hakkama hiljemalt 2010. aasta 1. juulil.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud kuupäevani kehtivad kohustusliku kutsekindlustuse kindlustuslepingud peavad vastama käesoleva seaduse jõustumiseni kehtinud audiitortevõtte seaduses sätestatud ja selle alusel kehtestatud nõuetele.

(4) Käesolevas seaduses sätestatud nõuetele vastavad kohustusliku kutsekindlustuse kindlustuslepingud tuleb viia kooskõlla käesoleva seaduse § 64 lõigetes 1 ja 2 sätestatud viimase lõppenud tegevusaruande perioodi andmetega hiljemalt jooksva aasta 30. septembriks.
[RT I, 12.11.2010, 1- jõust. 15.11.2010]

§ 182. Vandeaudiitori kutsetegevuse aruandluse sätete rakendamine

(1) Käesoleva seaduse § 157 lõigetes 1 ja 2 sätestatud tegevusaruande perioodina käsitatakse seaduse jõustumisel ajavahemikku 2009. aasta 1. juulist 2010. aasta 30. juunini.

(2) Käesoleva seaduse § 158 lõigetes 1 ja 2 sätestatud läbipaistvusaruande perioodina käsitatakse seaduse jõustumisel ajavahemikku 2009. aasta 1. juulist 2010. aasta 30. juunini.

(3) Käesoleva seaduse § 159 lõigetes 1 ja 2 sätestatud siseaudiitori tegevusaruande perioodina käsitatakse seaduse jõustumisel ajavahemikku 2010. aasta 1. jaanuarist 2010. aasta 31. detsembrini.

§ 183. Siseaudiitorile ja vandeaudiitorile esitatavate nõuete rakendamine

[RT I, 23.12.2014, 2- jõust. 01.01.2015]

Käesoleva seaduse § 20 lõike 2 jõustumiseni 2014. aasta 1. jaanuaril peab eksamineeritav olema enne kutseeksami tegemiseks avalduse esitamist praktiseerinud:

[RT I, 22.09.2011, 3- jõust. 02.10.2011]

- 1) vandeaudiitori juhendamisel vähemalt kolm aastat, kui ta taotleb vandeaudiitori kutset;
- 2) tunnustatud siseaudiitori juhendamisel vähemalt kaks aastat või tegutsenud vähemalt viis aastat kutsealal, mis on võimaldanud tal omandada küllaldased teadmised rahanduse, õiguse ja sisekontrolli valdkonnas, kui ta taotleb siseaudiitori kutset või kutsetaset.

§ 184. Auditi kohustus kuni käesoleva seaduse §-de 91 ja 92 jõustumiseni

(1) Kuni käesoleva seaduse §-de 91 ja 92 jõustumiseni on lisaks muudele seadustes sätestatud juhtudele raamatupidamise aastaaruande audit kohustuslik raamatupidamiskohustuslasele, kellel vähemalt kaks allpool nimetatud kolmest näitajast on aruandeaasta bilansipäeva seisuga suuremad:

- 1) äriühingu müügitulu (netokäive) ja teiste raamatupidamiskohustuslaste tulu 640 000 eurot;
- 2) bilansimaht 320 000 eurot;
- 3) töötajate arv 10.

(2) Kuni käesoleva seaduse §-de 91 ja 92 jõustumiseni on raamatupidamise aastaaruande audit kohustuslik igale aktsiaseltsile, riigiraamatupidamiskohustuslasele, kohaliku omavalitsuse üksusele, avalik-õiguslikule juriidilisele isikule, sihtasutusele ja riigieelarvest eraldist saavale erakonnale.

(2¹) Käesoleva seaduse § 91 lõigete 1 ja 2 ning § 92 lõigete 1 ja 2 2016. aasta 1. jaanuaril jõustunud redaktsiooni kohaldatakse majandusaasta aruannete aruandeperioodide kohta, mis algavad 2016. aasta 1. jaanuaril või hiljem.

[RT I, 30.12.2015, 4- jõust. 01.01.2016]

(3) Käesolevas paragrahvis sätestatud kohustust ei rakendata Notarite Koja, Advokatuuri ja Audiitorkogu suhtes.

§ 184¹. Audiitorettevõtja kohustuste rakendamine seoses tegevusaruandega

Käesoleva seaduse § 95 lõikeid 2 ja 3 kohaldatakse majandusaasta aruannete aruandeperioodide kohta, mis algavad 2020. aasta 1. juunil või hiljem.

[RT I, 13.05.2021, 1- jõust. 01.06.2021]

§ 185. Kutse andmise erinevused käesoleva seaduse jõustumisel

(1) Enne käesoleva seaduse jõustumist alustatud ja käesoleva seaduse jõustumise ajal pooleliolev audiitorieksam viiakse läbi ning vastav audiitori kutse antakse käesoleva seaduse jõustumiseni kehtinud audiitortegevuse seaduse kohaselt.

(2) Isikule, kes on sooritanud käesoleva paragrahvi lõike 1 alusel korraldatud audiitorieksami, ei väljastata käesoleva seaduse jõustumiseni kehtinud audiitortegevuse seaduse § 22 lõikes 2 nimetatud audiitori kutsetunnistust.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud isik annab audiitori kutse saamisel käesoleva seaduse jõustumiseni kehtinud audiitortegevuse seaduse §-s 26 sätestatud ametivande asemel käesoleva seaduse § 31 lõikes 1 sätestatud vande järelevalvenõukogule.

§ 185¹. Sõlmitud auditilepingute kestus

Enne käesoleva seaduse § 55 lõike 1³jõustumist sõlmitud lepingutele kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 537/2014 artiklis 41 sätestatud.
[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.07.2017]

§ 185². Audiitorkogu ja järelevalve regulatsiooni järelhindamine

Rahandusministeerium analüüsib 2019. aasta 1. juuliks käesoleva seaduse 8. peatükis sätestatud avalik-õigusliku Audiitorkogu ja 9. peatükis sätestatud avalikes huvides teostatava järelevalve alase regulatsiooni rakendamise otstarbekust ja eesmärgipärasust ning esitab vajaduse korral ettepanekud õigusaktide muutmiseks.
[RT I, 30.06.2017, 1- jõust. 01.07.2017]

§ 185³. Auditi ja ülevaatuse kohustuse ning kutsetegevuse standardi kohaldamise ja kestlikkusaruande audiitorkontrolli kutsepädevuse omandamise ja kvaliteedikontrolli töörühma liikme erandid

(1) Käesoleva seaduse §-des 91 ja 92 nimetatud auditi ja ülevaatuse määrad kohalduvad tagasiulatuvalt 2024. aasta 1. jaanuarist alanud aruandeperioodidele ja nende kohta koostatud aruannetele.

(2) Kuni rahvusvahelise kestlikkuskindluse standardi kehtestamiseni rakendatakse kestlikkusaruande audiitorkontrolli tegemisel käesoleva seaduse § 46 lõike 3 punktis 3 nimetatud standardeid.

(3) Kuni Euroopa Komisjoni määrusega kestlikkusaruande audiitorkontrolli standardi kehtestamiseni rakendatakse audiitorkontrolli tegemisel kehtivaid sama valdkonda hõlmavaid kindlustandvaid standardeid, menetlusi ja nõudeid. Järelevalvenõukogu esitab Euroopa Komisjonile teabe kuni kestlikkusaruande audiitorkontrolli standardi kehtestamiseni rakendatavate kindlustandvate standardite, menetluste ja nõuete kohta vähemalt kolm kuud enne nende jõustumist.

(4) Kestlikkusaruandele ja konsolideeritud kestlikkusaruandele tehakse piiratud kindlustandvat audiitorkontrolli kuni käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud audiitorkontrolli standardi kehtestamiseni.

(5) Vandeaudiitorile, kellele on antud Eestis vandeaudiitori kutse käesoleva seaduse §-s 28 sätestatud korras enne 2024. aasta 1. jaanuari või kelle vandeaudiitori kutset on tunnustatud §-s 30 sätestatud korras enne 2024. aasta 1. jaanuari, ei kohaldata § 51¹ lõikes 1 sätestatud kestlikkusaruande audiitorkontrolli korral § 20 lõike 2 punkti 1², § 24 lõikes 1² sätestatud kutseeksami kestlikkusarvestuse eriosa sooritamise kohustust ega § 24 lõiget 3.

(6) Isikule, kes on 2024. aasta 1. jaanuari seisuga esitanud käesoleva seaduse § 23 lõikes 1 nimetatud dokumendid vandeaudiitori kutseeksami tegemiseks ja kes omandab vandeaudiitori kutse enne 2026. aasta 1. jaanuari, ei kohaldata § 20 lõike 2 punkti 1², § 24 lõikes 1² sätestatud kutseeksami kestlikkusarvestuse eriosa sooritamise kohustust ega § 24 lõiget 3.

(7) Vandeaudiitor, kellele on antud vandeaudiitori kutse enne 2026. aasta 1. jaanuari ja kes on täiendanud oma teadmisi ja oskusi kestlikkusaruande audiitorkontrolli tegemiseks Audiitorkogu korraldatud kestlikkusaruande ja selle audiitorkontrolli koolitusel enne 2026. aasta 1. jaanuari, kantakse kestlikkusvandeaudiitorite nimekirja. Kestlikkusvandeaudiitorite nimekirja ei kanta vandeaudiitorit, kes ei läbi nimetatud koolitust enne 2029. aasta 1. jaanuari.

(8) Kvaliteedikontrolli töörühma liikmele ei kohaldata kuni 2025. aasta 31. detsembrini käesoleva seaduse § 138 lõikes 3 sätestatud nõuet omada asjakohast kogemust kestlikkusaruandluse ja kestlikkusaruande audiitorkontrolli või muude kestlikkusega seotud teenuste valdkonnas.
[RT I, 07.01.2025, 1- jõust. 17.01.2025]

§ 186. [Kehtetu -RT I 2010, 22, 108- jõust. 01.01.2011]

§ 187.–§ 206. [Käesolevast tekstist välja jäetud.]

§ 207. Seaduse jõustumine

(1) Käesolev seadus jõustub 2010. aasta 8. märtsil.

(2) Käesoleva seaduse § 20 lõigetes 2 ja 6 sätestatu jõustub 2014. aasta 1. jaanuaril.
[RT I, 22.09.2011, 3- jõust. 02.10.2011]

(3) Käesoleva seaduse § 75:

1) lõigetes 1 ja 2 sätestatu jõustub 2014. aasta 1. jaanuaril;
[RT I, 18.12.2012, 3- jõust. 19.12.2012]

2) lõikes 3 sätestatu jõustub 2015. aasta 1. jaanuaril.
[RT I, 22.09.2011, 3- jõust. 02.10.2011]

(4) Käesoleva seaduse § 76 lõikes 4 sätestatu jõustub 2011. aasta 1. oktoobril.
[RT I, 12.11.2010, 1- jõust. 15.11.2010]

(5) Käesoleva seaduse § 81 lõigetes 2 ja 3 sätestatu jõustub 2011. aasta 1. jaanuaril, kehtides majandusaasta aruannete aruandeperioodide kohta, mis algavad 2012. aasta 1. jaanuaril või hiljem.
[RT I, 22.09.2011, 3- jõust. 02.10.2011]

(6) Käesoleva seaduse §-des 91 ja 92 sätestatu jõustub 2011. aasta 1. jaanuaril, kehtides majandusaasta aruannete aruandeperioodide kohta, mis algavad 2010. aasta 1. jaanuaril või hiljem.

(7) Käesoleva seaduse § 99 lõike 1:
1) punktis 1 sätestatud nõue jõustub 2010. aasta 1. juulil;
2) punktis 2 sätestatud nõue jõustub 2011. aasta 1. jaanuaril.

(8) Käesoleva seaduse § 100 lõikes 1 sätestatud nõue jõustub 2013. aasta 1. jaanuaril.

(9) Käesoleva seaduse § 126 lõikes 3 sätestatud kohustus jõustub 2013. aasta 1. jaanuaril.

(9¹) 2010. aasta 15. novembril jõustunud paragrahvi 179 redaktsiooni rakendatakse tagasiulatuvalt 2010. aasta 1. juulil alanud liikmemaksu arvestusperioodiks oleva majandusaasta ja käesoleva seaduse § 182 lõikes 1 nimetatud ajavahemikule vastava tegevusaruande perioodi suhtes.
[RT I, 12.11.2010, 1- jõust. 15.11.2010]

(10) Käesoleva seaduse § 191 punkt 2, § 192 punkt 2 ja § 193 punkt 2 jõustuvad 2015. aasta 1. jaanuaril.
[RT I, 23.12.2013, 4- jõust. 24.12.2013]

(11) Käesoleva seaduse § 53¹ lõikes 4 sätestatu jõustub 2017. aasta 1. jaanuaril.
[RT I, 23.12.2014, 2- jõust. 01.01.2015]

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2006/43/EÜ, mis käsitleb raamatupidamise aastaaruannete ja konsolideeritud aruannete kohustuslikku auditit ning millega muudetakse nõukogu direktiive 78/660/EMÜ ja 83/349/EMÜ ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 84/253/EMÜ (ELT L 157, 09.06.2006, lk 87–107), muudetud direktiividega 2008/30/EÜ (ELT L 81, 20.03.2008, lk 53–56), 2013/34/EL (ELT L 182, 29.06.2013, lk 19–76), 2014/56/EL (ELT L 158, 27.05.2014, lk 196–226), (EL) 2022/2464 (ELT L 322, 16.12.2022, lk 15–80) ja (EL) 2023/2775 (ELT L 2023/2775, 21.12.2023).
[RT I, 07.01.2025, 1- jõust. 17.01.2025]